

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

MAGISTERSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

**Turismus v Indonésii v roce 2020: Globální změna
(Indonesian tourism in 2020: The Global Change)**

OLMOUC 2022 TEREZA POKORNÁ

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Ondřej Pokorný, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem magisterskou diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla veškeré použité prameny a literaturu.

V Olomouci dne:

Podpis:

Anotace

Diplomová práce analyzuje vývoj turismu v Indonésii v roce 2020 během pandemie Covid-19 a porovnává jej s rokem 2019. Analýza je aplikována za pomoci elektronických zdrojů, zejména dat z Indonéského statistického úřadu a novinových zpráv týkajících se vývoje pandemie a cestovního ruchu. Dále práce vychází z odborných knižních zdrojů.

Práce chronologicky zpracovává data z let 2019 a 2020. Vychází z letových statistik, z nichž zkoumá počet příletů do Indonésie, zejména z Číny a Austrálie, jejichž občané tvoří nepočtenější turistickou klientelu Indonésie. Dále zkoumá obsazenost hotelů či návštěvnost turistických destinací. Zaměřuje se i na evropské návštěvníky, hlavně z České republiky, kde pracuje s daty získaných od českých cestovních kancelářů.

Výsledkem práce je podrobná chronologická analýza indonéského turismu v roce 2020. Dále práce obsahuje rozbor vládních opatření zavedených v souvislosti s ochranou turismu a ekonomiky, a dopadů, které Covid-19 na místní ekonomiku měl.

Klíčová slova: Indonésie, cestovní ruch, Covid-19, opatření, ekonomika

Jméno autora: Bc. Tereza Pokorná

Jméno vedoucího práce: Mgr. Ondřej Pokorný, Ph.D.

Název práce: Turismus v Indonésii v roce 2020: Globální změna

Počet stran textu: 75

Počet stran práce: 120

Počet znaků včetně mezer: 208 594

Počet použitých zdrojů: 67

Počet příloh: 17

Děkuji Mgr. Ondřeji Pokornému, Ph.D. za odborný dohled a cenné rady, jež mi poskytl při psaní této magisterské diplomové práce.

Obsah

Úvod	9
Obecná charakteristika pojmů cestovního ruchu	11
1. Charakteristika cestovního ruchu v Indonésii za rok 2019	12
1.1 Obecné předpoklady	13
1.2 Domácí cestovní ruch v roce 2019	18
1.2.1 Původ turistů	18
1.2.2 Destinace	19
1.2.3 Demografické údaje	21
1.2.4 Doprava	22
1.2.5 Ubytování	23
1.2.6 Důvod návštěvy	25
1.2.7 Průměrná délka pobytu	27
1.2.8 Průměrné výdaje	28
1.3 Mezinárodní cestovní ruch v roce 2019	29
1.3.1 Původ turistů	29
1.3.2 Destinace	30
1.3.3 Demografické údaje	32
1.3.4 Doprava	33
1.3.5 Ubytování	35
1.3.6 Důvod návštěvy	37
1.3.7 Průměrná délka pobytu	38
1.3.8 Průměrné výdaje	39
2. Charakteristika cestovního ruchu v Indonésii za rok 2020	40
2.1 Obecné předpoklady	42
2.2 Nástup pandemie Covid-19	45
2.3 Vládní opatření pro ochranu cestovního ruchu	47
2.3.1 Dotace na cestovní ruch pro místní samosprávy	47
2.3.2 Dotace na cestovní ruch pro domácí turisty	48
2.3.3 Indonesia Care / I do Care	49
2.4 Domácí cestovní ruch v roce 2020	50
2.4.1 Původ turistů	50
2.4.2 Destinace	51
2.4.3 Demografické údaje	52
2.4.4 Doprava	53

2.4.5 Ubytování	54
2.4.6 Důvod návštěvy.....	56
2.4.7 Průměrná délka pobytu	57
2.4.8 Průměrné výdaje	58
2.5 Mezinárodní cestovní ruch v roce 2020	59
2.5.1 Původ turistů	60
2.5.2 Destinace	61
2.5.3 Demografické údaje	62
2.5.4 Doprava	63
2.5.5 Ubytování	65
2.5.6 Důvod návštěvy.....	67
2.5.7 Průměrná délka pobytu	68
2.5.8 Průměrné výdaje	69
3. Analýza dat indonéských a českých CK	70
3.1 Data od indonéských cestovních kanceláří	70
3.2 Rozhovor s průvodcem v indonéské CK	73
3.3 Data od českých cestovních kanceláří	75
4. Zhodnocení výzkumných otázek	76
Závěr	83
Resumé	85
Seznam zdrojů	86
Seznam příloh	93
Přílohy	94

Seznam grafů

- Graf č.1 – Původ domácích turistů (2019)
- Graf č.2 – Destinace domácích turistů (2019)
- Graf č.3 – Demografické údaje domácích turistů – pohlaví (2019)
- Graf č.4 – Demografické údaje domácích turistů – věk (2019)
- Graf č.5 – Doprava domácích turistů (2019)
- Graf č.6 – Ubytování domácích turistů (2019)
- Graf č.7 – Důvod návštěvy domácích turistů (2019)
- Graf č.8 – Důvod návštěvy dle typu turistické aktivity u domácích turistů (2019)
- Graf č.9 – Výdaje domácích turistů (2019)
- Graf č.10 – Původ mezinárodních turistů (2019)
- Graf č.11 – Typy turistických destinací mezinárodních turistů (2019)
- Graf č.12 – Demografické údaje mezinárodních turistů – pohlaví (2019)
- Graf č.13 – Demografické údaje mezinárodních turistů – věk (2019)
- Graf č.14 – Využití 5 hlavních vstupních bodů do Indonésie mezinárodními turisty (2019)
- Graf č.15 – Doprava mezinárodních turistů do Indonésie (2019)
- Graf č.16 – Ubytování využité mezinárodními turisty (2019)
- Graf č.17 – Důvod návštěvy mezinárodních turistů (2019)
- Graf č.18 – Výdaje mezinárodních turistů (2019)
- Graf č.19 – Původ domácích turistů (2020)
- Graf č.20 – Destinace domácích turistů (2020)
- Graf č.21 – Demografické údaje domácích turistů – pohlaví (2020)
- Graf č.22 – Demografické údaje domácích turistů – věk (2020)
- Graf č.23 – Doprava domácích turistů (2020)
- Graf č.24 – Ubytování domácích turistů (2020)
- Graf č.25 – Důvod návštěvy domácích turistů (2020)
- Graf č.26 – Důvod návštěvy dle typu turistické aktivity u domácích turistů (2020)
- Graf č.27 – Výdaje domácích turistů (2020)
- Graf č.28 – Původ mezinárodních turistů (2020)
- Graf č.29 – Demografické údaje mezinárodních turistů – pohlaví (2020)
- Graf č.30 – Demografické údaje mezinárodních turistů – věk (2020)
- Graf č.31 – Využití 5 hlavních vstupních bodů do Indonésie mezinárodními turisty (2020)
- Graf č.32 – Doprava mezinárodních turistů do Indonésie (2020)

Graf č.33 – Ubytování využité mezinárodními turisty (2020)

Graf č.34 – Důvod návštěvy mezinárodních turistů (2020)

Graf č.35 – Výdaje mezinárodních turistů (2020)

Úvod

Indonésie je největší a nejrozsáhlejší souostroví a čtvrtá nejlidnatější země světa. Díky své rozloze a množství obyvatel je to země mnoha kultur a přírodního bohatství, což jí činí velmi populární turistickou destinací. Díky velkému množství ostrovů se v souostroví nachází mnoho lokálních turistických atrakcí. Mezi nejznámější destinace cestovního ruchu se dle stránek indonéského ministerstva turismu řadí ostrovy: Sumatra, Jáva, Bali, Sulawesi, Kalimantan, Moluky a Papua.

Indonéské souostroví ročně navštívilo přibližně 15 milionů turistů (v roce 2019 to bylo dokonce 16,1 milionu cizinců). Valná většina návštěvníků pocházela z Číny a Austrálie. Počet turistů rok od roku stoupal. Pro rok 2020 bylo cílem indonéské vlády nalákat do souostroví až 20 milionů návštěvníků, jenže tyto snahy byly zmařeny světovou pandemií Covid-19.

Pandemie ovlivnila vývoj turismu ve většině států světa. Některé státy pozastavení turismu zasáhlo více než jiné, a to zejména ty státy a oblasti, které jsou na turismu ekonomicky závislé. Také indonéský turismus byl pandemií ovlivněn. Pokles zaznamenaly zejména populární turistické oblasti jako jsou např. Bali či Lombok.

Obsahem diplomové práce je analýza vývoje turismu v Indonésii v roce 2020, jeho porovnání s rokem 2019 a zmapování škod, které byly na cestovním ruchu napáchané během pandemie Covid-19. Práce dopodrobna rozebírá a porovnává data cestovního ruchu z let 2019 a 2020. Vychází zejména z letových statistik a statistik hotelů. Hlavním cílem práce je odpověď na výzkumné otázky: Jak pandemie ovlivnila vývoj turismu v Indonésii? Jak se indonéský turistický sektor vypořádal s touto změnou? A to pomocí porovnání dat za tyto dva roky a následného vyvození škod napáchaných pandemií.

V první části se nachází podrobný rozbor vývoje turismu v Indonésii porovnávací data z období před pandemií, během nástupu pandemie a v průběhu pandemie. Práce současně zkoumá kroky a opatření, jež v průběhu pandemie zavedla indonéská vláda. Samostatně se věnuje dvěma opatřením majícím největší dopad na cestovní ruch v Indonésii.

Druhá část práce je praktická. Formou e-mailové komunikace zpracovává informace od českých a indonéských turistických kanceláří. Cílem této části je pomocí získaných dat dokreslit a potvrdit informace uvedené v předchozí části práce. Součástí je

také rozhovor s indonéským pracovníkem CK, jenž poskytuje svůj vnitřní pohled na pandemickou situaci a její vliv na turismus v Indonésii.

Metodicky práce čerpá zejména z elektronických, ale také tištěných cizojazyčných zdrojů. Hlavní metodikou je chronologická analýza turistických dat z let 2019 a 2020 získaných z webových stránek indonéského ministerstva turismu a Ústředního statistického úřadu. Další použitou metodou je rozbor a analýza vládou zavedených opatření, ekonomických dopadů na turismus a dalších informací souvisejících s pandemií v Indonésii, jež byly postupem času získávány z indonéských novinových článků a elektronických zpravodajů. Metodika použitá v praktické části je sběr dat, následná analýza a jejich porovnání či doplnění s daty získanými z oficiálních zdrojů.

Obecná charakteristika pojmů cestovního ruchu

Pro účely práce je nutné nejprve definovat rozdíl mezi domácím a mezinárodním cestovním ruchem, UNWTO (Světová organizace cestovního ruchu) definuje tyto pojmy takto:

„Domácí cestovní ruch zahrnuje aktivity rezidentních návštěvníků v rámci konkrétní země, buď jako součást domácích turistických cest nebo jako součást výjezdových turistických cest.“¹

a

„Mezinárodní cestovní ruch zahrnuje příjezdový cestovní ruch a výjezdový cestovní ruch, což jsou aktivity rezidentních návštěvníků mimo danou zemi, buď jako součást domácích nebo výjezdových turistických cest a aktivity nerezidentních návštěvníků v dané zemi v rámci příjezdového cestovního ruchu.“²

Důležité je také zmínit rozdíl mezi domácím a mezinárodním turistou, který Ústřední statistický úřad v Indonésii definuje takto:

„Domácí turista je osoba cestující na území určité země, v tomto případě Indonésie, s dobou trvání cesty kratší než 6 měsíců, jehož cílem není vydělávat si na daném místě, ani se nejedná o rutinní cestu (cesta do školy nebo do práce), nýbrž se jedná o návštěvu komerčních turistických objektů, a/nebo ubytování v komerčních ubytovacích zařízeních, a/nebo je cestovní vzdálenost větší či rovna 100 kilometrům pro cestu tam i zpět.“³

a

„Mezinárodní turista je každá osoba, jež cestuje do země mimo zemi bydliště na dobu kratší než jeden rok, jejíž cesta je řízena hlavním účelem (byznys, dovolená či jiné osobní účely), mimo práce s obyvateli navštívené země.“⁴

¹ United Nations. Forms of tourism. In: *International Recommendations for Tourism Statistics 2008*. New York: United Nations Publications, 2010, s 15. ISBN: 978-92-1-161521-0.

² Tamtéž.

³ Badan Pusat Statistik. Konsep dan Definisi. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, ss 17-18. ISBN: 978-602-438-344-2.

⁴ Badan Pusat Statistik. Konsep dan Definisi. In: *Statistik Pengeluaran Wisatawan Mancanegara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, s 8. ISBN: 978-602-438-357-2.

1. Charakteristika cestovního ruchu v Indonésii za rok 2019

V roce 2019 docházelo k předpokládanému růstu turismu, který vycházel ze snah indonéské vlády z předchozích let. Cestovní ruch byl jedním z prioritních sektorů v hospodářském rozvoji Indonésie, jehož HDP činilo 4,97 %. Příspěvek turismu k HDP činil 69,8 miliardy USD⁵ (1,5 bilionů CZK⁶) rostoucí průměrným ročním tempem o 8,24 %.⁷ Rozvoj turismu byl koncipován tak, aby aktivity cestovního ruchu byly v těsné provázanosti s dalšími ekonomickými odvětvími, jež s ním úzce souvisejí. Kromě intenzivního lákání zahraničních turistů ke zvýšení devizových prostředků se vláda snažila zvyšovat i počet domácích turistů. Přestože domácí turisté zemi nepřinášejí devize, jsou svou početností schopni hýbat ekonomikou země, například díky příspěvkům do dopravy, pohostinství, kreativní ekonomiky a jiných.⁸

Práce zpracovává data získaná z oficiálních dokumentů Ústředního statistického úřadu v Indonésii (pro účely práce dále jen BPS) a z webových stránek Ministerstva cestovního ruchu a kreativní ekonomiky (Kemenparekraf). Metoda, již BPS využívá ke sběru dat, se u domácího a mezinárodního turismu liší. Až do roku 2019 docházelo ke sběru dat pro domácí turismus formou elektronického či papírového dotazníku v rámci každoročního průzkumu SUSENAS⁹. Z průzkumu bylo následně vybráno 50 000 různých domácností z 34 provincií, jež v roce 2019 cestovali do městských nebo venkovských oblastí. Tyto domácnosti byly podrobeny průzkumu o domácím turismu v Indonésii, který zahrnoval informace o členech domácnosti a jejich uskutečněných cest během tří čtvrtletí roku 2019. Ke sběru dat z jednotlivých domácností docházelo formou osobního rozhovoru mezi sčítačem a jedním členem domácnosti (hlava domácnosti, manžel/manželka hlavy domácnosti, jiný člen domácnosti, který zná informace).¹⁰

Je také nutné uvést, že v roce 2020 došlo k zásadní změně v přepočtu statistik z domácího turismu. Nová forma způsobu počítání bohužel zapříčinila to, že data za rok 2019 a 2020 se neporovnatelně liší, tudíž bylo nutné přijít s výpočtem koeficientu, jenž

⁵ Celkové indonéské HDP v roce 2019 činilo dle Správy mezinárodního obchodu 1,1 bilionu USD.

⁶ Kurz ČNB k 4.4.2022. (1 CZK = 22,099 USD)

⁷ Knoema. Indonesia – Contribution of travel and tourism to GDP in current prices. In: knoema.com [online]. [cit. 11.1.2022]. Dostupné z: <https://knoema.com/atlas/Indonesia/topics/Tourism/Travel-and-Tourism-Total-Contribution-to-GDP/Contribution-of-travel-and-tourism-to-GDP>

⁸ Badan Pusat Statistik. Umum. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, s 3. ISBN: 978-602-438-344-2.

⁹ Surevei Sosial Ekonomi Nasional (Celostátní socioekonomický průzkum).

¹⁰ Badan Pusat Statistik. Ruang Lingkup dan Metodologi. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, ss 11-14. ISBN: 978-602-438-344-2.

vychází ze starých a nových dat BPS a s výpočtem z předpokládaného procentuálního poklesu vykonaných cest. Využití nových statistik k porovnání dat není možné, přestože díky technologickému pokroku se tato nová data zdají být přesnější.¹¹

Co se mezinárodního turismu týká, zde získává BPS data několika způsoby. Prvním způsobem je zpracování měsíčních zpráv o příjezdech mezinárodních turistů z Generálního ředitelství pro imigraci. Od října 2016 používá BPS při počítání počtu příjezdů návštěvníků do Indonésie také informace z mobilních pozičních dat (MPD) v pohraničních oblastech.¹²

1.1 Obecné předpoklady

Indonéská vláda usiluje o rozvoj cestovního ruchu s cílem poskytnout řadu ekonomických, sociálních a ekologických výhod – konkrétně snížit nezaměstnanost, vymýtit chudobu, chránit životní prostředí a zlepšit image Indonésie. Ministerstvo cestovního ruchu pořádá každý rok národní koordinační konferenci, na níž se podílí široká škála zúčastněných stran cestovního ruchu, jako jsou akademici, podniky, komunity, vláda a média. Zatímco téma konference se každoročně mění, konference je podpořena politikami a strategiemi stanovenými ve třech hlavních plánech rozvoje cestovního ruchu, které jsou odsouhlaseny samostatně na národní, provinční a obecní úrovni. Hlavní národní plán byl schválen v roce 2010 s platností až do roku 2025. Každý rok je zveřejňován strategický akční plán, jenž stanovuje související aktivity k dosažení cílů Hlavního národního plánu. Vizí Hlavního národního plánu je zajistit, aby se Indonésie stala konkurenceschopnou a udržitelnou turistickou destinací, která podněcuje rozšířený regionální rozvoj a zlepšuje blahobyt všech Indonésanů.¹³

Hlavní národní plán má čtyři cíle:

- vyvíjet bezpečné, pohodlné, atraktivní, dostupné a ekologické destinace, jejichž ekonomika poroste na národní, regionální a komunitní úrovni,
- koordinovat vysoce kvalitní a důvěryhodný marketing podporující návštěvy z domácího i mezinárodního trhu,

¹¹ Podrobněji viz kapitola Charakteristika cestovního ruchu za rok 2020.

¹² Badan Pusat Statistik. Pengumpulan Data. In: Statistik Kunjungan Wisatawan Mancanegara 2019. Jakarta: BPS RI, 2020, s.2. ISSN: 2085-9309.

¹³ OECD. Indonesia: Tourism policies and programmes. In: *OECD iLibrary* [online]. [cit.01.03.2022]. Dostupné z: <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/6c4fc1cd-en/index.html?itemId=/content/component/6c4fc1cd-en>

- vytvořit konkurenceschopný profesionální sektor cestovního ruchu a posílit partnerství, jež mohou hrát důležitou roli při řešení environmentálních a sociálních dopadů cestovního ruchu,
- podporovat pokrok směrem k udržitelnému rozvoji cestovního ruchu prostřednictvím aktivního zapojení veřejných agentur, regionální vlády, soukromého sektoru, a komunit, a zajistit, aby regulační prostředí i politická opatření byla účinná a efektivní.

Tyto strategické cíle byly převedeny do několika prioritních cílů, na nichž už se na všech v Indonésii pracuje:¹⁴

- urychlit rozvoj infrastruktury (budování letišť, silnic),
- rozvíjet turistické atrakce a destinace pro podporu přeshraničního cestovního ruchu se sousedními státy,
- zlepšit kvalitu vybavení destinací zajištěním dostupnosti turistických zařízení jako jsou bankomaty, směnárny a platební systémy,
- optimalizovat propagační kanály pomocí digitálních technik,
- podporovat investice a finance pro rozvoj destinací,
- stanovit standardní postupy týkající se řešení krizí souvisejících s cestovním ruchem a zřídit fórum regionálního krizového managementu cestovního ruchu.

Navzdory stanoveným cílům a politikám zůstává v sektoru cestovního ruchu řada výzev týkajících se správy a rozvoje destinací, marketingu a koordinace sektoru cestovního ruchu. Pokud jde o správu věcí veřejných, v současnosti je nedostatek vhodných vysokoškolských institucí, které by poskytovaly dobře vyškolenou pracovní sílu pro odvětví cestovního ruchu. Rozvoj destinací je také náročný kvůli geologické povaze země jako jsou změny klimatu, přírodní jevy související s počasím (povodně, sesuvy půdy, hurikány), potíže s konektivitou a základní infrastrukturou a potřeba větších investic. Marketingové problémy zahrnují špatnou image Indonésie na některých mezinárodních trzích a potřebu efektivnější koordinace propagačních aktivit pomocí marketingových partnerství. Samotné odvětví turismu v Indonésii je relativně mladé, a tak může být kvalita a konkurenceschopnost produktů cestovního ruchu proměnlivá. Proto je třeba posílit propojení podnikatelských sektorů a jednotlivé podniky musí převzít

¹⁴ OECD. Indonesia: Tourism policies and programmes. In: *OECD iLibrary* [online]. [cit.01.03.2022]. Dostupné z: <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/6c4fc1cd-en/index.html?itemId=/content/component/6c4fc1cd-en>

větší odpovědnost za svůj dopad na životní prostředí. Hlavní národní plán proto stanovuje několik řešení těchto problémů:

- Rozvoj sítě nových vysokých škol vztahujících se konkrétně k cestovnímu ruchu a souvisejícím odvětvím, s učebními osnovami, které čerpají z globálních standardů a mají mezinárodní perspektivu. Cílem je, aby se tyto vysoké školy staly centry excelence v různých specializovaných oblastech.
- Rozvoj destinací je podpořen využitím síly digitálních technologií. Rozvoj prioritních destinací je prováděn prostřednictvím integrovaného plánu cestovního ruchu (ITMP), investic, výstavby a budování kapacit prostřednictvím propagace, marketingu a strukturování destinací (dostupnost, vybavenost, atrakce – více viz níže v kapitole).
- Významné investice do brandingů a marketingu se plánují také s využitím řady inovativních technik jako je použití poptávkových cen k řízení toků cestovního ruchu a kombinace strojového učení a technik velkých dat k identifikaci klíčových cílových trhů a zajištění přesného zacílení propagačních sdělení. Zaměřením na trhy sousedních států dojde k růstu prostřednictvím rozvoje nízkonákladových terminálů – regionálních uzlových letišť, která se napojují na řadu nových tras na krátké vzdálenosti za účelem zvýšení provozu.

Hlavní národní plán stanoví roční cíle na základě řady ukazatelů výkonnosti na makro a mikroúrovni. Cíle týkající se příjmů z cestovního ruchu, domácích příjezdů a indexu konkurenceschopnosti, byly za rok 2019 naplněny, přestože počet domácích příjezdů se oproti roku 2018 snížil. Cíle pro ostatní indikátory – zaměstnanost a zahraniční příjezdy – vykazují smíšený obrázek.¹⁵

V rámci Hlavního národního plánu přišli v roce 2016 prezident Joko Widodo a jeho ministři s novým plánem rozvoje turismu v Indonésii. Tento nový plán nazvali projekt „10 nových Bali“.¹⁶

Tento projekt je vládní iniciativou k vybudování 10 nových turistických center, jež zopakují ekonomické efekty cestovního ruchu na Bali na národní úrovni. To znamená, že

¹⁵ OECD. Indonesia: Tourism policies and programmes. In: *OECD iLibrary* [online]. [cit.01.03.2022]. Dostupné z: <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/6c4fc1cd-en/index.html?itemId=/content/component/6c4fc1cd-en>

¹⁶ Invest Islands. The „10 New Bali“ Project in Indonesia: What Is It, And Why Will It Shape the Future of Southeast Asia's Tourism Industry? In: *invest-islands-com* [online]. 15.4.2019 [cit. 07.02.2022]. Dostupné z: <https://invest-islands.com/ten-new-bali-project/>

hlavním cílem projektu je 10x znásobit přínosy cestovního ruchu – tedy získat stejný výtěžek z balijského turismu i v 10 dalších destinacích. Odvětví turismu bylo vybráno z toho důvodu, že v posledních letech se jedná o hybnou sílu hospodářského rozvoje Indonésie, což dokazuje i příspěvek cestovního ruchu k HDP. Projekt „10 nových Bali“ byl navrhnout na časový úsek pěti let. Hlavním cílem projektu bylo dosáhnout 20 milionů zahraničních příchozích v roce 2020. Tento projekt nemá devalvovat stávající turistické centrum Bali, ale spíše podpořit indonéský hospodářský růst tím, že vytvoří více pracovních míst, zlepší infrastrukturu a přístup k ostatním turistickým destinacím. Mezi hlavní cíle tohoto projektu patří:

- a) Cestovní ruch představuje 8 % celkového HDP země.
- b) Devizové příjmy se zvýší na 18 miliard USD.
- c) Dojde k vytvoření 13 milionů pracovních míst pro obyvatele Indonésie.

Pro splnění těchto cílů se indonéská vláda zavázala:

- zlepšit infrastrukturu (doprava, veřejná zařízení, informační a výpočetní technologie),
- vylepšovat konektivitu,
- podporovat zahraniční investice uvolněním omezujících předpisů,
- podporovat udržitelný rozvoj s cílem chránit přírodní prostředí,
- navýšit počet letových tras,
- implementovat politiku bezvízového cestování (169 zemí),
- ulehčit předpis o přístupu (pro jachty není vyžadováno žádné povolení, pět námořních přístavů umožňuje cestujícím vstoupit a opustit Indonésii lodí),
- propagovat speciální ekonomické zóny pro přilákání zahraničních investorů,
- propagovat speciální zóny pro setkání, pobídky, konference a akce (MICE),
- zvýšit sportovní turistiku,
- posílit bezpečnost, zdraví a hygienu,
- propagovat mezinárodní marketingovou kampaň (Wonderful Indonesia),
- propagovat domácí marketingovou kampaň (Pesona Indonesia) – aby domácí turisté zvolili spíše cestu po Indonésii než do Singapur,
- rozvíjet vysoké školy a akademie zaměřené na cestovní ruch.¹⁷

¹⁷ Invest Islands. The „10 New Bali“ Project in Indonesia: What Is It, And Why Will It Shape the Future of Southeast Asia's Tourism Industry? In: *invest-islands-com* [online]. 15.4.2019 [cit. 07.02.2022]. Dostupné z: <https://invest-islands.com/ten-new-bali-project/>

Deset speciálně vybraných destinací reprezentuje indonéské národní motto „Jednota v rozmanitosti“, a to zejména z toho důvodu, že jsou to unikátní místa reprezentující regionální různorodost. Jedná se o oblasti, kde je možné se setkat s širokou škálou scenérií, ať už jde o husté lesy, perleťový písek či mohutné sopky. Mezi vybrané destinace patří:

- jezero Toba, Severní Sumatra
- pláž Tanjung Kelayang, Bangka Belitung
- pláž Tanjung Lesung, Západní Jáva
- souostroví Tisíce Ostrovů, Jakarta
- chrám Borobudur, Střední Jáva
- národní park Bromo Tengger Semeru, Východní Jáva
- pobřeží Mandalika, Lombok
- město Labuan Bajo, Východní Nusa Tenggara
- národní park Wakatobi, Jižní Sulawesi
- ostrov Morotai, Severní Moluky

Všechna tato místa byla vybrána na základně svého potenciálu stát se ideální turistickou destinací. Základním pilířem při výběru těchto destinací bylo již naplnění, či do budoucna možné splnění, tří ukazatelů označovaných jako 3A – Attraction, Access, Amenity neboli atraktivita, přístup a vybavení. Atraktivita se odvíjí od zajímavosti destinace. Jednoduše řečeno, jestli vybrané místo má co nabídnout. Přístup určuje dostupnost k cíli. K vyřešení tohoto problému musela indonéská vláda vynaložit mnoho finančních prostředků na stavbu nových silnic, letišť a přístavů. Co se vybavení týká, jedná se zejména o dostupnost kvalitních ubytovacích služeb jako jsou čtyř a pětihvězdičkové hotely.

Od zavedení projektu v roce 2016 došlo k velkému pokroku a rozvoji turistického sektoru. Aby se projekt ještě více rozvíjel, rozhodl se prezident Joko Widodo zaměřit na 4 prioritní destinace: chrám Borobudur, pobřeží Mandalika, město Labuan Bajo a jezero Toba. Tyto destinace byly vybrány na základě toho, že již splňovaly všechny ukazatele 3A.¹⁸ V půlce roku 2019 došlo k navýšení o destinaci Likupang (Severní Sulawesi), která se začala nově uvádět jako 5. super prioritní destinace.

¹⁸ Ministry of Investment /BKPM. All You Need to Know about the 10 New Bali Project in Indonesia. In: *Ministry of Investment / BKPM* [online]. 2017 [cit. 07.02.2022]. Dostupné z: <https://www3.investindonesia.go.id/en/article-investment/detail/all-you-need-to-know-about-the-10-new-bali-project-in-indonesia>

1.2 Domáci cestovní ruch v roce 2019

Rok 2019 je v Indonésii považován za velmi úspěšný rok, co se vývoje turismu týče. Počet domácích turistů pohybujících se po území souostroví byl vysoký. Rozvoj domácího turismu v Indonésii je zapříčiněn rychlým a pozitivním ekonomickým růstem, příznivými bezpečnostními podmínkami při cestování a zejména zvyšováním konkurenceschopnosti cestovního ruchu. Přesto však rok 2019 nebyl pro indonéský domácí cestovní ruch rekordní.

V roce 2019 došlo k poklesu domácího cestovního ruchu o 6,75 % v porovnání s rokem 2018. Celkově Indonésané uskutečnili 282,93 milionů výletů. V roce 2018 to bylo 303,40 milionů cest. Indonéská vláda se domnívá, že hlavním důvodem tohoto poklesu byl nárůst cen letenek a celkové zhoršení podnikání v oblasti letectví. To pravděpodobně souvisí i s poklesem výdajů domácích turistů během jejich cest. Výdaje klesly s porovnáním s rokem 2018 o 6,59 %. Dosáhly pouze 271,84 bilionů rupií (418,6 miliard CZK¹⁹) oproti 291,02 bilionů rupií z předchozího roku.²⁰

1.2.1 Původ turistů

Populaci indonéských cestovatelů lze rozlišit dle místa původu či destinace. Místo původu je oblast bydliště, ze které cestovatel vykonává svou cestu, zatímco destinace je cílová oblast či místo, které turista během své cesty zamýšlí navštívit. V roce 2019, stejně jako v předchozích letech, pocházelo nejvíce domácích turistů z Jávy. Celkem se jedná o 181 332 942 obyvatel.^{21 22} Největší procentuální zastoupení měla Východní Jáva, odkud bylo vykonáno 18,41 % všech turistických cest v Indonésii. Následovala Západní Jáva s 17,41 % a Střední Jáva s 13,86 %. Dále pocházelo mnoho turistů například z ostrovů Sumatra a Sulawesi. Konkrétně 3,63 % cest bylo uskutečněno z provincie Severní Sumatra a 2,84 % z provincie Jižní Sulawesi.²³

¹⁹ Kurz ČNB k 4.4.2022. (1,540 CZK = 1000 IDR)

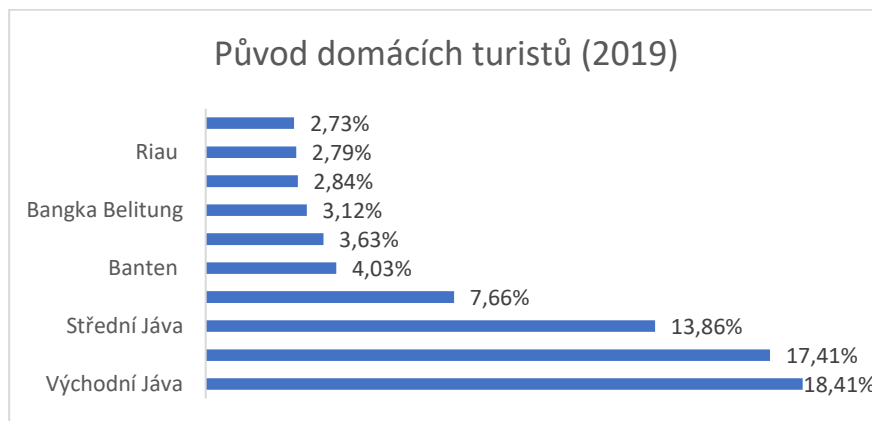
²⁰ Badan Pusat Statistik. Short Review. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, ss 39-50. ISBN: 978-602-438-344-2.

²¹ Badan Pusat Statistik. Banyaknya Perjalanan yang dilakukan Penduduk Indonesia Menurut Provinsi Asal Tahun 2019. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, s 55. ISBN: 978-602-438-344-2.

²² Statistiky zahrnují i opakující se cesty jednoho turistu.

²³ Badan Pusat Statistik. Short Review. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, ss 39-50. ISBN: 978-602-438-344-2.

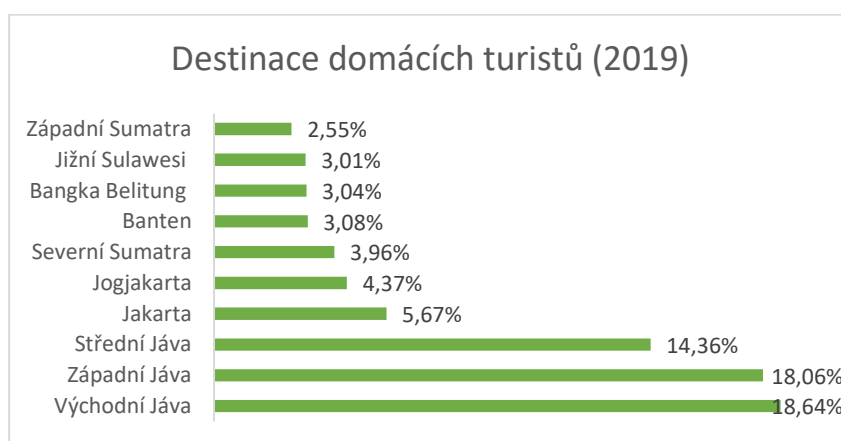
Graf č.1

1.2.2 Destinace

Stejně jako u místa původu, i u destinací je na prvním místě Jáva – konkrétně Východní Jáva. Celkově tam v roce 2019 zamířilo 52 723 555 turistů,²⁴ což činí 18,64 % všech domácích turistických cest. Následuje Západní Jáva s 18,06 % a Střední Jáva s 14,36 %. Nejnavštěvovanější provincie mimo Jávu jsou opět Severní Sumatra s 3,96 %, Bangka Belitung s 3,04 %, Jižní Sulawesi s 3,01 % a Západní Sumatra s 2,55 %. Důvod, proč místo původu a nejnavštěvovanější destinace jsou stejné, je prostý – většina indonéských turistů uskutečňuje cesty v rámci jedné provincie, maximálně jednoho ostrova. Proto pokud nejvíce návštěvníků pochází z Jávy, tak bude Jáva i nejnavštěvovanější destinací.²⁵

Graf č.2

²⁴ Badan Pusat Statistik. Banyaknya Perjalanan yang dilakukan Penduduk Indonesia Menurut Provinsi Tujuan Selama 2019. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, s 76. ISBN: 978-602-438-344-2.

²⁵ Badan Pusat Statistik. Short Review. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, ss 39-50. ISBN: 978-602-438-344-2.

Z výzkumu BPS (2019) lze vyčíst, že největší podíl domácích turistů navštívilo různé přírodní památky. Celkem se jednalo o 94 430 143 turistů.²⁶ Mezi nejpopulárnější přírodní destinace dle místního Ministerstva cestovního ruchu patří například Národní park Bromo Tengger Semeru na Jávě, jezero Toba na Sumatře, Národní park Komodo v provincii Východní Nusa Tenggara a Raja Ampat z provincie Západní Papua.²⁷

Druhou nejpopulárnější destinací u domácích turistů byly zábavní parky a rekreační oblasti – ty navštívilo až 67 245 471 turistů.²⁸ Nejznámější zábavní park se nazývá Taman Impian Jaya Ancol a nachází se v hlavním městě Indonésie, Jakarta. V roce 2019 tam zavítalo přibližně 9 274 555 návštěvníků.²⁹ Mezi další oblíbené zábavní parky patří třeba Taman Mini Indonesia Indah v Jakarta či Trans Studio v Bandungu a Makassaru.³⁰

Na třetím místě jsou turistické oblasti. Turistické oblasti jsou dle definice BPS místa, která jsou vybudována pro potřeby turistického ruchu.³¹ To znamená, že disponují vhodnými podmínkami pro rozvoj turismu jako je dobrá dopravní dostupnost, atrakce pro zabavení turistů (například pravidelná divadelní představení či vystoupení lidových tanců), přírodní scenérie či kulturní památky, muzea a galerie, a v neposlední řadě také blízkost hotelových komplexů, restaurací a pláží.³² Nejznámějším a nejvýznamnějším zástupcem turistické oblasti je ostrov Bali. Do turistických oblastí se v roce 2019 podívalo

²⁶ Badan Pusat Statistik. Banyaknya Pengunjung Usaha/Perusahaan Objek Daya Tarik Wisata Komersial Menurut Jenis Daya Tarik Wisata Dan Jenis Pengunjung, 2019. In: *Statistik Objek Daya Tarik Wisata 2019*. Jakarta: BPS RI 2020, s 66. ISSN: 2745-6676.

²⁷ Ministry of Tourism, Republic of Indonesia. 10 Most Favourite Destinations You Should Visit in Wonderful Indonesia!. In: *wonderful Indonesia* [online]. [cit. 09.01.2022]. Dostupné z: <https://www.indonesia.travel/gb/en/trip-ideas/10-most-favorite-destinations-you-should-visit-in-wonderful-indonesia>

²⁸ Badan Pusat Statistik. Banyaknya Pengunjung Usaha/Perusahaan Objek Daya Tarik Wisata Komersial Menurut Jenis Daya Tarik Wisata Dan Jenis Pengunjung, 2019. In: *Statistik Objek Daya Tarik Wisata 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, s 66. ISSN: 2745-6676.

²⁹ Dinas Komunikasi, Informatika, dan Statistik. Data Jumlah Kunjungan Wisatawan Nusantara ke Taman Impian Jaya Ancol Tahun 2019. In: *data.jakarta.go.id* [online]. 12.3.2020 [cit. 9.1.2022]. Dostupné z: <https://data.jakarta.go.id/dataset/data-jumlah-kunjungan-wisatawan-nusantara-ke-taman-impian-jaya-ancol>

³⁰ TOLEDO, Ishia. Amusement and Theme Parks to Visit in Indonesia. In: *Indonesia expat* [online]. 18.8.2017 [cit. 9.1.2022]. Dostupné z: <https://indonesiaexpat.id/travel/amusement-theme-parks-visit-indonesia/>

³¹ Badan Pusat Statistik. Konsep dan Definisi. In: *Statistik Objek Daya Tarik Wisata 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, s 14. ISSN: 2745-6676.

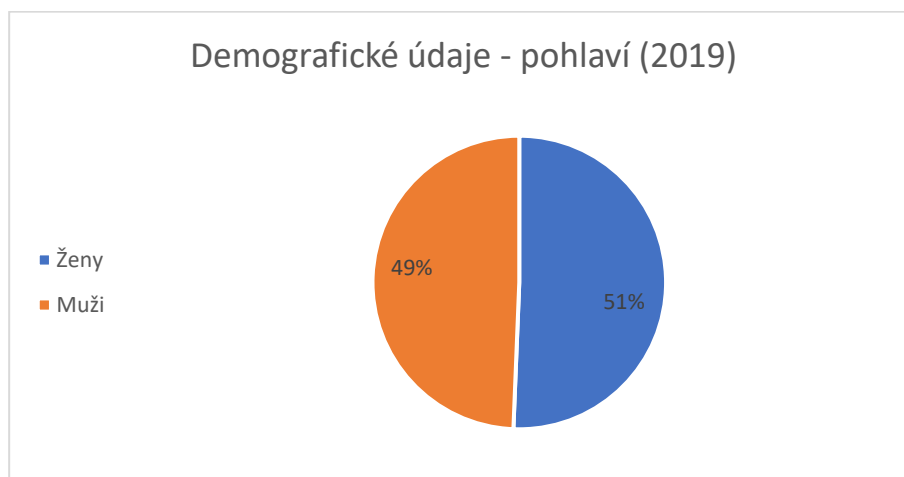
³² ALFARI, Shabrina. Kawasan Pariwisata. In: *arsitag.com* [online]. [cit. 9.1.2022]. Dostupné z: <https://www.arsitag.com/article/kawasan-pariwisata>

39 452 858 domácích turistů. Dále v pořadí byly umělé turistické atrakce, kulturní památky a vodní turistika.³³

1.2.3 Demografické údaje

Dle statistiky z roku 2019 byla většina domácích turistických cest realizována ženami. Jedná se o převratný rok, protože do roku 2018 domácím cestám dominovali muži. V roce 2019 podíl ženských turistů činil přesně 50,64 % a mužských 49,36 %. Za tímto nárůstem může být více faktorů. Jedním z nejčastěji udávaných je zvýšení bezpečnosti cestování, ale může se jednat i o ulehčení cestování, kdy pro ženy již není problém si jednoduše koupit lístek na dopravní prostředek a odjet. Posledním faktorem může být celkové zvýšení životního standardu běžných občanů Indonésie.

Graf č.3

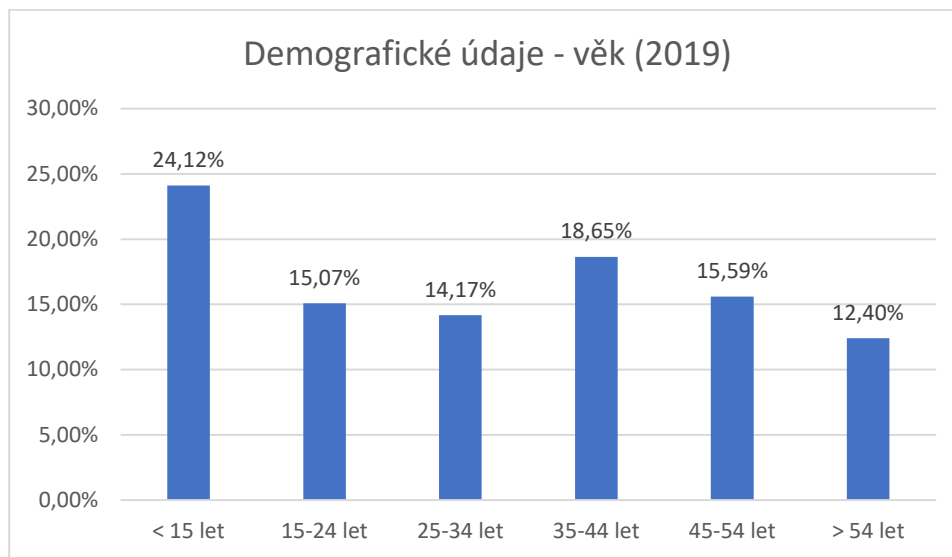

Mimo jiné ze statistiky také vyplývá, že nejvíce v Indonésii cestují mladí lidé do 15 let, tato věková kategorie dosáhla v roce 2019 kolem 24,12 % uskutečněných cest. Ze statistického hlediska je ovšem tento počet klesající, protože v roce 2018 zastoupení této skupiny činilo 24,20 %. Druhé největší zastoupení měli turisté ve věku od 35 do 44 let, jejichž podíl činil 18,65 %. Následovala je věková kategorie 45-54 let s 15,59 % a 55 let a více s 12,40 %. Z těchto údajů vyplývá, že v Indonésii nejvíce cestují mladí, a nejméně se někam vypravují senioři.³⁴

³³ Badan Pusat Statistik. Banyaknya Pengunjung Usaha/Perusahaan Objek Daya Tarik Wisata Komersial Menurut Jenis Daya Tarik Wisata Dan Jenis Pengunjung, 2019. In: *Statistik Objek Daya Tarik Wisata 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, s 66. ISSN: 2745-6676.

³⁴ Badan Pusat Statistik. Short Review. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, ss 39-50. ISBN: 978-602-438-344-2.

Graf č.4

1.2.4 Doprava

Indonésie je největší souostrovň stát na světě, proto je pro ni klíčové mít dobrou dopravní obslužnost. Co se letecké a námořní sítě týče, je dopravní situace kvantitativně poměrně dobře zastoupena. Ovšem kvalitní pozemní síť silnic v Indonésii nalezneme pouze ve větších městech a na trasách mezi nimi. Přesto se domácí turisté v roce 2019 stále nejvíce spoléhali na pozemní způsob dopravy. Přibližně v 69,97 % tuzemští turisté využili k přepravě svoje soukromé či pronajaté vozidlo. Druhým nejoblíbenějším způsobem přepravy byl autobus – ten se k cestování v Indonésii využil v 16,20 %. K využití vlaků došlo jen v 2,14 % případů.³⁵

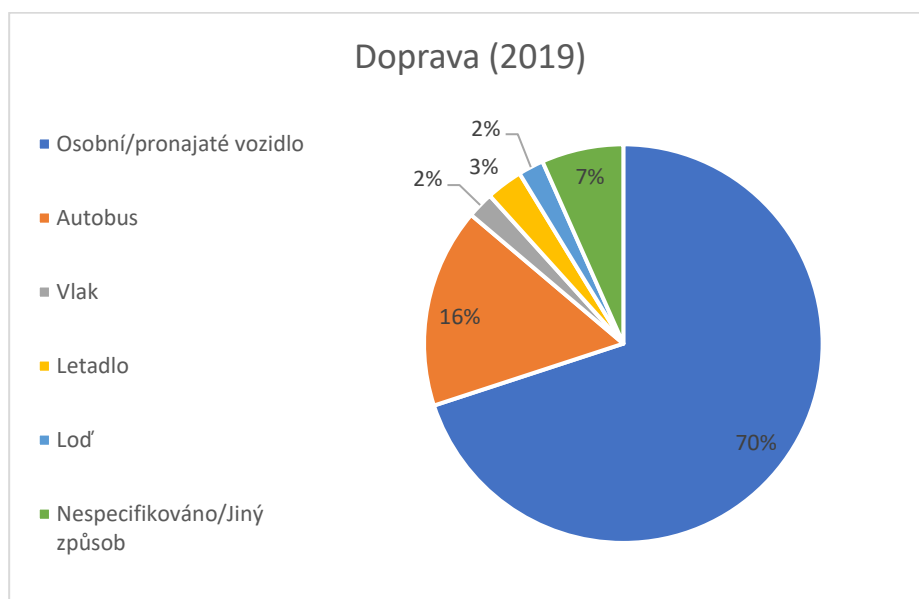
Rozdíl mezi využitím pozemní a letecké dopravy je obrovský. Letecká doprava v Indonésii symbolizuje nejrychlejší způsob přepravy mezi jednotlivými ostrovy. I přes velmi rozsáhnou leteckou síť se v roce 2019 letadlo v Indonésii v rámci domácí přepravy využilo jen v 2,97 % (přibližně 80,1 mil pasažérů). Nejvíce letadel s domácími turisty vypravilo letiště Soekarno Hatta v Tangerangu (Jakarta) – jednalo se o celkem 144 554 letadel, tedy 16,48 % všech domácích letů. Následují letiště Juanda v Surabaji s 57 177 vypravenými letadly, Hasanuddin v Makassaru s 48 114 letadly a Ngurah Rai na Bali s 40 651 odlety domácích letadel.³⁶

³⁵ Badan Pusat Statistik. Short Review. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, ss 39-50. ISBN: 978-602-438-344-2.

³⁶ Badan Pusat Statistik. Pesawat yang Berangkat Menurut Bandar Udara Keberangkatan dan Tujuan. In: *Statistik Transportasi Udara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, s 28. ISSN: 2598-5604.

Nejméně využívaným způsobem transportu během cestování je lodní přeprava – užitá pouze v 2,07 %.³⁷ Paradoxem je, že ještě před dvaceti lety byla lodní doprava nejvyužívanějším způsobem přepravy po souostroví. V současné době se její kapacity snížily na úkor rozšiřující se letecké sítě a zlepšující se pozemní infrastruktury. Dalším důvodem nízkého využívání lodí je také časová náročnost, kdy přeprava lodí zabere mnohem více času než při využití letadla. Nyní se indonéská lodní doprava využívá spíše k přepravě zboží. Byť hraje lodní síť v Indonésii pro ekonomiku téměř nezastupitelnou roli, jejich přístavní systém je stále špatně řízený a málo efektivní.³⁸ Přesto však existují v Indonésii území, kam se lze dostat víceméně pouze pomocí lodí. Příkladem jsou třeba ostrovy Riau u Sumatry. Nejvíce lidí se v roce 2019 vypravilo z přístavu Makkasar (487 454 pasažérů) na Sulawesi, přístavy Tanjung Perak (479 477 pasažérů) a Tanjung Priok (253 018 pasažérů) na Jávě a Belawan (177 328 pasažérů) na Sumatře.³⁹

Graf č.5

1.2.5 Ubytování

Jak již bylo zmíněno, ve většině případů indonéští domácí turisté cestují v rámci svého ostrova či provincie. To je důvod, proč zařizování ubytování není vždy potřeba. V roce 2019 bylo procento domácích turistů nezůstávajících nikde přes noc poměrně

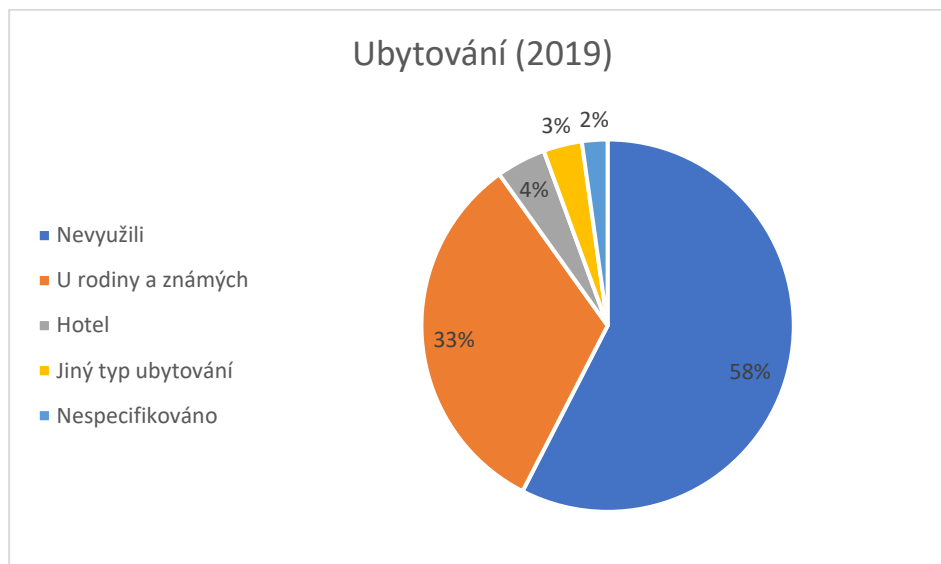
³⁷ Badan Pusat Statistik. Short Review. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, ss 39-50. ISBN: 978-602-438-344-2.

³⁸ Badan Pusat Statistik. Latar Belakang. In: *Statistik Transportasi Laut 2019*. Jakarta, BPS RI, 2020, ss 1-3. ISSN: 2598-5620.

³⁹ Badan Pusat Statistik. Kedatangan dan Keberangkatan Penumpang di 25 Pelabuhan Strategis. In: *Statistik Transportasi Laut 2019*. Jakarta, BPS RI, 2020, ss 27-29. ISSN: 2598-5620.

vysoké – činilo celkem 57,56 %. V dalších 32,56 % případů přesпали tuzemští turisté u své rodiny nebo známých, již jsou v mnoha případech i hlavním cílem jejich cesty. Pouze v 4,31 % se domácí turisté ubytovali na hotelu.⁴⁰

Graf č.6

BPS rozděluje ubytovací zařízení do dvou kategorií – klasifikované hotely a neklasifikované hotely. Mezi klasifikované hotely se řadí jakékoliv hotely mající specifickou agenturou udělené hvězdové ohodnocení. Může se tedy jednat o hotely s jednou až pěti hvězdami. Neklasifikované hotely jsou jakýkoliv jiný typ ubytování, ať už se jedná o hostel, guesthouse, homestay, pronájem vily nebo typicky indonéské „jasmínové hotely“ (hotel bez hvězdového ohodnocení za velmi příznivé ceny).⁴¹

Data ohledně počtu návštěvníků klasifikovaných a neklasifikovaných hotelů lze najít pouze na webových stránkách BPS, kde uvádí čísla pouze dle nových statistik. Dle nových statistik se v roce 2019 ubytovalo více domácích turistů v klasifikovaných hotelech. Z celkového počtu 29 018 159 lidí (přepočítáno koeficientem⁴²) ubytovaných v hvězdičkových hotelech, jich kolem 16,2 % bylo v provincii Západní Jáva a 13,5 % v oblasti hlavního města Jakarty. Dále se nejvíce turistů ubytovalo v provinciích Východní Jáva, Střední Jáva, Jogjakarta, Riau a Bali.⁴³

⁴⁰ Badan Pusat Statistik. Short Review. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, ss 39-50. ISBN: 978-602-438-344-2.

⁴¹ Badan Pusat Statistik. Konsep dan definisi. In: *Statistik Hotel dan Akomodasi lainnya di Indonesia 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, ss 3-5. ISSN: 1829-9350.

⁴² Výpočet viz příloha Výpočet č.1.

⁴³ Badan Pusat Statistik. Jumlah Tamu Indonesia pada Hotel Bintang (Ribu Orang), 2018-2020. In: *Badan Pusat Statistik* [online]. [cit. 10.1.2022]. Dostupné z: <https://www.bps.go.id/indicator/16/328/1/jumlah-tamu-indonesia-pada-hotel-bintang.html>

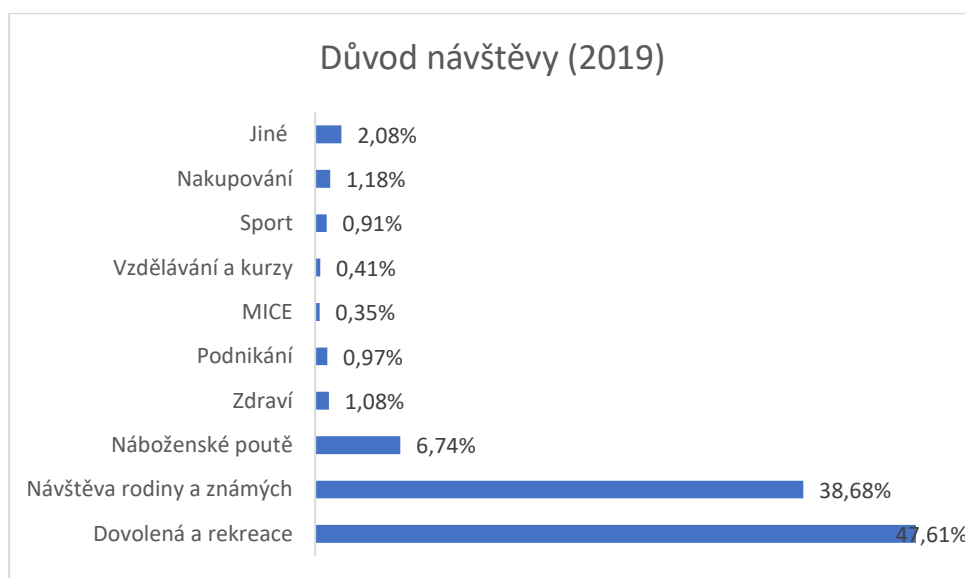
Neklasifikované hotely na tom také nebyly zle. Ubytovalo se v nich celkem 22 476 732 domácích turistů (přepočítáno koeficientem⁴⁴). Nejvíce lidí nocovalo v provincii Východní Jáva, číslo zde činilo přibližně 12,3 % hostů. Na dalších pozicích se nacházely provincie Západní Jáva, Střední Jáva, Severní Sumatra, Jakarta a Jogjakarta.⁴⁵

Bohužel se čísla určující skladbu ubytování za rok 2019 a přepočet klasifikovaných a neklasifikovaných hotelů natolik liší, že procentuálně neodpovídají 4 % lidí ubytovaných v hotelech. Dle těchto statistik by zastoupení ubytování na hotelech v roce 2019 odpovídalo 18 %.

1.2.6 Důvod návštěvy

Nejčastějším důvodem k cestování byla pro domácí turisty v roce 2019 dovolená a rekreace. Podíl domácích turistů, kteří se rekreovali, se pohyboval okolo 47,61 %. V porovnání s předchozími lety se toto číslo zvýšilo až o 5 %. Další velmi častou pohnutkou k cestování byla návštěva rodiny a známých, jež dosáhla 38,68 % všech domácích turistických cest. Třetí v pořadí byly náboženské poutě, jejichž podíl činil 6,74 %. Cesty za účelem podnikání byly vykonány pouze v 0,93 %. Nejmenším důvodem k cestování byla účast na MICE akcích s podílem jen 0,35%.⁴⁶

Graf č.7

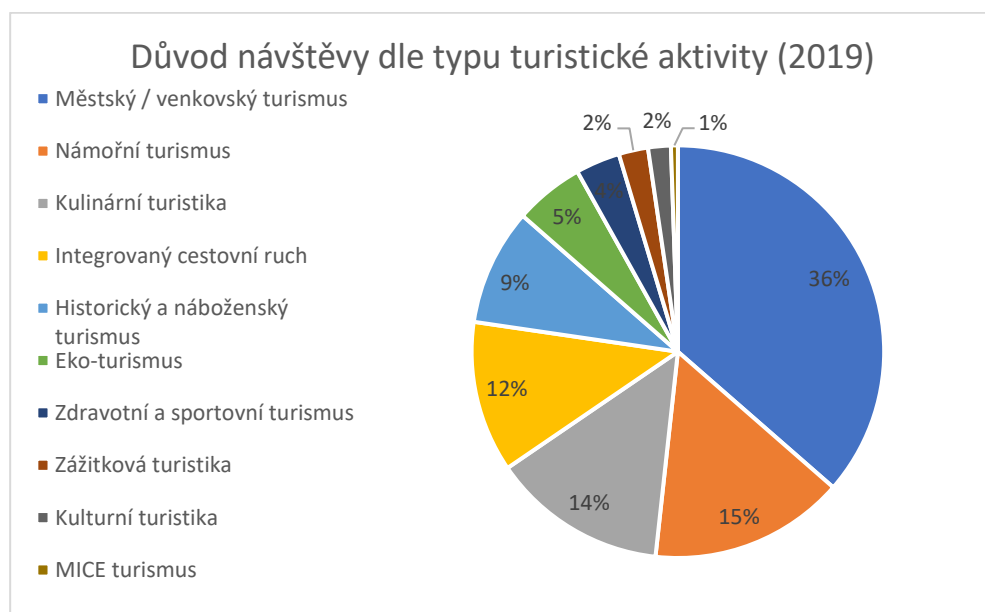
⁴⁴ Výpočet viz příloha Výpočet č.2.

⁴⁵ Badan Pusat Statistik. Jumlah Tamu Indonesia pada Hotel Non Bintang (Orang), 2018-2020. In: *Badan Pusat Statistik* [online]. [cit. 10.1.2022]. Dostupné z: <https://www.bps.go.id/indicator/16/329/1/jumlah-tamu-indonesia-pada-hotel-non-bintang.html>

⁴⁶ Badan Pusat Statistik. Short Review. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, ss 39-50. ISBN: 978-602-438-344-2.

Výše zmíněné důvody návštěvy rozděluje BPS u domácího cestovního ruchu ještě do několika dalších sub-kategorií označujících konkrétní turistickou aktivitu. Největší zastoupení, 36,42 %, zde měl takzvaný městský/venkovský turismus. Tato sekce zahrnuje jak návštěvu příbuzných, tak i nakupování, či návštěvu tradičních trhů, vesnic a foto-procházky po městech.⁴⁷ Druhou pozici s 15,31 % obsadil námořní turismus. Tento typ zahrnuje oblíbené plavání v moři, potápění se, šnorchlování, surfování či úplně obyčejné opalování. Paradoxem této statistiky je, že z vlastní zkušenosti autora občané Indonésie nemají k žádné z těchto aktivit vstřícný vztah. V posledních letech ale nabývají na popularitě romantické procházky po plážích a sledování západu slunce, což může být právě ta aktivita, jež tomuto typu turismu přidává na oblíbenosti. Na třetím místě se s 13,73 % umístila kulinářská turistika, v jejímž rámci návštěvníci objevují kouzla místních kuchyní. Čtvrtým nejpopulárnějším typem (11,85 %) je integrovaný cestovní ruch, kde se turisté podívají do eko-parků a botanických / zoologických zahrad, nebo se může jednat o specifické typy turismu jako je důchodová či svatební turistika a temný cestovní ruch. Na dalších pozicích se poté postupně řadí: historický a náboženský turismus, eko-turismus, zdravotní a sportovní turismus, zážitková turistika, kulturní turistika a nakonec opět MICE turismus.⁴⁸

Graf č.8

⁴⁷ Badan Pusat Statistik. Konsep dan Definisi. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, ss 29-31. ISBN: 978-602-438-344-2.

⁴⁸ Badan Pusat Statistik. Sebaran Penduduk yang Melakukan Perjalanan Menurut Provinsi Tujuan dan Jenis Kegiatan Wisata yang Dilakukan, 2019 (Persen). In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, ss 90-91. ISBN: 978-602-438-344-2.

1.2.7 Průměrná délka pobytu

A) Průměrná délka pobytu v destinaci

Průměrná délka pobytu je velmi důležitým indikátorem určujícím atraktivnost daného místa. U domácích turistů v Indonésii tato doba činila v roce 2019 přibližně 2,54 dní. Z demografického hlediska nejdéle na cestě strávili lidé starší 54 let, u nichž je průměr 3,01 dní. Nejkratší cesty konala mládež do 15 let, a to 2,33 dní. Byť ženy v roce 2019 cestovaly více než muži, strávily výjezdem o kousek kratší dobu. U žen se doba výletu pohybuje v průměru 2,52 dní a u mužů 2,56 dní. Data se ovšem liší i dle destinace a místa původu cestovatelů. Z průzkumu BPS lze vyčíst, že turistům z Moluk či Papui trvala cesta v průměru 5–7 dní. Naopak turisté pocházející z Jávy konali cesty v délce 1–3 dnů. Tytéž informace platí i v případě, pokud lidé cestovali na území Moluk či Papui – pak jim cesta zabrala 5–7 dní. Pokud ovšem cestovali na Jávu, jejich pobyt trval 2–3 dny.⁴⁹

B) Průměrná délka pobytu na ubytování

Statistiky BPS rozdělují průměrnou délku pobytu na ubytování opět dle toho, zda se jedná o klasifikovaný nebo neklasifikovaný hotel. V hotelech s hvězdovým ohodnocením byla u domácích turistů v celé Indonésii průměrná délka pobytu 1,58 nocí. Nejdéle dobu trávili Indonésané na Bali, kde v průměru pobýli 2,21 nocí, nejkratší dobu naopak zůstali v hotelech v Bantenu, kde strávili pouze 1,26 nocí.⁵⁰ Pokud jde o neklasifikované ubytování, zde je indonéský průměr 1,30 nocí. Nejdéle dobu překvapivě netrávili domácí návštěvníci na Bali, ale v provincii Západní Papua, kde strávili v průměru 1,82 nocí. Nejméně času pak zůstali ubytovaní v provincii Střední Jáva, kde pobýli jen 1,08 nocí.⁵¹

⁴⁹ Badan Pusat Statistik. Short Review. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, ss 39-50. ISBN: 978-602-438-344-2.

⁵⁰ Badan Pusat Statistik. Rata-rata Lama Menginap Tamu Indonesia pada Hotel Bintang (Malam), 2018-2020. In: *Badan Pusat Statistik* [online]. [cit. 11.1.2022]. Dostupné z: <https://www.bps.go.id/indicator/16/338/1/rata-rata-lama-menginap-tamu-indonesia-pada-hotel-bintang.html>

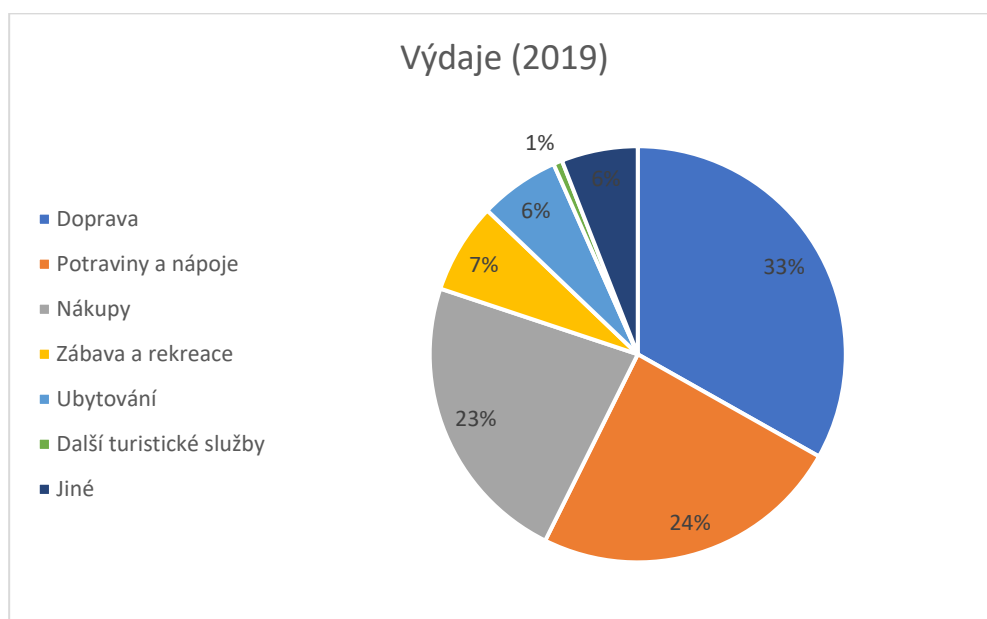
⁵¹ Badan Pusat Statistik. Rata-rata Lama Menginap Tamu Indonesia pada Hotel Non Bintang (Malam), 2018-2020. In: *Badan Pusat Statistik* [online]. [cit. 11.1.2022]. Dostupné z: <https://www.bps.go.id/indicator/16/339/1/rata-rata-lama-menginap-tamu-indonesia-pada-hotel-non-bintang-.html>

1.2.8 Průměrné výdaje

Průměrné výdaje na každou cestu uskutečněnou tuzemskými turisty při návštěvě různých regionů Indonésie během roku 2019 dosáhly 960 790 IDR (1 480 CZK⁵²). V roce 2019 měli nejvíce výdajů turisté z východní Indonésie, konkrétně z provincií Papua a Západní Papua, které dosahovaly přibližně 2-4 milionů rupií na návštěvu. Oproti tomu u turistů pocházejících z provincií na ostrově Jáva se průměrná útrata pohybovala pouze kolem 700 tisíc rupií až 1 milion rupií.⁵³

Složení výdajů domácích turistů v roce 2019 ukazuje, že většina vynaložených výdajů byla použita na financování dopravy. Ta činila kolem 33,17 %. Průměrné výdaje za dopravu během jedné cesty dosáhly 318,74 tisíc rupií. Výlohy domácích turistů na financování potravin a nápojů měly podíl zhruba 24,17 %, tedy v průměru 232,23 tisíc rupií. Do třetice Indonésané nejvíc utratili za nákupy suvenýrů, a to v 22,77 % s průměrnou útratou 218,78 tisíc rupií. Dále průměrné náklady domácích turistů na zábavu a rekreaci činili 67,51 tisíc rupií a nejméně nakonec zaplatili turisté za ubytování, a to pouze kolem 59,84 tisíc rupií.⁵⁴

Graf č.9

⁵² Kurz ČNB k 4.4.2022. (1,540 CZK = 1000 IDR)

⁵³ Důvodem je, že nejoblíbenější destinací pro Indonésany je Jáva, tudíž Javánce vyjde cestování po jednom ostrově levněji než Papuánce cesta přes skoro celou Indonésii.

⁵⁴ Badan Pusat Statistik. Short Review. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, ss 39-50. ISBN: 978-602-438-344-2.

1.3 Mezinárodní cestovní ruch v roce 2019

Jak již bylo několikrát zmíněno, Indonésie je kulturně velmi rozmanitou zemí a s celkovým počtem 17 508 ostrovů je centrem mnoha různých kultur a přírodních úkazů. Její obrovská rozloha nabízí spoustu míst k objevování, což z ní dělá destinaci s obrovským turistickým potenciálem. Jelikož je cestovní ruch jedním z prioritních sektorů v hospodářském rozvoji Indonésie, i v roce 2019 vynaložila místní vláda velké úsilí ve snaze o uvedení Indonésie na trh jakožto turistické destinace. Ve snaze přilákat zahraniční investory, vláda zreformovala mnoho zásad a postupů vztahujících se k cestovnímu ruchu a věnovala se zvýšení propagace a rozvoje strategických turistických destinací mimo Bali.

Díky úsilí indonéské vlády o popularizaci Indonésie jako tropické destinace dosáhl v roce 2019 mezinárodní cestovní ruch svého dosavadního maxima. Celkově souostroví navštívilo 16,11 milionů návštěvníků, což je nárůst o 1,88 % oproti roku 2018. Rekordní počet turistů odpovídá i rekordnímu počtu příjmů do státní pokladny, které činily přibližně 16,9 miliardy USD (373,5 miliard CZK⁵⁵).

1.3.1 Původ turistů

Nejvíce návštěvníků Indonésie pocházelo jednoznačně z pacifické Asie.⁵⁶ V roce 2019 to bylo 13 019 345 z celkových 16 106 954 lidí, což činí 80,8 %. Největší zastoupení měli turisté z Malajsie, jejichž zástup byl 18,5 %. Na druhém místě byla Čína s 12,9 %, na třetím Singapur s 12 % a na čtvrtém místě Austrálie s 8,6 % návštěvníků. Výrazné zastoupení měly také státy Východní Timor, Indie, Japonsko a Jižní Korea.

Z Ameriky do Indonésie přijelo 648 903 turistů, což odpovídá pouze 4 % z celkového počtu návštěvníků. Valná většina těchto návštěvníků pocházela ze Spojených států amerických, přibližně pětina jich byla z Kanady a velmi malé procento pocházelo z ostatních států amerického kontinentu.⁵⁷

Evropské zastoupení bylo o něco vyšší. Celkem z Evropy dorazilo 2 075 864 turistů, tedy 12,9 %. Hlavní evropští představitelé pocházeli z Velké Británie, odkud dorazilo přibližně 397 tisíc cestovatelů. Výrazné zastoupení, které přesáhlo 100 tisíc návštěvníků

⁵⁵ Kurz ČNB k 4.4.2022. (1 CZK = 22,099 USD)

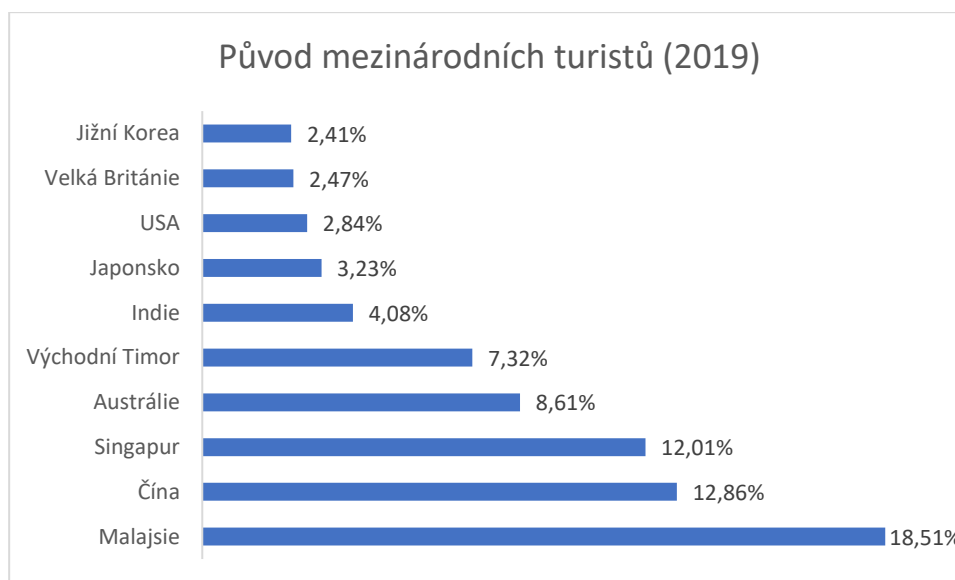
⁵⁶ Východní Timor, Malajsie, Singapur, Austrálie, Indie, Japonsko, Jižní Korea, Filipíny, Taiwan, Thajsko, Nový Zéland, Vietnam, Bangladéš, Srí Lanka, Pákistán, Brunej, Hongkong.

⁵⁷ Badan Pusat Statistik. Pariwisata: Kedatangan Wisatawan Mancanegara ke Indonesia Menurut Kebangsaan, 2015–2019. In: *Statistik Indonesia 2020*. Jakarta: BPS RI, 2020, s 408. ISSN: 0126-2912.

na zemi za rok, měly také státy Francie, Německo, Nizozemí a Rusko. Z České republiky dorazilo v roce 2019 do Indonésie 23 941 lidí⁵⁸, což činí 0,15 % z celkového počtu návštěvníků.

Nejmenší procentuální zastoupení měly státy Blízkého východu a Afriky, odkud dorazilo pouze 362 842 turistů – to odpovídá 2,3 %.⁵⁹

Graf č.10

1.3.2 Destinace

Nejoblíbenější destinací zahraničních turistů je jednoznačně ostrov Bali. Data z balijského vládního úřadu pro cestovní ruch ukazují, že v roce 2019 navštívilo Bali celkem 6 275 210 návštěvníků, což je nárůst o 3,37 % oproti roku 2018. Oproti celkovému původu turistů, na Bali byli nejvíce zastoupeni návštěvníci z Číny (19,88 %) a Austrálie (18,87 %). Klientela z Malajsie se umístila až na sedmé pozici.⁶⁰ Druhou velmi populární destinací je hlavní město Jakarta, kam se vydalo přibližně 2,5 milionů lidí⁶¹, což je přibližně 1% nárůst oproti předchozímu roku. Jakarta je populární zejména

⁵⁸ Badan Pusat Statistik. Kunjungan Wisatawan Mancanegara per bulan Menurut Kebangsaan (Kunjungan), 2019. In: *Badan Pusat Statistik* [online]. [cit. 10.1.2022]. Dostupné z: <https://www.bps.go.id/indicator/16/1470/3/kunjungan-wisatawan-mancanegara-per-bulan-menurut-kebangsaan.html>

⁵⁹ Badan Pusat Statistik. Pariwisata: Kedatangan Wisatawan Mancanegara ke Indonesia Menurut Kebangsaan, 2015–2019. In: *Statistik Indonesia 2020*. Jakarta: BPS RI, 2020, s 408. ISSN: 0126-2912.

⁶⁰ Bali Government Tourism Office. Buku Statistik Pariwisata Bali Tahun 2019. In: *Bali Government Tourism Office* [online]. [cit. 10.1.2022]. Dostupné z: <https://disparda.baliprov.go.id/buku-statistik-pariwisata-bali-tahun-2019/>

⁶¹ Badan Pusat Statistik. Kunjungan Wisatawan Mancanegara yang Datang ke DKI Jakarta dan Indonesia 2018-2020. In: *Badan Pusat Statistik* [online]. [cit. 10.1.2022]. Dostupné z:

z toho důvodu, že se jedná o tranzitní místo, kam mnoho cestovatelů přilétá jako do přestupního bodu, odkud pokračují do své cílové destinace v Indonésii. Statistiky mohou být tedy v tomto případě z hlediska oblíbenosti trochu zavádějící.

BPS neposkytuje data k jednotlivým turistickým destinacím, ale zahrnuje data ohledně typů turistických destinací a počtu jejich návštěvníků. Dle jejich statistik navštívilo různé turistické atrakce v roce 2019 v přepočtu 18 305 441 cizinců. Mezi mezinárodními návštěvníky byly nejoblíbenější různé přírodní destinace, ty navštívilo 10 851 940 lidí. Nejoblíbenější destinace tohoto typu jsou stejné jako u destinací domácího cestovního ruchu. Jedná se zejména o národní parky, jezera a vodopády či sopky. U mezinárodního cestovního ruchu k tomu ještě hrají významnou roli různé ostrůvky, jako jsou Gili v okolí Bali.

Na druhém místě se umístily turistické oblasti. Opět nejoblíbenější turistická oblast je stejně jako u domácího turismu ostrov Bali. Ten lze rozdělit na jednotlivé oblasti jako je například Ubud, Seminyak, Denpasar a Canggu, které splňují všechny podmínky pro označení turistická oblast. Do těchto míst se vypravilo celkem 2 903 386 osob.

Na třetí pozici se s 1 879 940 návštěvníky nachází kulturní turistické atrakce. Jedná se zejména o historické památky a města. Nejznámější kulturní místa se nachází v provincii Střední Jáva. Jedná se o historický buddhistický a hinduistický chrám Borobudur a Prambanan. Množství významných hinduistických chrámu se nachází i na Bali. Dalším typem kulturní turistické atrakce je návštěva vesnice Tana Toraja v provincii Jižní Sulawesi, která je považována za tradičního reprezentanta indonéské kultury.⁶²

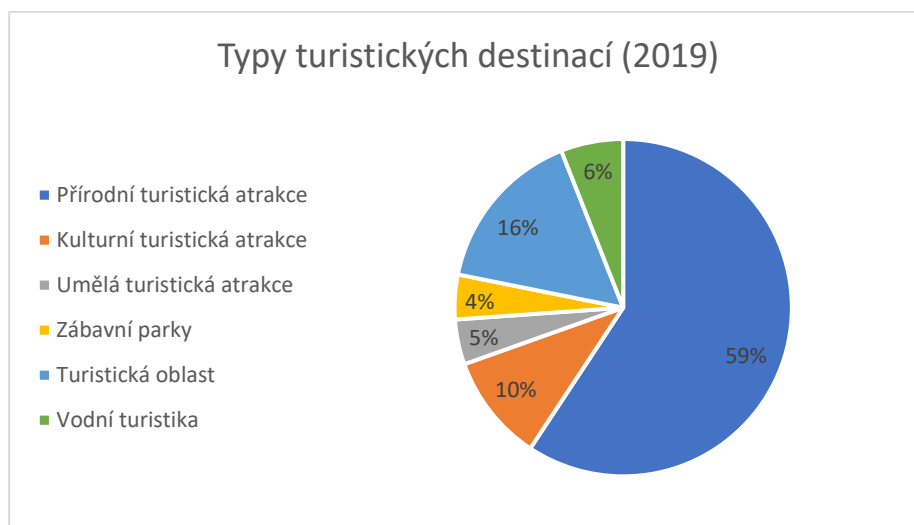
Následující v pořadí je pak vodní turistika, která zahrnuje koupání se, opalování, šnorchlování, potápění atd. S tímto cílem jelo do Indonésie pouze 1 095 325 lidí. Velmi malé množství lidí přilákaly umělé turistické atrakce a zábavní parky. Zde je možné pozorovat rozdíl v domácím a mezinárodním cestovním ruchu, kde u domácího cestovního ruchu byla návštěva zábavních parků na druhém místě.⁶³

<https://jakarta.bps.go.id/indicator/16/241/1/kunjungan-wisatawan-mancanegara-yang-datang-ke-dki-jakarta-dan-indonesia.html>

⁶² Badan Pusat Statistik. Banyaknya Pengunjung Usaha/Perusahaan Objek Daya Tarik Wisata Komersial Menurut Jenis Daya Tarik Wisata Dan Jenis Pengunjung, 2019. In: *Statistik Objek Daya Tarik Wisata 2019*. Jakarta: BPS RI 2020, s 66. ISSN: 2745-6676.

⁶³ Badan Pusat Statistik. Banyaknya Pengunjung Usaha/Perusahaan Objek Daya Tarik Wisata Komersial Menurut Jenis Daya Tarik Wisata Dan Jenis Pengunjung, 2019. In: *Statistik Objek Daya Tarik Wisata 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, s 66. ISSN: 2745-6676.

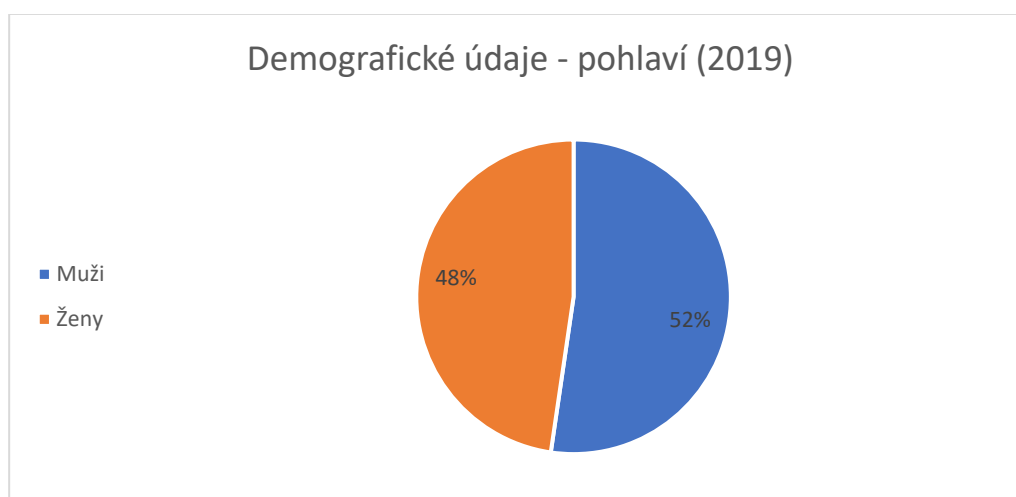
Graf č.11

1.3.3 Demografické údaje

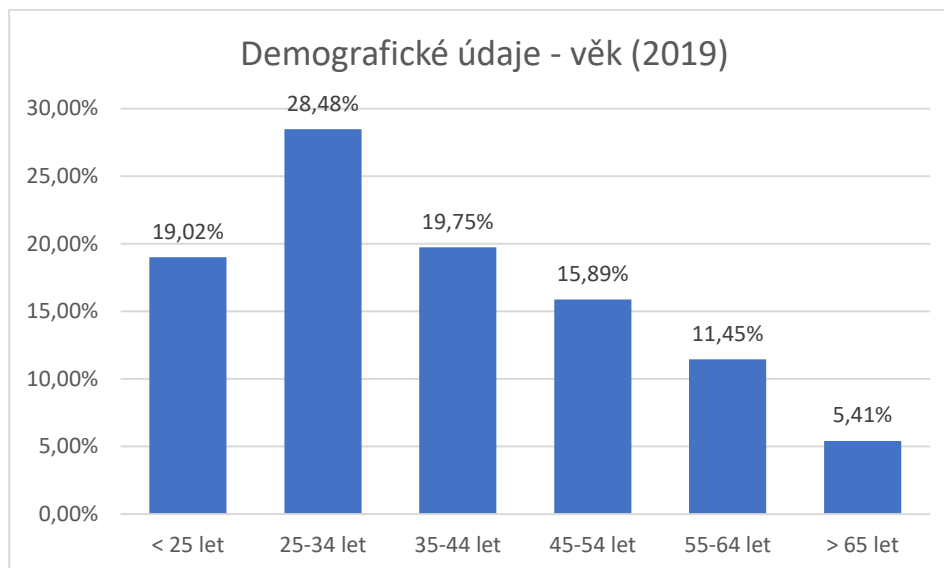
Dle generálního ředitelství pro imigraci bylo v roce 2019 vyšší zastoupení mužů, jejichž počet dosahoval 52,32 %. U žen to bylo 47,68 % z celkového počtu příjezdů mezinárodních turistů. Co se věkových kategorií týče, data ukazují, že nejvíce cestují mladí ve věku 25–34 let – jejich podíl činil 28,48 %. Následují je lidé mezi 35-44 lety, jichž bylo 19,75 %, a mládež pod 25 let se zastoupením 19,02 %. Další v pořadí byla kategorie 45-54 let s 15,89 % a 55-64 let s 11,45 %. Nejnižší zastoupení měla věková kategorie nad 65 let s pouhými 5,41 % celkových příjezdů.⁶⁴

Graf č.12

⁶⁴ Badan Pusat Statistik. Karakteristik Demografi. In: *Statistik Kunjungan Wisatawan Mancanegara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, s 12. ISSN: 2085-9309.

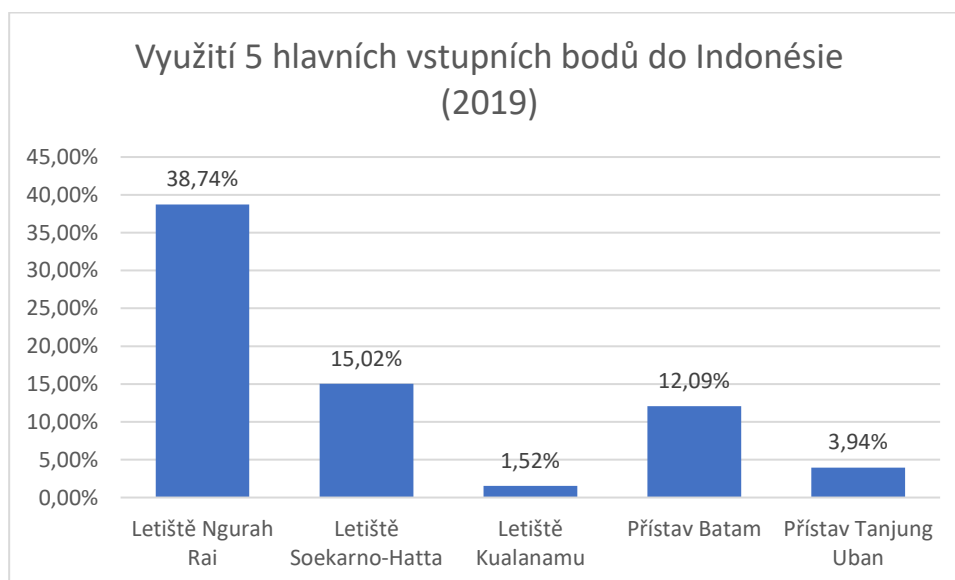
Graf č.13

1.3.4 Doprava

V roce 2019 vstoupilo na indonéské území 16 106 954 cizinců. Nejvíce zahraničních návštěvníků se do Indonésie dostalo skrze 5 hlavních vstupů do země, jimiž jsou: letiště Ngurah Rai v Denpasaru na Bali, letiště Soekarno-Hatta v oblasti Tangerang (Jakarta) na Jávě, letiště Kualanamu v Medanu na Sumatře a přístavy Batam a Tanjung Uban na ostrůvcích Riau u Sumatry.⁶⁵

Graf č.14

⁶⁵ Badan Pusat Statistik. Pintu Masuk Utama. In: *Statistik Kunjungan Wisatawan Mancanegara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, ss 9-10. ISSN: 2085-9309.

Na rozdíl od domácího cestovního ruchu, u mezinárodního jednoznačně dominuje letecká doprava. Letecky se do Indonésie v roce 2019 přepravilo celkem 9 834 706 cestujících. Nejvíce lidí vstoupilo na území Indonésie skrze letiště Ngurah Rai. Jednalo se o 6 239 543 cestujících, což činí 63,4 % leteckých vstupů a 38,7 % všech vstupů. Nejčastějšími návštěvníky, kteří pronikli do Indonésie skrze balijské letiště, jsou Číňané, tvořící 7,36 % všech odbavených pasažérů. Hned v závěsu za nimi se nachází Australané, jejichž počet je téměř totožný s Číňany. Letiště Soekarno-Hatta zvolilo jako vstupní bod 2 419 196 osob, tedy přesně 15 % všech návštěvníků Indonésie. I zde tvořila majoritu Čína. Letiště Kualanamu odbavilo oproti dvěma předchozím letišťům mnohem menší počet pasažérů. Jednalo se pouze o 244 530 osob, což činí pouhých 1,5 % všech příjezdů. Toto letiště ke vstupu na souostroví využili zejména Malajci, již tvoří 45 % celkové klientely tohoto letiště. Další významná letiště jsou například Juanda v Surabaje na Jávě, jehož počet příletů je jen o pár stovek pasažérů nižší než Kualanamu, nebo letiště Adi Sucipto v Jogjakartě.⁶⁶

Druhým nejčastějším vstupním bodem jsou přístavy, jichž je v Indonésii nemalé množství a využilo je 4 160 632 osob. Jako nejvíce využívaný přístav pro mezinárodní turisty slouží přístav Batam v provincii Riau. V roce 2019 se skrze tento přístav dostalo do Indonésie 1 947 943 osob, což je 12,1 % všech příjezdů. Ostrovy Riau se nachází v těsné blízkosti Singapuru. Proto není divu, že právě Singapurčané tvoří 6,55 % všech pasažérů, díky čemuž jsou největší klientelou tohoto přístavu. Druhý a třetí nejvyužívanější přístav, Tanjung Uban a Tanjung Pinang, se také nachází na ostrovech Riau a i zde naprostá většina pasažérů pochází ze Singapuru.⁶⁷

Pozemní přechody se pro mezinárodní turismus v Indonésii využívají mnohem méně – celkem se přes ně přepravilo 2 111 616 lidí. Jediná místa, kde lze překročit hranice Indonésie po zemi, jsou ostrov Kalimantan, na němž kromě Indonésie jsou ještě státy Malajsie a Brunei, poté provincie Papua a Západní Papua, která sousedí s Papuou-Novou Guineou, a provincie Východní Nusa Tenggara sousedící s Východním Timorem. Nejčastěji mezinárodní turisté přejdou hranice po zemi právě v provincii Východní Nusa Tenggara na hraničním přechodu ve městě Atambua. Zde v roce 2019 přešlo 103 905 turistů. Na druhém místě je hraniční přechod Skow na Papue, kde přešlo 56 287 cizinců.

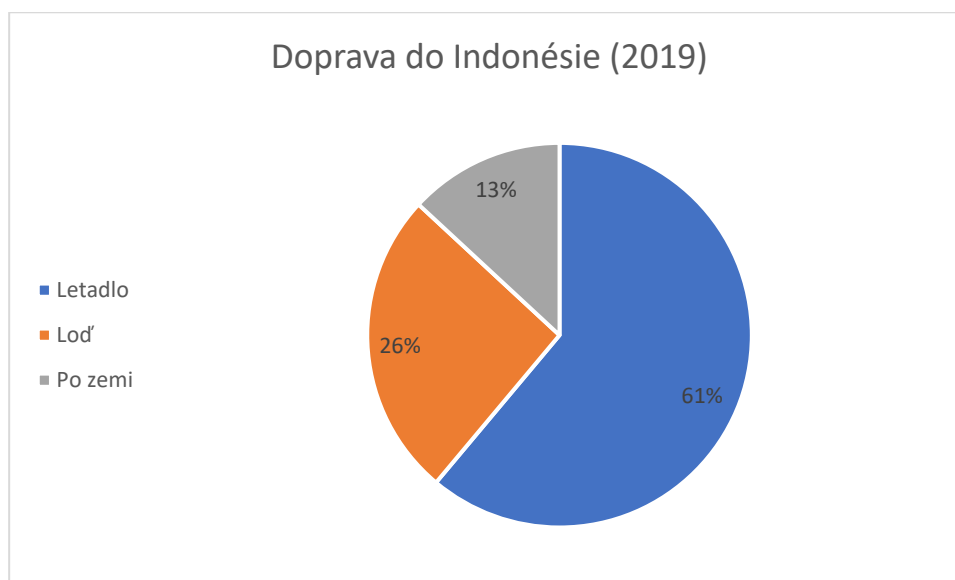
⁶⁶ Badan Pusat Statistik. Kedatangan Wisatawan Mancanegara ke Indonesia Menurut Kebangsaan dan Pintu Masuk, 2018 dan 2019. In: *Statistik Kunjungan Wisatawan Mancanegara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, ss 23-31. ISSN: 2085-9309.

⁶⁷ Tamtéž.

Nejméně je naopak využíván pozemní přechod Nanga Badau v provincii Západní Kalimantan, kde přešlo pouze 14 472 cizinců, což je 0,09 % všech vstupů na území Indonésie.⁶⁸

V této kapitole je důležité ještě zmínit, že vstupy mezinárodních turistů na území Indonésie nejsou rovnoměrně rozloženy do celého roku. V cestovním ruchu funguje tzv. sezónnost. To znamená, že v určitém období roku přijíždí na území státu více turistů. Vrchol sezóny v Indonésii nastal v roce 2019 v srpnu, kdy přijelo 1.53 milionů turistů, neboli 9,5 % všech návštěvníků toho roku. Dále byly velmi úspěšné měsíce červen a červenec s 1,43 a 1,47 miliony. Nejméně lidí dorazilo naopak v lednu, kdy to bylo 1,20 milionů osob.⁶⁹

Graf č.15

1.3.5 Ubytování

Na rozdíl od domácích turistů, pobyt v destinaci u cizinců bývá delší než jeden den, a proto si ve většině případů musí zařídit ubytování. Také se moc často nestává, že by mezinárodní turisté bydleli u svých rodin a příbuzných, a to z toho důvodu, že v Indonésii nežije velké množství obyvatel původem ze západních zemí. Z tohoto důvodu si mezinárodní turisté hledají nocleh v hotelech či jiných ubytovacích zařízeních. Stejně jako u domácích, i u zahraničních cestovatelů rozděluje BPS druhy ubytování na klasifikované a neklasifikované hotely.

⁶⁸ Tamtéž.

⁶⁹ Badan Pusat Statistik. Pola Kunjungan. In: *Statistik Kunjungan Wisatawan Mancanegara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, ss 10-11. ISSN: 2085-9309.

Preference se u těchto dvou skupin také neměnily a větší část mezinárodních návštěvníků ke svému pobytu zvolila ubytování v hotelu s hvězdoým ohodnocením. Celkem si takto zvolilo 11 307 430 osob⁷⁰, což činí 70,2 % z celkového počtu příjíždějících turistů. Statistiky opět dokazují, že nejoblíbenější destinací v Indonésii je Bali. To jako místo svého pobytu zvolilo 5 687 800 lidí. Oproti roku 2018 se ovšem jedná o pokles až o tři miliony turistů ubytovaných na tomto ostrově. Nárůst hostů v hotelech ovšem zaznamenaly jiné ostrovy a provincie, což svědčí o úspěchu indonéské vlády v propagaci nových dovolenkových destinací v Indonésii.

Druhou nejpoblárnější destinací dle ubytovaných hostů v klasifikovaných hotelech je souostroví Riau, kde se ubytovalo 1 595 590 návštěvníků. Toto souostroví je velmi poblární destinací Singapuránů, a jak již bylo zmíněno v kapitole Doprava, nachází se tam nejvyužívanější přístavy pro mezinárodní lodní dopravu. Na třetím místě se s 1 529 760 osobami nachází hlavní město Indonésie – Jakarta. Čtvrtou pozici obsadila provincie Západní Jáva s půl milionem ubytovaných osob. Pátou je Banten, kde nocovalo přes 460 tisíc hostů. Největší nárůst návštěvníků oproti roku 2018 zaznamenala provincie Východní Nusa Tenggara s 58 590 hosty, což je téměř o 25 tisíc lidí více než předchozí rok.⁷¹

Propad mezi využitím klasifikovaných a neklasifikovaných hotelů u mezinárodního turismu je o něco větší než u domácího. Neklasifikované hotely k pobytu využilo pouze 3 283 275 cizinců, což je 20,4 %. I v tomto případě byl nejoblíbenější ostrov Bali, na němž se ubytovalo 2 462 937 hostů. Oproti roku 2018 se jedná o nárůst přibližně 100 tisíc lidí.

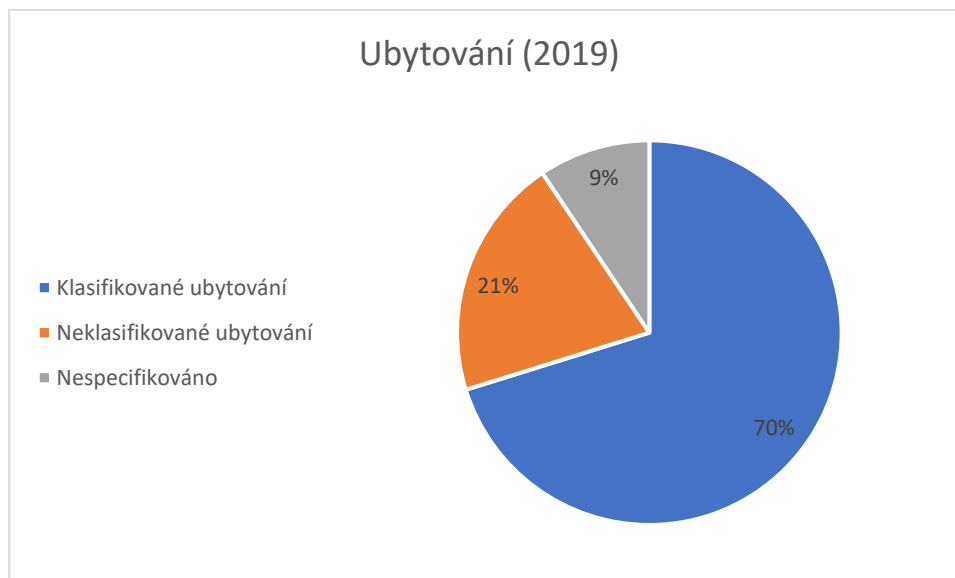
Více markantní jsou nárůsty hostů v ostatních provinciích Indonésie, jako je například druhá nejpoblárnější destinace pro ubytování v neklasifikovaných hotelech – Západní Nusa Tenggara. V provincii Západní Nusa Tenggara nocovalo v roce 2019 celkem 237 476 lidí, což je téměř dvojnásobný nárůst oproti předchozímu roku, kdy to bylo 153 157 osob. Na třetí pozici je Východní Nusa Tenggara, kam do neklasifikovaného hotelu zavítalo 122 806 hostů. Čtvrté místo pak s 97 611 hosty obsadilo souostroví Riau, kde ovšem došlo k téměř polovičnímu poklesu návštěvníků oproti předchozímu roku. Pátá se umístila provincie Východní Jáva s téměř 60 tisíci hosty.

⁷⁰ Badan Pusat Statistik. Jumlah Tamu Asing dan Tamu Domestik. In: *Tingkat Penghunian Kamar Hotel 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, ss 18-20. ISSN: 0216-5015.

⁷¹ Badan Pusat Statistik. Jumlah Tamu Asing pada Hotel Bintang (Ribu Orang), 2018-2020. In: *Badan Pusat Statistik* [online]. [cit. 11.1.2022]. Dostupné z: <https://www.bps.go.id/indicator/16/310/1/jumlah-tamu-asing-pada-hotel-bintang.html>

Za zmínku stojí i nárůst ubytovaných v provinciích Severní Sulawesi, kde s 42 tisíci došlo k dvojnásobnému nárůstu. V provincii Lampung se v roce 2019 ubytovalo 10 710 lidí oproti pouhým 1 607 v roce 2018.⁷²

Graf č.16

1.3.6 Důvod návštěvy

Statistický úřad rozděluje důvody návštěvy Indonésie do dvou kategorií: osobní a pracovní. Pod osobní důvody se řadí například dovolená a rekreace či návštěva příbuzných a přátel. Dále tam patří vzdělávání, zdraví, náboženství či nákupy pro osobní účely. Do druhé kategorie, pracovní, náleží jakékoliv podnikatelské aktivity nebo MICE akce. Tato kategorie zahrnuje také diplomaty, průvodce cestovních kanceláří či profesionální sportovce, již přijeli do Indonésie za účelem vykonání pracovní činnosti.

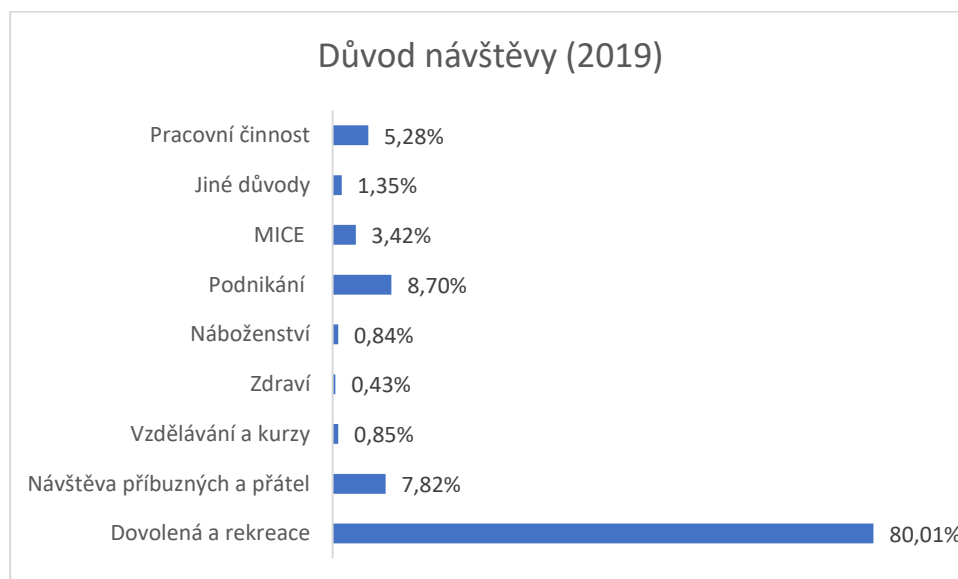
Nejčastější pohnutkou návštěvy Indonésie jsou pro cizince jednoznačně osobní důvody, jež tvoří 90,3 % všech cest. Dle statistik BPS 80 % celkového počtu mezinárodních turistů dorazilo do Indonésie za účelem dovolené a rekreace. Dalších 7,82 % přijelo za účelem návštěvy příbuzných a přátel.⁷³ Lidé, kteří přijeli do Indonésie kvůli vzdělávání, zdraví či náboženství, tvoří menšinu. Ani jedna ze skupin nepřekročila 1 % celkových cest. Pro uskutečnění podnikatelských aktivit přijelo na souostroví 8,7 %

⁷² Badan Pusat Statistik. Jumlah Tamu Asing pada Hotel Non Bintang (Orang), 2018-2020. In: Badan Pusat Statistik [online]. [cit. 11.1.2022]. Dostupné z: <https://www.bps.go.id/indicator/16/326/1/jumlah-tamu-asing-pada-hotel-non-bintang-.html>

⁷³ Badan Pusat Statistik. Pola Perjalanan Wisatawan Mancanegara yang Berkunjung ke Indonesia. In: *Statistik Pengeluaran Wisatawan Mancanegara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, s 14. ISBN: 978-602-438-357-2.

všech návštěvníků. Dalších 3,42 % se zúčastnilo MICE akcí a 5,28 % dorazilo za účelem vykonání pracovní činnosti.⁷⁴

Graf č.17

1.3.7 Průměrná délka pobytu

A) Průměrná délka pobytu v destinaci

Data BPS tvrdí, že průměrně cizinci strávili v roce 2019 v Indonésii 8,87 dní. Nejvíce času trávili v souostroví mladí lidé do 25 let, a to 9,67 dní. V těsném závěsu pak byla věková kategorie 25-34 let, která zde pobyla 9,21 dní. Nejméně to pak bylo u kategorie 55-64 let, a to pouze 7,35 dní v průměru. Pokud jde o pohlaví, více času v Indonésii trávili muži, u nichž to bylo 9,57 dní. U žen to bylo o 1,4 dne méně, tedy 8,09 dní.⁷⁵ Co se národností týče, nejvíce dnů v Indonésii strávili Rusové – průměrně 19,66 dní. Nejkratší dobu zde pobýli Singapurčané, jejichž průměr je pouze 3,07 dní.⁷⁶

⁷⁴ Badan Pusat Statistik. Distribusi Wisatawan Mancanegara Ke Indonesia Menurut Kebangsaan dan Maksud Utama Kunjungan, 2019 (persen). In: *Statistik Pengeluaran Wisatawan Mancanegara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, ss 25-28. ISBN: 978-602-438-357-2.

⁷⁵ Badan Pusat Statistik. Pola Perjalanan Wisatawan Mancanegara yang Berkunjung ke Indonesia. In: *Statistik Pengeluaran Wisatawan Mancanegara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, s 14. ISBN: 978-602-438-357-2.

⁷⁶ Badan Pusat Statistik. Rata-Rata Lama Tinggal Wisatawan Mancanegara Menurut Negara Tempat Tinggal, 2009–2019. In: *Statistik Pengeluaran Wisatawan Mancanegara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, ss 29-30. ISBN: 978-602-438-357-2.

B) Průměrná délka pobytu na ubytování

BPS rozděluje data dle typu ubytování na klasifikované a neklasifikované ubytování. V klasifikovaných hotelech strávili v celostátním průměru mezinárodní turisté 2,63 noci. Nejdelší dobu nestrávili zahraniční turisté jako Indonésané na Bali, nýbrž v provincii Západní Sulawesi, kde pobýli průměrně 3,79 noci. Nejméně zůstávali cizinci v provincii Bantem, a to pouze 1,23 noci.⁷⁷ V neklasifikovaných ubytováních, tedy v hotelech bez hvězdrového ohodnocení, strávili v roce 2019 mezinárodní turisté v průměru 2,64 noci. Nejvíce času na ubytováních trávili cizinci v Jakartě, kde pobýli 3,69 noci. Nejkratší dobu byli v Riau, kde strávili 1,01 noci.⁷⁸ Tato informace indikuje to, že hlavní klientela ostrovů Riau, Singapuráné, jezdí do Indonésie zejména na krátké pobyty, které kolikrát ani nemusí zahrnovat ubytování.

1.3.8 Průměrné výdaje

Průměrné výdaje zahraničních turistů se až do roku 2018 pravidelně zvyšovaly, avšak v roce 2019 došlo k poklesu a průměrné výdaje na osobu za návštěvu dosáhly jen 1 145,64 USD (25 214,3 CZK⁷⁹), což je přibližně o 75 USD méně než v roce 2018.⁸⁰ Nejvíce peněz během svého pobytu utratili turisté ze Saudské Arábie, již v průměru vydali 1 592,79 USD na osobu. Nejmenší výdaje naopak měli Brunejci, a to pouze 480,15 USD na člověka. Ani turisté z Malajsie si nesáhli hluboko do kapsy. Jejich výdaje byly jen o 15 dolarů vyšší než výlohy Brunejců.⁸¹

Při pohledu na složení výdajů je zřetelné, že nejvíce peněz použili mezinárodní turisté na ubytování – jedná se celkem o 38,55 % z vynaložené částky. Zde je vidět markantní rozdíl oproti domácím turistům, pro které výdaje za ubytování byly nejméně

⁷⁷ Badan Pusat Statistik. Rata-rata Lama Menginap Tamu Asing pada Hotel Bintang (Malam), 2018-2020. In: *Badan Pusat Statistik* [online]. [cit. 11.1.2022]. Dostupné z: <https://www.bps.go.id/indicator/16/332/1/rata-rata-lama-menginap-tamu-asing-pada-hotel-bintang.html>

⁷⁸ Badan Pusat Statistik. Rata-rata Lama Menginap Tamu Asing pada Hotel Non Bintang (Malam), 2018-2020. In: *Badan Pusat Statistik* [online]. [cit. 11.1.2022]. Dostupné z: <https://www.bps.go.id/indicator/16/333/1/rata-rata-lama-menginap-tamu-asing-pada-hotel-non-bintang.html>

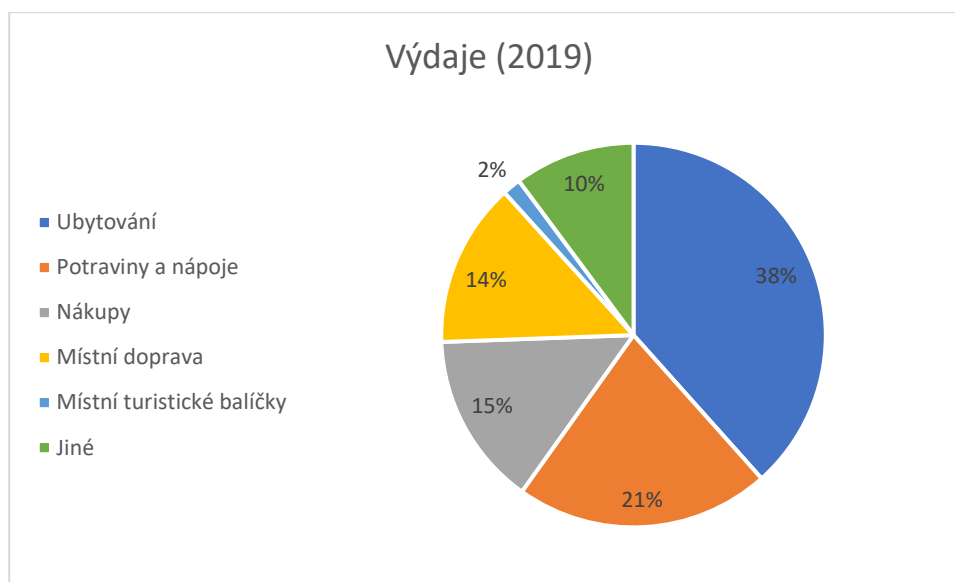
⁷⁹ Kurz ČNB k 4.4.2022. (1 CZK = 22,099 USD)

⁸⁰ Badan Pusat Statistik. Pola Perjalanan Wisatawan Mancanegara yang Berkunjung ke Indonesia. In: *Statistik Pengeluaran Wisatawan Mancanegara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, s 14. ISBN: 978-602-438-357-2.

⁸¹ Badan Pusat Statistik. Rata-Rata Pengeluaran Wisatawan Mancanegara Per Kunjungan Menurut Negara Tempat Tinggal, 2009–2019. In: *Statistik Pengeluaran Wisatawan Mancanegara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, s 40. ISBN: 978-602-438-357-2.

finančně náročnou položkou. Na druhém místě jsou výlohy za jídlo a pití, které činí 21,15 %. Třetí a čtvrtou položkou jsou výdaje za nákupy - 14,63 %, a za místní dopravu (nezahrnuje přepravu do Indonésie), jež činila 13,91 % z celkových výdajů. Nejméně peněz cizinci utratili za místní turistické balíčky, a to 1,55 % všech výdajů. Zbylých 10,21 % jsou výdaje, jež BPS nespécifikoval.⁸²

Graf č.18

2. Charakteristika cestovního ruchu v Indonésii za rok 2020

Rok 2020 přinesl spoustu změn. Světem se začala šířit pandemie Covid-19, jež zasáhla většinu zemí světa. Výjimkou nebyla ani Indonésie, kde se to projevilo především v oblasti cestovního ruchu. HDP z celkového cestovního ruchu, které v roce 2019 tvořilo 4,97 %, se zrušením možnosti cestování rapidně snížilo. Pokles HDP za celkový cestovní ruch je v roce 2020 odhadován na 4,1 %. Tyto prudké změny nejenže ovlivnily vývoj ekonomiky v tomto státě, ale také značně omezily a snížily kvalitu života pro mnoho obyvatel souostroví.

První dva měsíce roku 2020 probíhaly z hlediska sektoru cestovního ruchu velmi příznivě. Počet turistů cestujících do a po Indonésii byl stále velmi vysoký, přestože již od prosince 2019 existovala informace o šíření nemoci Covid-19 v Číně. Jedinou změnou,

⁸² Badan Pusat Statistik. Distribusi Pengeluaran Wisatawan Mancanegara, 2009–2019 (persen). In: *Statistik Pengeluaran Wisatawan Mancanegara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, s 43. ISBN: 978-602-438-357-2.

jež byla díky tomuto faktu zaznamenána, byl pokles čínských turistů. Cestovatele z ostatních zemí ovšem tato informace nijak neodradila. K prvním velkým změnám došlo v březnu, kdy se v Indonésii objevily první dva případy nákazy. K vrcholu poklesu cestovního ruchu v Indonésii došlo v dubnu, kdy indonéská vláda vydala zákaz vstupu a pohybu cizinců na území souostroví.

Zrušením přiletu letadel z ciziny došlo k poklesu devizových příjmů. O největší sumu peněz přišla Indonésie zrušením letů z Číny, kde se jen v období mezi lednem a květem 2020 jedná o ztrátu několika milionů dolarů. Konkrétně v první polovině roku 2020 se jedná o ztrátu 1,1 miliardy USD od čínských turistů a 400 milionů USD od turistů z ostatních zemí. Za celý rok 2020 pak byl pokles státních příjmů z turistického sektoru o 20,7 miliard USD nižší než v 2019.⁸³

Změna získávání a vyhodnocování dat Ústředním statistickým úřadem

Jak již bylo zmíněno, došlo v roce 2020 k velkým změnám u přepočtu statistik z domácího turismu. Kvůli šíření pandemie v tomto roce došlo k úplnému vypuštění výběru 50 000 specifických domácností a následným osobním rozhovorům. Veškerá data použitá k analýze domácího turismu pocházela z online prostředí. Prvním převratným technologickým milníkem je využití mobilních pozičních dat i u domácích turistů. V rámci využití dat od mobilních operátorů došlo k zaznamenání pohybu občanů Indonésie, kde se každá abnormální pravidelně neopakující se cesta s dobou trvání nad šest hodin zaznamenávala jako pohyb v rámci domácího cestovního ruchu.⁸⁴ K výpočtu reálného čísla domácích cest v roce 2020 však nestačí pouze informace od mobilních operátorů, protože stále existuje mnoho lidí, co mobilní zařízení nevlastní. Proto byl k výpočtu použit vzorec zahrnující informace z výzkumu SUSENAS (počet domácností; jejich členové, co pravidelně cestují; zda domácnosti vlastní SIM karty či ne aj.) a daty MPD.⁸⁵

Nová forma způsobu počítání bohužel zapříčinila to, že data za rok 2019 a 2020 se neporovnatelně liší – například dokument Statistiky domácího turismu 2020 uvádí, že v roce 2019 byl počet pohybů domácích turistů 700 milionů, což neodpovídá dokumentu

⁸³ Badan Pusat Statistik. *Distribusi Pengeluaran Wisatawan Mancanegara, 2009–2019 (persen)*. In: *Statistik Pengeluaran Wisatawan Mancanegara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020, s. 43. ISBN: 978-602-438-357-2.

⁸⁴ Vysvětlení viz přílohy Obrázek č.12.

⁸⁵ Badan Pusat Statistik. *Metodologi*. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, ss. 19-44. Číslo publikace 06300.2119. ISBN neuvedeno.

Statistiky domácího turismu 2019, který tvrdí, že to bylo pouze 283 milionů pohybů. V roce 2020 došlo dle nových statistik k poklesu počtu domácích cest na 500 milionů. Proto k porovnání dat v rámci této práce bylo nutné přijít s výpočtem koeficientu, jenž vychází ze starých a nových dat BPS, a s výpočtem z předpokládaného procentuálního poklesu vykonaných cest. Využití nových statistik k porovnání dat není možné, přestože díky technologickému pokroku se tato nová data zdají být přesnější. U mezinárodního turismu k žádným změnám výpočtu statistik v roce 2020 nedošlo, tudíž práce porovnává data přesně tak, jak je BPS uvádí.

2.1 Obecné předpoklady

Podle zprávy šéfa Indonéské asociace turistických průvodců (HPI) na 45 000 turistů zrušilo své plány navštívit hlavní turistické destinace v první polovině roku 2020. Tato zrušení a zákaz vstupu na území státu měla extrémní dopad na pracovníky v oblasti cestovního ruchu. Například na území provincie Východní Nusa Tenggara ztratilo 511 licencovaných regionálních průvodců hlavní zdroj příjmu. Z hlediska celé Indonésie přišlo dle stránek Ministerstva cestovního ruchu a kreativní ekonomiky o práci 409 000 pracovníků cestovního ruchu, a dalších 939 000 lidí bylo kvůli tomu bez práce dočasně. Celkově nástup pandemie v roce 2020 ovlivnil 12,91 milionů lidí pracujících v odvětví cestovního ruchu.

Všechny tyto extrémní dopady pandemie donutily indonéskou vládu vymyslet plán na záchranu indonéského cestovního ruchu. Ministerstvo cestovního ruchu a kreativní ekonomiky přišlo se záchraným plánem. Tento plán se skládal ze tří po sobě jdoucích fází: Nouzová odezva, Obnova a Normalizace. Fáze Nouzová odezva se zaměřovala zejména na zdraví indonéských občanů. V rámci tohoto kroku došlo k zahájení programů sociální a zdravotní ochrany, to znamená, že se zavedly kroky pro minimalizaci šíření nákazy (zákaz shromažďování, dodržování rozestupů, práce a škola z domova). V rámci této fáze se vláda zaměřovala i na podporu kreativity a produktivity během pracování z domu (WFH), či na koordinaci krizí cestovního ruchu s turistickými oblastmi (uzavření turistických míst a atrakcí) a přípravu na obnovu.

Následovala fáze Obnova, během níž docházelo k postupnému otevírání turistických míst a atrakcí. Přípravy na tuto fázi byly velmi důkladné. Počínaje aplikací zdravotních protokolů CHSE (Cleanliness, Healthy, Safety, Environment Friendly – čistota, zdraví, bezpečnost, šetrnost k životnímu prostředí) v turistických oblastech, ale

také podporou optimalizace aktivit MICE (Meeting, Incentive, Convention, and Exhibition – setkání, incentiva, kongresy a výstavy) v Indonésii.

Ve třetí a poslední fázi s názvem Normalizace již byly destinace připravené na opětovný příjezd turistů (musely být vybavené certifikací CHSE). Během této fáze vláda spustila propagaci turistických destinací. Došlo tedy k zvýšení zájmu o turismus na trhu. V rámci této fáze začaly turistické organizace prodávat slevové balíčky na zájezdy či akce MICE. Došlo i k realizaci různých podpůrných akcí, jako byl například Veletrh virtuálního cestování, jenž se konal od srpna do září 2020.⁸⁶

Pro opětovné otevření všech destinací a návrat domácího cestovního ruchu k normálu však tento samotný plán není dostatečný. Indonésie je velmi rozsáhlé souostroví, nelze tedy ke každému území přistupovat stejně, protože je možné, že v určitých oblastech se pandemie šíří rychleji či pomaleji. Indonéská vláda přišla se systémem tzv. „zón“. Existují čtyři typy zón – zelená, žlutá, oranžová a červená. Každá barva určuje rychlost šíření pandemie v dané oblasti. Pokud je oblast vyznačená jako zelená zóna, znamená to, že se na vyznačeném místě a jeho sousedství nenachází žádné případy nákazy onemocněním Covid-19. Přesto se však na území konají pravidelné kontroly a oblast je pod aktivním dohledem. Žlutá zóna značí, že se v oblasti či jejím sousedství nachází jedna či dvě domácnosti, kde byl za posledních sedm dní potvrzen pozitivní případ Covid-19. Kontrola nad tímto územím spočívá v trasování kontaktů nakaženého a následně nařízení podrobení se sebeizolaci.⁸⁷

Oranžová zóna znamená, že se na území nachází 3-5 domácností s pozitivním případem nákazy za posledních sedm dní. Kontrola probíhá velmi podobně jako ve žluté zóně, ale oproti ní lidé žijící na území oranžové zóny musí dodržovat přísné restriktce pro návštěvu modliteben či dětských hřišť. Nejvíce jsou ale omezeni občané žijící na území vyhlášeném jakožto zóna červená. V této zóně se nachází více než pět domácností, kde se vyskytl pozitivní případ nákazy za posledních sedm dní. Dochází zde k velmi podrobnému trasování kontaktů nakaženého a následnému nařízení sebeizolací. Dále ostatní obyvatelé mohou navštěvovat modlitebny pouze za dodržení přísných hygienických podmínek, nesmí navštěvovat dětská hřiště a jiná veřejná místa s výjimkou

⁸⁶ Kemenparekraf. Tren Pariwisata Indonesia di Tengah Pandemi. In: *Kementarian Pariwisata dan Ekonomi Kreatif / Badan Pariwisata dan Ekonomi Kreatif Republik Indonesia* [online]. 18.8.2021 [cit.26.02.2022]. Dostupné z: <https://www.kemenparekraf.go.id/ragam-pariwisata/Tren-Pariwisata-Indonesia-di-Tengah-Pandemi>

⁸⁷ PUTRI, S.A.E. How to check Covid-19 Red Zones In Jakarta. In: *corona.jakarta.go.id* [online]. 20.5.2021 [cit.09.03.2022]. Dostupné z: <https://corona.jakarta.go.id/en/artikel/ini-cara-mengetahui-zona-merah-covid-19-di-jakarta>

nezbytných sektorů jako jsou obchody s jídlem, dochází k zákazu shromažďování tří a více osob, zákazu dalších sociálních aktivit a k omezení vstupu a odchodu z oblasti po osmé hodině večerní.⁸⁸

Pokud se turista nachází na území oranžové nebo červené zóny, je velmi pravděpodobné, že veškeré turistické atrakce jsou zde uzavřené. To, v jaké zóně se turista či občan zrovna vyskytuje, může dohledat na webových stránkách daného města / provincie, nebo skrze mobilní aplikaci JAKI, ve které se nachází veškeré důležité informace ohledně šíření nákazy Covid-19 v Indonésii.

S vyhlášením zón na území Indonésie souvisí i zavádění rozsáhlých sociálních omezení. Rozsáhlá sociální omezení neboli PSBB jsou omezení některých aktivit obyvatel v oblasti s nákazou Covid-19, aby se zabránilo jejímu šíření. Jedná se o nařízení Ministerstva zdravotnictví Indonésie, jež zabráňuje ohrožení veřejného zdraví občanů souostroví. O zavedení těchto omezení žádají guvernéri, regenti či starostové oblastí, v nichž se počet případů či počet úmrtí v důsledku onemocnění Covid-19 významně a rychle šíří do dalších oblastí. Součástí těchto omezení je zavedení práce z domova a online školní výuky, omezení sociálních, náboženských a společensko-kulturních akcí a omezení způsobů dopravy (počet cestujících ve veřejné dopravě). Jsou uzavřeny veškeré veřejné prostory a obchody kromě:

- a) supermarketů, minimarketů, tržnic, obchodů s léky, obchodů se základním zbožím, prodejen topného oleje, plynu a energií,
- b) zdravotnických zařízení nebo jiných zařízení v rámci plnění zdravotnických služeb,
- c) veřejných míst nebo zařízení sloužících k naplňování dalších základních potřeb obyvatelstva (včetně sportovních aktivit).

V těchto místech je ovšem nutné dodržovat předem dané kapacity (počet osob) a vzdálenost mezi jednotlivými zákazníky. PSBB je implementován během nejdelší inkubační doby a může být prodloužen, pokud stále existují důkazy o šíření nákazy v oblasti.⁸⁹

Všechny tyto aspekty měly vliv na vývoj turismu v Indonésii, kde v první polovině roku 2020 se většina míst a turistických destinací nacházela v červených zónách, tudíž

⁸⁸ Tamtéž.

⁸⁹ GPR. Usulan PSBB bisa Jadi Solusi Covid-19, Permenkes No 9 Atur Tata Caranya. In: *kominfo.go.id* [online]. [cit.09.03.2022]. Dostupné z: https://www.kominfo.go.id/content/detail/32189/usulan-psbb-bisa-jadi-solusi-covid-19-permenkes-no-9-atur-tata-caranya/0/artikel_gpr

nebylo možné cestovat a atrakce byly uzavřené. K postupnému otevírání turistických atrakcí v Indonésii začalo docházet v druhé polovině roku, kdy se pandemická situace začala dostávat pod kontrolu indonéské vlády. Znovuotevírání bylo realizováno po etapách sledováním vývoje Covid-19, strukturováním zdravotních protokolů a rušením PSBB v okresech a městech. Jedním z hlavních postupů bylo omezení návštěv destinací, jelikož turistické atrakce nebyly schopny kvůli pandemii přijímat 100 % návštěvníků.

2.2 Nástup pandemie Covid-19

První dva potvrzené případy infekce Covid-19 v Indonésii byly nahlášeny 2. března 2020. Od nahlášení těchto dvou případů se nákaza rychle rozšířila po celé Indonésii a zanechala za sebou vysoký počet úmrtí. Například podle situační zprávy WHO z 10. června 2020⁹⁰ měla na začátku pandemie Indonésie třetí největší počet nakažených (33 076) a druhý nejvyšší počet úmrtí (7 745) v Jihovýchodní Asii. Důvodem, proč docházelo k tak rychlému nárůstu počtu nakažených a následných úmrtí v souostroví, je pravděpodobně nízký počet testování na onemocnění Covid-19. V porovnání s ostatními státy Jihovýchodní Asie byl počet provedených testů na počátku pandemie v Indonésii nejnižší.⁹¹

V důsledku extrémně rychlého šíření nákazy se Indonésie rozhodla od 2. dubna 2020 zakázat jakýkoliv vstup či transfer cizinců na svém území.⁹² Oficiálně bylo prohlášeno, že nařízení bude platné až do konce pandemie Covid-19, a proto během roku 2020 již ke zrušení tohoto nařízení nedošlo. Toto nařízení mělo ohromný vliv na celý sektor cestovního ruchu a na občany v něm pracující. Šíření pandemie ale nezpomalovalo, a proto vláda musela jednat a zavést opatření vztahující se i na domácí cestovní ruch. Od 24. dubna do 8. června vláda zakázala všem svým občanům cestovat mimo:

- oblasti s alespoň jedním potvrzeným případem,

⁹⁰ WHO. Coronavirus disease (COVID-19): Situation Report – 142. In: *World Health Organization* [online]. 10.6.2020 [cit.09.02.2022]. Dostupné z: <https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/situation-reports/20200610-covid-19-sitrep-142.pdf>

⁹¹ HAYAT, Raphie. How COVID-19 will impact ASEAN: Deep recessions and a weak recovery. In: *RaboResearch – Economic Research* [online]. 19.5.2020 [cit.09.02.2022]. Dostupné z: [How COVID-19 will impact ASEAN: Deep recessions and a weak recovery - RaboResearch \(rabobank.com\)](https://www.rabobank.com/research/asean-covid-19-impact)

⁹² RAMADHAN, Ardito. Imigrasi Larang WNA Masuk ke Indonesia Mulai 2 April. In: *Kompas.com* [online]. 31.3.2020 [cit.09.02.2022]. Dostupné z: <https://nasional.kompas.com/read/2020/03/31/20472021/imigrasi-larang-wna-masuk-ke-indonesia-mulai-2-april>

- regiony, jež zavedly rozsáhlá sociální omezení (PSBB),
- místa, jež byly prohlášeny za červené zóny COVID-19.

Tento zákaz je označován jako tzv. mudik ban, v rámci něhož nemohli lidé uskutečnit mudik, neboli návrat ke svým rodinám, před muslimskými oslavami ramadánu. Vyhlášený zákaz ovlivnil na 18 milionů lidí, již se každoročně v tomto období (duben-květen) vrací do svých rodišť.⁹³

Zákaz se vztahoval na všechny druhy veřejné a soukromé dopravy, ať už se jednalo o leteckou, námořní, pozemní či železniční dopravu. Výjimka platila pro vozidla přepravujících představitele státních institucí, policejní a vojenská vozidla, sanitky, hasičské vozy, pohřebních vozy a vozidla přepravující logistické zásoby, základní zboží a léky.⁹⁴ Toto opatření vedlo k tomu, že většina domácích leteckých společností (Garuda, Sriwijaya Air, Lion Air, Citilink a další) musela uzemnit svá letadla a zrušit lety. Mezinárodní společnosti buď dočasně pozastavily služby, nebo pokračovaly v provozu se sníženou frekvencí.⁹⁵

Pokud občan Indonésie měl tu možnost a rozhodl se cestovat, musel se podrobit přísnému antigennímu či PCR testování. V roce 2020 se na území Indonésie ještě nevyskytovala žádná očkovací látka, tudíž nebylo možné prokazovat bezinfekčnost tímto způsobem. Všechny tyto podmínky a zákazy negativně ovlivňovaly ochotu místních cestovat a zapříčinily propad domácího cestovního ruchu.

⁹³ MUFTI, R.R. Explainer: What's allowed and what's not in Indonesia's 'mudik' ban. In: *The Jakarta Post* [online]. 29.4.2020 [cit.22.03.2022]. Dostupné z: <https://www.thejakartapost.com/news/2020/04/29/explainer-whats-allowed-and-whats-not-in-indonesias-mudik-ban.html>

⁹⁴ NURBAITI A., ROIDILA R. Indonesia suspends all passenger travel across cities to prevent Ramadan exodus. In: *The Jakarta Post* [online]. 23.4.2020 [cit. 09.02.2022]. Dostupné z: <https://www.thejakartapost.com/news/2020/04/23/govt-temporarily-bans-passenger-travel-to-prevent-mudik.html>

⁹⁵ MUFTI, Riza. More than 12,000 flights canceled in two months over virus fears, says Angkasa Pura I. In: *The Jakarta Post* [online]. 9.3.2020. [cit. 09.02.2022]. Dostupné z: <https://www.thejakartapost.com/news/2020/03/09/more-than-12000-flights-canceled-in-two-months-over-virus-fears-says-angkasa-pura-i.html>

2.3 Vládní opatření pro ochranu cestovního ruchu

Ministerstvo cestovního ruchu a kreativní ekonomiky připravilo mnoho různých opatření pro ochranu služeb cestovního ruchu. Například se jedná o turistické granty, pro ty, kteří byli negativně ovlivněni pandemií Covid-19. Granty mají nejen pomoci potřebným, ale také zvýšit implementaci zdravotních protokolů CHSE s cílem zvětšit připravenost regionů a cestovního ruchu při zavádění těchto zdravotních protokolů. Základní pravidla této bezpečnostní politiky jsou: nošení roušky, mytí rukou mýdlem, dodržování rozestupů a zákaz cestování s horečkou nebo tělesnou teplotou nad 37,3 stupňů Celsia.

2.3.1 Dotace na cestovní ruch pro místní samosprávy

Vláda prostřednictvím Ministerstva cestovního ruchu a kreativní ekonomiky (Kemenparekraf) v roce 2020 připravila a postupně začala rozdělovat dotační prostředky na cestovní ruch v rámci Národního ekonomického oživení (PEN), aby pomohla zlepšit implementaci zdravotních protokolů v turistických destinacích. Turistické grantové fondy v hodnotě 3,3 bilionů rupií byly určeny pro podnikatele v hotelech, restauracích a místní samosprávě (Pemda) ve 101 městech / regionech Indonésie, a rozdávaly se od října do prosince roku 2020. Příjemci této dotace v roce 2020 nemohli být například cestovní kanceláře, destinační manažeři a rekreační parky. Hlavním účelem tohoto grantu na cestovní ruch bylo pomoci místním samosprávám a odvětvím hotelů a restaurací, jež se v dané době potýkaly s finančními problémy, zotavit se z poklesu místních příjmů (PAD) v důsledku pandemie COVID-19.⁹⁶

Příjemci dotací na cestovní ruch pro místní samosprávy mohli být:

- regiony s minimálními kritérii PPHR⁹⁷ ve výši 15 procent z celkového PAD pro fiskální rok 2019
- 10 prioritních turistických destinací (DPP)
- 5 super prioritních destinací (DSP)
- branding destinace
- 100 akcí z Indonéského kalendář akcí (COE)

⁹⁶ OKARI, Rosi. Dana Hibah Piriwisata, Bantu Pulihan Sektor Wisata. In: *Indonesiabaik.id* [online]. 2021 [cit. 07.02.2022]. Dostupné z: <https://indonesiabaik.id/infografis/dana-hibah-pariwisata-bantu-pulihkan-sektor-wisata>

⁹⁷ Pajak Hotel dan Pajak Restoran (hotelová daň a restaurační daň)

Podnikatelská odvětví, která byla oprávněna získat tento grant na cestovní ruch, jsou hotely a restaurace, jež splňovaly kritéria stanovená ústřední vládou:

- být registrován v místní daňové databázi,
- být v provozu do doby rozdělování dotace.

Kromě toho také musely mít platné osvědčení o registraci cestovního ruchu (TDUP). Dalším požadavkem, jenž musel být splněn, je zařazení podniku do seznamu hotelů a restaurací KBLI (Indonesian Standard Business Classification).⁹⁸ Pro získání dotace bylo nutné, aby podnikatelská instituce vyplnila formulář na stránkách Ministerstva turismu a kreativní ekonomiky. Následně musela projít kontrolou a schvalovacím řízením.

Z grantu 3,3 bilionu rupií na cestovní ruch směřovalo celých 70 % do hotelů a restaurací. Prostředky bylo možné použít k provádění každodenních operací a také k implementaci zdravotního protokolu CHSE. Mezitím bylo 30 % poskytnuto místní vládě na pomoc místním samosprávám při řešení dopadu pandemie Covid-19 na turistický sektor a kreativní ekonomiku. Tento grantový fond cestovního ruchu je jedním ze snah vlády o obnovu národního hospodářství.

Kromě poskytování grantových prostředků, Kemenparekraf také přidělilo více než 119 miliard rupií na bezplatnou certifikaci CHSE pro zvýšení důvěry turistů v indonéský cestovní ruch.⁹⁹

2.3.2 Dotace na cestovní ruch pro domácí turisty

Vláda v roce 2020 prohlásila, že poskytne všem domácím turistům masivní slevy na zájezdy. Sleva na zájezd byla převzata z rozpočtu na stimulaci cestovního ruchu ve výši 1 bilionu IDR a měla být vyplacena v prosinci 2020 spolu s distribucí vakcíny proti Covid-19. Protože byla distribuce vakcíny odložena, došlo i k posunu rozdělení tohoto turistického balíčku. Dotace by měla být poskytována ve formě slevy na turistický balíček ve výši 50 procent na každé identifikační číslo obyvatele (NIK), nebo průkaz totožnosti (KTP) v hodnotě 2,35 milionu IDR na osobu.¹⁰⁰

⁹⁸ OKARI, Rosi. Dana Hibah Piriwisata, Bantu Pulihan Sektor Wisata. In: *Indonesiabaik.id* [online]. 2021 [cit. 07.02.2022]. Dostupné z: <https://indonesiabaik.id/infografis/dana-hibah-pariwisata-bantu-pulihkan-sektor-wisata>

⁹⁹ Satuan Tugas Penanganan COVID-19. Hibah Pariwisata untuk Dukung Industri Pariwisata Indonesia. In: *covid19.go.id* [online]. 23.10.2020 [cit. 07.02.2022]. Dostupné z: <https://covid19.go.id/p/berita/hibah-pariwisata-untuk-dukung-industri-pariwisata-indonesia>

¹⁰⁰ AGGRAENI, R. Tahun Depan Pemerintah Obral Diskon Wisata RP 2,35 Juta/Orang. In: *sindonews.com* [online]. 19.10.2020 [cit. 07.02.2022]. Dostupné z:

2.3.3 Indonesia Care / I do Care

Jak již bylo zmíněno v podkapitole Dotace na cestovní ruch pro místní samosprávy, koncem roku 2020 začalo Kemenparekraf rozdávat bezplatné certifikace CHSE všem podnikům, které splňovaly dané podmínky. Rozdávání této certifikace probíhalo, a do současné doby i stále probíhá, v rámci programu InDOnesia Care, jenž je součástí kampaně #DiIndonesiaAja. Iniciativa InDOnesia Care byla zavedena pro podporu vzestupu cestovního ruchu během pandemie Covid-19 implementací zdravotních protokolů.¹⁰¹

Samotný program byl zaveden v říjnu 2020 bývalým ministrem turismu a kreativní ekonomiky Wishnutama Kusobandiem. Dle něj bylo zavedení těchto protokolů v rámci kampaně nezbytné pro podporu bezpečí a pohodlí všech turistů.¹⁰² Hlavním cílem programu je dosáhnout schopnosti odvětví cestovního ruchu uplatňovat principy čistoty, zdraví, bezpečnosti a udržitelnosti životního prostředí ve všech aspektech svých činností. Zároveň se od program InDOnesia Care očekává, že díky němu bude indonéský turistický průmysl schopen zlepšit standardy svých služeb. Že bude moci sloužit jako propagační nástroj k získání důvěry domácích i zahraničních turistů, a nakonec se doufá, že pomůže turistickému průmyslu překonat nepřízeň osudu kvůli pandemii Covid-19.¹⁰³

Prostřednictvím tohoto programu Kemenparekraf zajišťuje, že místa, která turisté navštíví, splňují zdravotní protokoly. Destinace splňující podmínky ministerstva získají certifikaci CHSE. Jednotlivé podniky si pak mohou na své dveře nalepit označení I DO Care, jímž prokazují, že získaly CHSE certifikaci.¹⁰⁴ Zažádat o udělení certifikace lze prostřednictvím webových stránek ministerstva. Do současné doby (9.2.2022) se do

<https://ekbis.sindonews.com/read/201510/34/tahun-depan-pemerintah-obral-diskon-wisata-rp235-jutaorang-1603120232?showpage=all>

¹⁰¹ Global Tiket Network. Apa itu InDOnesia Care? In: *tiket.com* [online]. [cit.09.02.2022]. Dostupné z: <https://www.tiket.com/info/indonesiacare>

¹⁰² Dispar. Pemerintah Mulai Gaungkan Indonesia Care, Buka Objek Wisata dengan Penerapak Prokes. In: *Dinas Pariwisata Provinsi Banten* [online]. 28.9.2020 [cit. 09.02.2022]. Dostupné z: <https://dispar.bantenprov.go.id/Berita/topic/499>

¹⁰³ SUSTRINO, Eri. Mengerek Angka Dana Hibah Pariwisata di 2021. In: *Indonesia.go.id: Portal Informasi Indonesia* [online]. 11.5.2021 [cit.09.02.2022]. Dostupné z: <https://indonesia.go.id/kategori/editorial/2780/mengerek-angka-dana-hibah-pariwisata-di-2021>

¹⁰⁴ Baparekraf RI. Mengenal InDOnesia CARE. In: *Kementarian Pariwisata dan Ekonomi Kreatif / Badan Pariwisata dan Ekonomi Kreatif Republik Indonesia* [online]. 31.5.2021 [cit.09.02.2022]. Dostupné z: <https://www.kemenparekraf.go.id/rumah-difabel/Mengenal-InDOnesia-CARE>

programu InDOnesia CARE zapojilo, a certifikaci získalo, 11 986 turistických podniků, 34 provincií a 403 měst a okresů.¹⁰⁵

2.4 Domácí cestovní ruch v roce 2020

Světová pandemie ovlivnila nejen počet cizinců přijíždějících do Indonésie, ale také pohyby domácích turistů po souostroví. Ze statistik BPS lze vyčíst, že měsíční počty domácích turistů se od února 2020 začaly snižovat. Počet cest během roku 2020 klesl dle BPS o 28,19 % oproti předchozímu roku. Využitím výpočtu koeficientu o jedné neznámé¹⁰⁶ toto číslo vychází na 203,17 milionů cest domácích turistů. Tento pokles byl jednoznačně způsoben pandemií Covid-19, jež se v březnu 2020 začala projevovat i na území Indonésie. Nejvíce výletů konali domácí turisté během června a prosince, kdy se v Indonésii slaví významné svátky a děti mají ve školách volno. Přesto jsou tato čísla v porovnání s rokem 2019 o mnoho nižší. Data BPS neposkytují informace ohledně celkových výdajů z domácího turismu v roce 2020.¹⁰⁷

2.4.1 Původ turistů

I v roce 2020 pocházelo nejvíce domácích cestujících z ostrova Jáva, konkrétně z provincie Východní Jáva. Z této provincie bylo vykonáno 24,17 % všech cest, což dle procentuálního výpočtu¹⁰⁸ odpovídá 49 107 334 osobám. Oproti roku 2019 je to přibližně o 27,1 % méně. Další místa odkud lidé nejčastěji cestovali, jsou provincie Střední Jáva s 22,78 % a provincie Západní Jáva s 17,39 %. Statistiky z roku 2020 tentokrát dokonce uvádí i konkrétní města, odkud bylo vykonáno nejvíce cest. Jedná se o města: Surabaya, Sidoarjo a Malang z Východní Jávy, Semarang a Magelang ze Střední Jávy, Bogor, Bekasi a Depok ze Západní Jávy. Nejvíce cest uskutečněných mimo ostrov Jáva bylo z provincie Severní Sumatra, odkud bylo provedeno 2,52 % všech výletů. Dále mnoho lidí cestovalo z provincií Jižní Sulawesi - 1,70 %, a Bali - 1,51 %.¹⁰⁹

¹⁰⁵ Kementerian Pariwisata dan Ekonomi Kreatif / Badan Pariwisata dan Ekonomi Kreatif, 2020. *Indonesia Care: Pariwisata Indonesia siap!* [online]. [cit. 09.02.2022]. Dostupné z: <https://chse.kemendparekraf.go.id/>

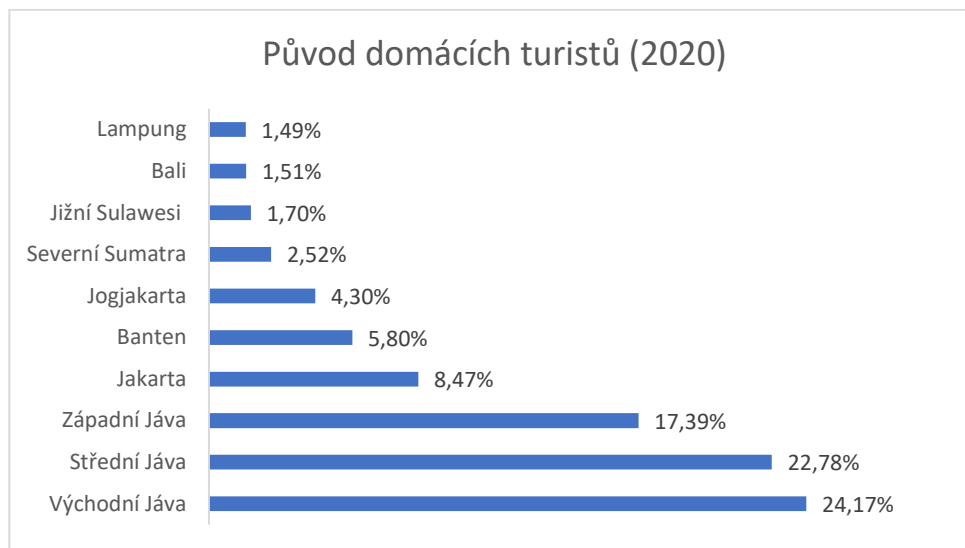
¹⁰⁶ Výpočet viz příloha Výpočet č. 3.

¹⁰⁷ Badan Pusat Statistik. Ulasan Singkat. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, ss.47-49. ISBN neuvedeno.

¹⁰⁸ Výpočet viz příloha Výpočet č. 4.

¹⁰⁹ Badan Pusat Statistik. Ulasan Singkat. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, ss.49-52. ISBN neuvedeno.

Graf č.19

2.4.2 Destinace

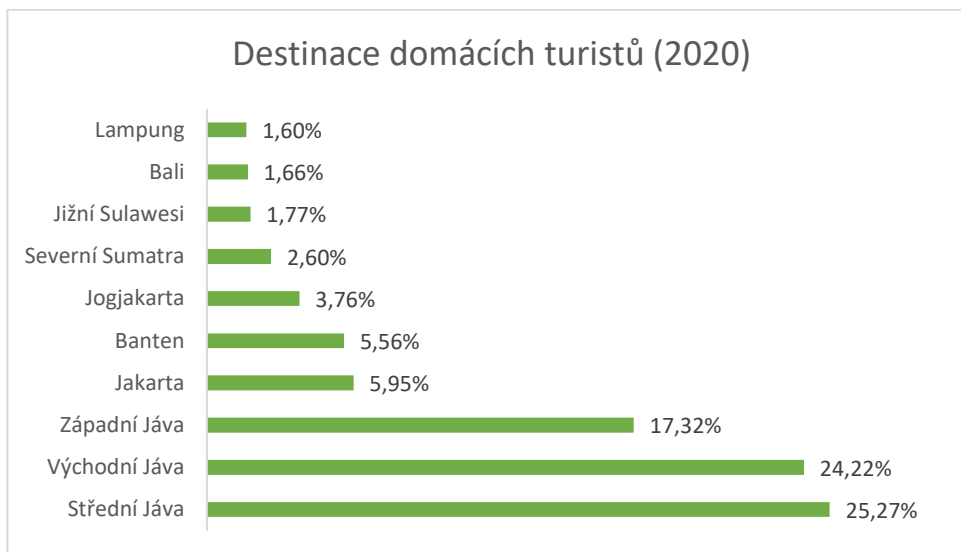
Nejvíce navštěvovanou provincií byla v roce 2020 Střední Jáva, jež byla cílem v 25,27 % všech domácích cest. V procentuálním přepočtu to odpovídá 51 342 256 turistům.¹¹⁰ Toto číslo se až tak neliší od roku 2019, kdy nejnavštěvovanější destinací byla Východní Jáva s počtem 52,7 milionů cestovatelů. Druhou a třetí pozici obsadily provincie Východní Jáva a Západní Jáva, jejichž procentuální zastoupení činilo 24,22 % a 17,32 %. Pokud se zaměříme na destinace mimo ostrov Jáva, nejvíce lidí cestovalo do provincie Severní Sumatra, kam mířilo 2,60 % veškerých cest. Dále se s 1,77 % umístila provincie Jižní Sulawesi a s 1,66 % provincie Bali.

Do roku 2022 BPS stále nevydalo aktualizované vydání Statistik turistických atrakcí pro rok 2020, jež obsahuje informace ohledně typů výletů (příroda, památky, zábavní parky, turistické oblasti atd.), tudíž není možné tyto informace porovnat s rokem 2019.¹¹¹

¹¹⁰ Výpočet viz příloha Výpočet č. 5.

¹¹¹ Badan Pusat Statistik. Ulasan Singkat. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, ss.52-55. ISBN nevedeno.

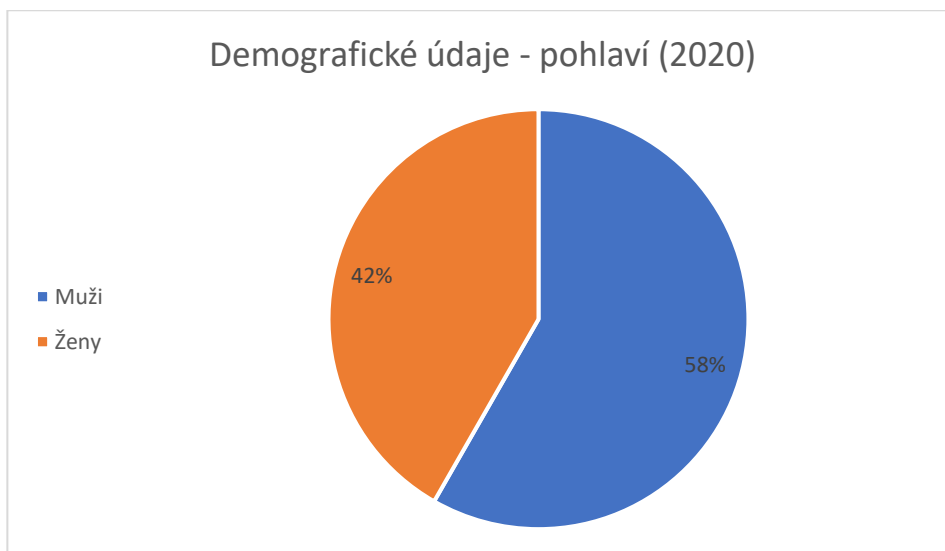
Graf č.20

2.4.3 Demografické údaje

Data z demografických údajů říkají, že domácím cestám v roce 2020 dominovali muži. Muži uskutečnili 58,28 % všech domácích cest, zatímco u žen toto číslo činilo 41,72 %. Oproti roku 2019 se jedná o poměrně velký pokles cestování žen, jež měly převahu, a rok 2019 byl pro ně převratným.

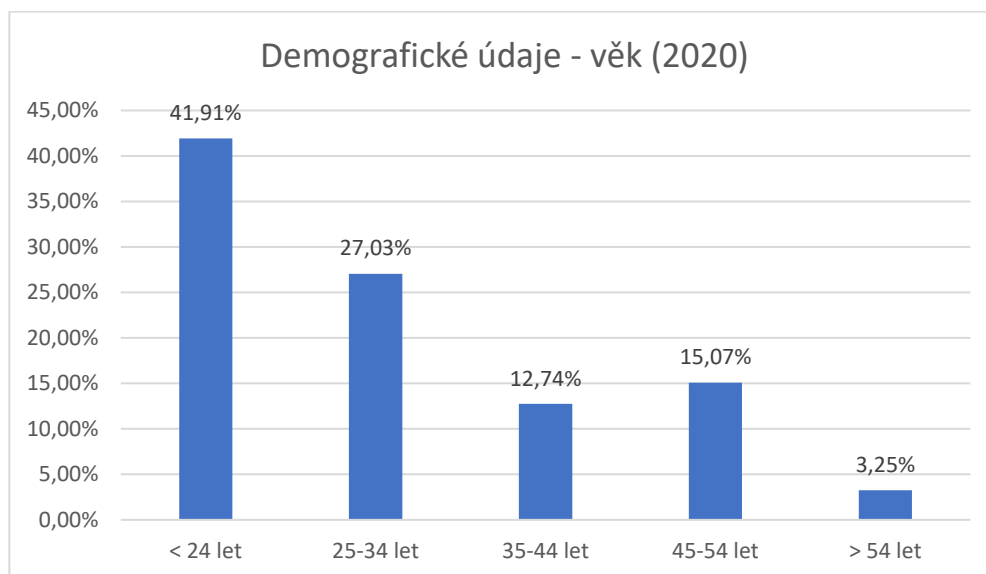
Graf č.21

Co se věku týče, hlavní roli opět sehrály osoby mladší 24 let, jejichž podíl byl 41,91 %, což je skoro polovina ze všech uskutečněných cest. Statistiky BPS tentokrát spojily kategorie pod 15 let a 15-24 let. Proto je číslo za rok 2020 takto vysoké. Věková

kategorie 25-34 let činila 27,03 %, 35-44 let dosáhla 12,74 % a 45-54 byla 15,07 %. Nejmenší zastoupení měla věková kategorie nad 54 let, jejíž podíl byl pouhých 3,25%.¹¹²

Graf č.22

2.4.4 Doprava

I v roce 2020 spoléhali indonéští občané zejména na pozemní dopravu, jež byla užita ve více než 90 % případů. Na první příčce se opět umístila přeprava pomocí soukromého či pronajatého vozidla. Ta byla využita v 59,40 % případů. Oproti roku 2019 se jedná o přibližně 10 % pokles. Procentuální nárůst naopak zaznamenala autobusová doprava, kterou se lidé přepravili v 22,17 % případů. Obrovský nárůst zaznamenala také vlaková doprava, jež dosáhla 9,11 %.¹¹³

Co se letecké dopravy týká, i zde došlo k nárůstu, a to na 6,87 %. Přestože se jedná o procentuální nárůst, v přepočtu¹¹⁴ se jednalo pouze o necelých 14 milionů pasažérů, což je oproti 80 milionům z předchozího roku obrovský propad. Nejvíce odletů, 84 466, opět vypravilo letiště Soekarno Hatta v Tangerangu (Jakarta). Je to přibližně o 60 tisíc letadel méně než v 2019, ale stále se jedná o 16 % všech vypravených domácích letů. Na druhém místě s 32 598 letadly je letiště Juanda v Surabaji a těsně ho následuje s 32 215 letadly

¹¹² Badan Pusat Statistik. Ulasan Singkat. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, ss.55-57. ISBN nevedeno.

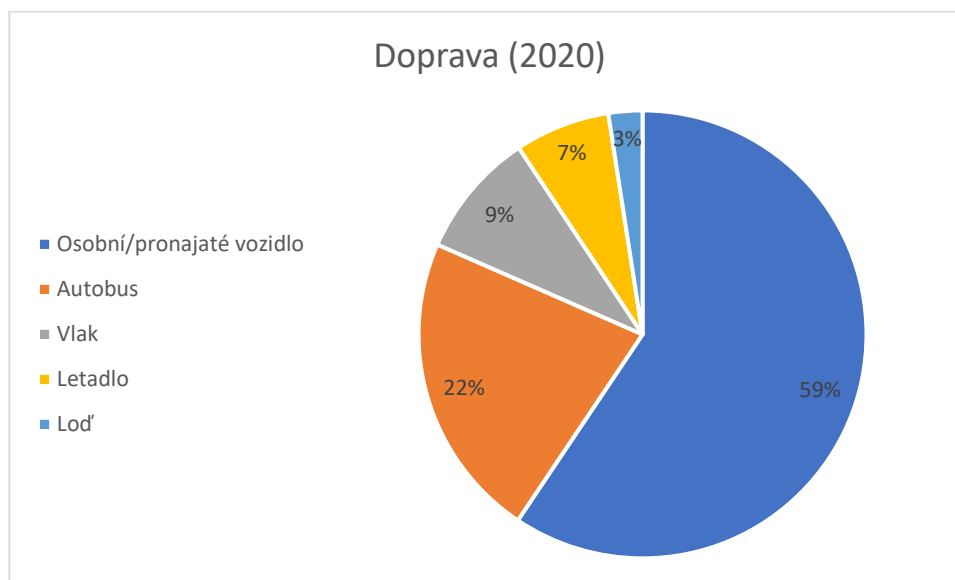
¹¹³ Badan Pusat Statistik. Ulasan Singkat. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, ss.57-58. ISBN nevedeno.

¹¹⁴ Výpočet viz příloha Výpočet č. 6.

letišťe Hasanuddin v Makassaru. Čtvrtou příčku opět zabralo letišťe Ngurah Rai na Bali s 19 572 vypravenými domácími lety.¹¹⁵

Nejméně lidí opět využilo lodní dopravu, a to 2,45 %, kde došlo k minimálnímu nárůstu v porovnání s 2019. Statistiky BPS zmiňují, že počet využitých lodí je o 20,08 % menší než v roce 2019 a počet odbavených pasažerů v přístavech celkově klesl o 50 %. Nízký počet cest lodí opět dokládá fakt zvyšujícího se využívání letecké a pozemní dopravy. To dokládá vyšší movitost indonéského obyvatelstva a nutnost lepší časové flexibility během cest. Nejvíce domácích turistů se tentokrát vypravilo z přístavu Tanjung Perak na Jávě, celkem 195 051 pasažerů (v roce 2019 to bylo 479 tisíc). Dále následovaly přístavy Makassar (159 017) na Sulawesi, Tanjung Priok (58 525) na Jávě a Belawan (46 226) na Sumatře.¹¹⁶

Graf č.23

2.4.5 Ubytování

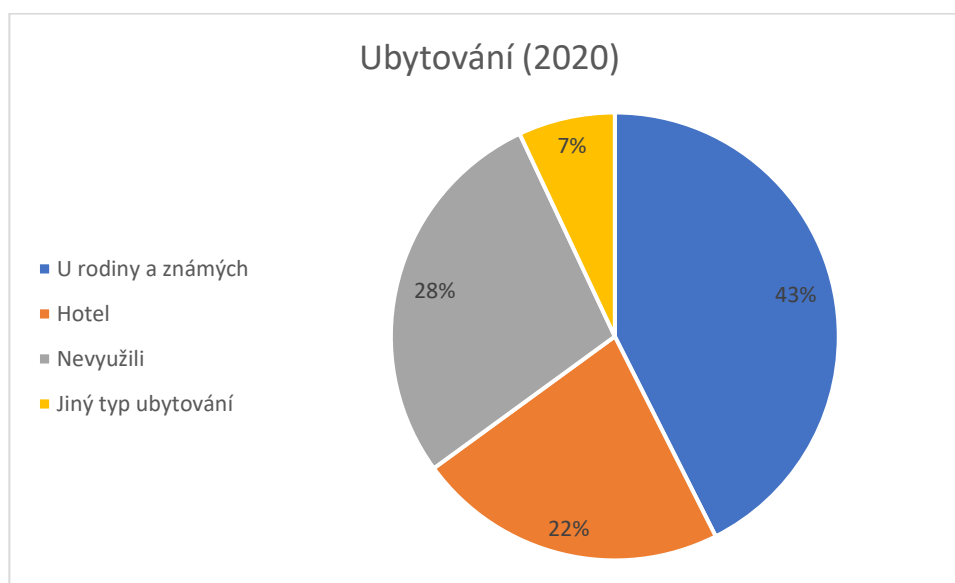
Co se týká ubytování, v roce 2020 vykazují domácí turisté v Indonésii jiný vzorec než v roce 2019, statistikám tentokrát dominuje ubytování u rodiny a přátel. Důvodem je, že nejčastější pohnutkou k vycestování byla návštěva příbuzných a známých. V roce 2020 dosáhl podíl turistů ubytovaných u rodin a známých 42,56 %, což je skoro o 10 %

¹¹⁵ Badan Pusat Statistik. Pesawat yang Berangkat Menurut Bandar Udara Keberangkatan dan Tujuan. In: *Statistik Transportasi Udara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, s. 25. ISSN: 2598-5604.

¹¹⁶ Badan Pusat Statistik. Kedatangan dan Keberangkatan Penumpang di 25 Pelabuhan Strategis. In: *Statistik Transportasi Laut 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, ss. 27-29. ISSN: 2598-5620.

více než předchozí rok. Dalších 22,42 % osob využilo ubytování v hotelech a 28,03 % lidí během svých cest nikde nepřespávali.¹¹⁷

Graf č.24

V rozdělení ubytování v klasifikovaných a neklasifikovaných hotelech došlo v roce 2020 k velké změně. Nejvíce hostů tentokrát zvolilo možnost ubytování v neklasifikovaném hotelu. V tomto typu ubytování se v roce 2020 dle přepočtu koeficientu¹¹⁸ ubytovalo 5 699 593 hostů. Největší počet lidí našel ubytování v provincii Střední Jáva, kde zůstalo 13 % hostů. Další v pořadí byly provincie Západní Jáva, Východní Jáva, Severní Sumatra a Jogjakarta.¹¹⁹

V klasifikovaných hotelech se ubytovalo dle přepočtu koeficientu¹²⁰ pouze 880 544 hostů. Největší počet domácích turistů si našel ubytování v hotelech s hvězdovým ohodnocením na Bali, a to 55 % všech cestovatelů. Dále nejvíce lidí nocovalo v Jakartě, Riau a Západní Jávě.¹²¹

¹¹⁷ Badan Pusat Statistik. Ulasan Singkat. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, ss.58-59. ISBN neuvedeno.

¹¹⁸ Výpočet viz příloha Výpočet č. 7.

¹¹⁹ Badan Pusat Statistik. Jumlah Tamu Indonesia pada Hotel Non Bintang (Orang), 2018-2020. In: *Badan Pusat Statistik* [online]. [cit. 26.03.2022]. Dostupné z: <https://www.bps.go.id/indicator/16/329/1/jumlah-tamu-indonesia-pada-hotel-non-bintang.html>

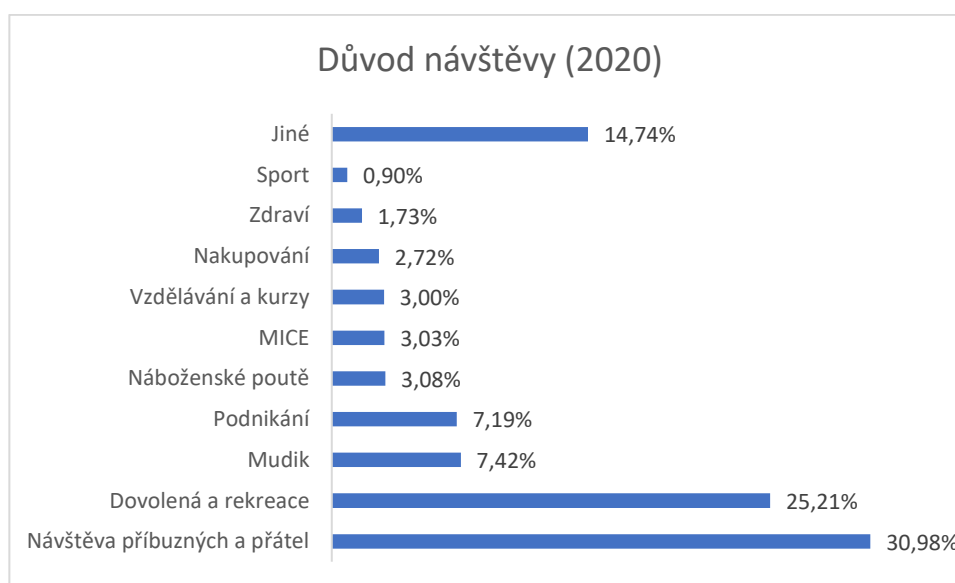
¹²⁰ Výpočet viz příloha Výpočet č. 8.

¹²¹ Badan Pusat Statistik. Jumlah Tamu Indonesia pada Hotel Bintang (Ribu Orang), 2018-2020. In: *Badan Pusat Statistik* [online]. [cit. 26.03.2022]. Dostupné z: <https://www.bps.go.id/indicator/16/328/1/jumlah-tamu-indonesia-pada-hotel-bintang.html>

2.4.6 Důvod návštěvy

Důvody k cestování jsou v roce 2020 velmi různé. Tentokrát ovšem dominuje návštěva příbuzných a přátel, která dosáhla 30,98 %. Na druhém místě s markantním poklesem se nachází dovolená a rekreace, jejíž podíl činil pouhých 25,21 %. Velký nárůst naopak zaznamenalo cestování za účelem podnikání, které činilo 7,19 %. Drobný nárůst zaznamenala i účast na akcích MICE, jež činila 3,03 %. Pokles naopak je vidět u náboženských poutích, na které se vydalo pouze 3,08 %. Poprvé BPS zařadil do statistik i tzv. Mudik, jenž činil i přes zákaz 7,42 % všech cest.¹²²

Graf č.25

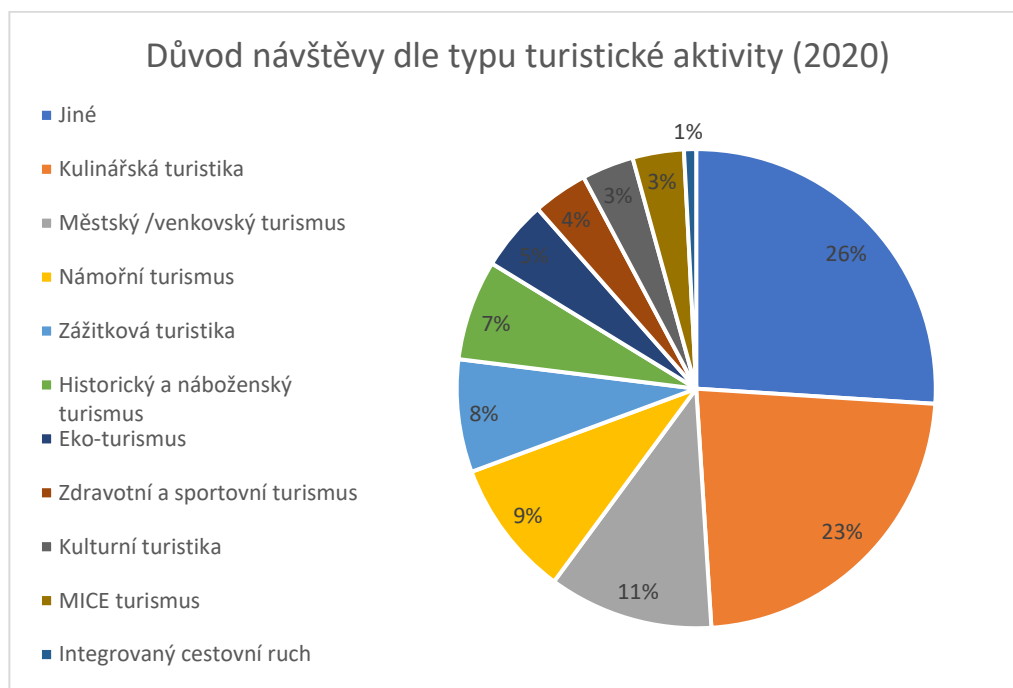

Co se subkategorií označujících konkrétní turistickou aktivitu týče, v roce 2020 BPS přidal novou kategorii s názvem „Jiné“, která měla největší zastoupení, jež činilo 26,01 %. Na druhém místě se pak umístila kulinářská turistika s 22,98 %. Třetí pozici s 11,12 % obsadil městský a venkovský turismus. Čtvrtý v pořadí byl námořní turismus s 9,25 % a pátá byla zážitková turistika s 7,61 %. Dále v pořadí za sebou byl: historický a náboženský turismus, eko-turismus, zdravotní a sportovní turismus, kulturní turistika, MICE turismus a integrovaný cestovní ruch.¹²³

¹²² Badan Pusat Statistik. Ulasan Singkat. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, ss.60-61. ISBN neuvedeno.

¹²³ Badan Pusat Statistik. Sebaran Penduduk yang Melakukan Perjalanan Menurut Provinsi Tujuan dan Jenis Kegiatan Wisata yang Dilakukan, 2020 (Persen). In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, ss.88-89. ISBN neuvedeno.

Graf č.26

2.4.7 Průměrná délka pobytu

A) Průměrná délka pobytu v destinaci

Průměrná délka pobytu v roce 2020 byla 2,21 dne. Nejkratší dobu na cestách trávili lidé z provincií Střední Jáva, Jogjakarta a Východní Jáva, kde se průměr pohyboval mezi 1,55 – 1,69 dny. Naproti tomu nejdéle cestovali lidé ze vzdálenějších provincií jako je Papua, Západní Papua, Moluky, Severní Moluky a Severní Kalimantan. Těm cestování zabralo mezi 4,11 – 5,65 dny. Opět stejný vzorec platí i vice versa. Pokud destinací turistů byla některá z výše zmíněných provincií na Jávě, cesta jim zabrala 1,67 – 1,97 dní. V případě, že se jednalo o jednu ze vzdálenějších provincií, doba pobytu se pohybovala mezi 4,18 – 5,46 dny. Statistiky za rok 2020 neuvádí průměrnou délku pobytu dle demografických údajů.¹²⁴

B) Průměrná délka pobytu na ubytování

Průměrná délka pobytu v klasifikovaném hotelu se oproti roku 2019 lehce prodloužila na 1,66 nocí. Nejdéle tentokrát pobýli Indonésané na Molukách, kde v průměru strávili 2,90 nocí. Naopak nejméně času, 1,30 nocí, zůstali v provincii Střední

¹²⁴ Badan Pusat Statistik. Ulasan Singkat. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, s.61. ISBN neuvedeno.

Jáva.¹²⁵ U neklasifikovaných hotelů byla v roce 2020 průměrná doba pobytu 1,28 nocí. Nejvíce času domácí turisté opět strávili v provincii Západní Papua, a to 1,74 nocí. Místo, kde strávili nejkratší dobu na ubytování, se také nezměnilo, a opět se jedná o provincii Střední Jáva, kde pobýli 1,07 nocí.¹²⁶

2.4.8 Průměrné výdaje

Průměrné výdaje domácích turistů za rok 2020 se dle BPS snížili o 30 % oproti 2019, dle výpočtu¹²⁷ tedy činily 672 533 IDR (1 036 CZK¹²⁸). Průměrné výdaje na osobu se liší provincií od provincie, data ale opět potvrzují vzorec z roku 2019. Nejvíce utratili lidé z provincií Papua, Severní Kalimantan a Moluky, jejichž průměrné výdaje dle výpočtu mohly činit 2–3 milionů rupií. Nejméně naopak utratili cestovatelé z Jávy, a to pouze 500 až 900 tisíc rupií. Výdaje za jednotlivé položky také zaznamenaly pokles. Největší podíl ve výdajích mělo ubytování, a to 19,60 %, což činí průměrně 131 867 rupií. Jedná se o velkou změnu oproti předchozímu roku, kdy ubytování bylo ve výdajích nejnižší položkou. Druhou nejdražší položkou je s 17,98 % doprava, za kterou dali tuzemští turisté průměrně 120 968 rupií. Na třetím místě s 16,77 % se nachází výdaje za jídlo a pití, jež činili 112 827 rupií. Dalších 6,98 % veškerých výdajů padlo na nákupy suvenýrů – průměrně se jedná o 46 960 rupií. Zbýlých 15,19 % bylo využito na nespecifikované věci. Může se tak jednat o nákupy, turistické balíčky či zábavu.¹²⁹

¹²⁵ Badan Pusat Statistik. Rata-rata Lama Menginap Tamu Indonesia pada Hotel Bintang (Malam), 2018-2020. In: *Badan Pusat Statistik* [online]. [cit. 26.03.2022]. Dostupné z: <https://www.bps.go.id/indicator/16/338/1/rata-rata-lama-menginap-tamu-indonesia-pada-hotel-bintang.html>

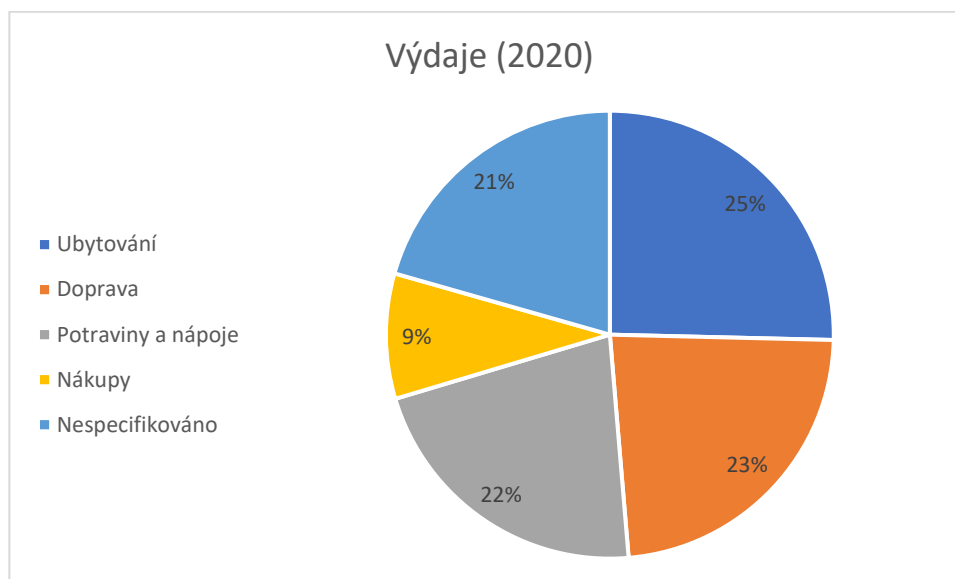
¹²⁶ Badan Pusat Statistik. Rata-rata Lama Menginap Tamu Indonesia pada Hotel Non Bintang (Malam), 2018-2020. In: *Badan Pusat Statistik* [online]. [cit. 26.03.2022]. Dostupné z: <https://www.bps.go.id/indicator/16/339/1/rata-rata-lama-menginap-tamu-indonesia-pada-hotel-non-bintang-.html>

¹²⁷ Výpočet viz příloha Výpočet č. 9.

¹²⁸ Kurz ČNB k 4.4.2022. (1,540 CZK = 1000 IDR)

¹²⁹ Badan Pusat Statistik. Ulasan Singkat. In: *Statistik Wisatawan Nusantara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, ss.62-65. ISBN nevedeno.

Graf č.27

2.5 Mezinárodní cestovní ruch v roce 2020

Mezinárodní turismus v Indonésii zaznamenal v roce 2020 kvůli světové pandemii výrazný pokles. Z celkového počtu 16 milionů návštěvníků ve 2019 se toto číslo snížilo na pouhé 4 052 923 lidí, což je téměř 75% pokles.

Jako důsledek vypuknutí pandemie Covid-19 došlo také ke změně ve vzorci příchozích mezinárodních turistů. V roce 2019, stejně tak jako v letech předchozích, kulminoval počet příjezdů návštěvníků v polovině roku, během července a srpna, avšak ve 2020 dosáhl mezinárodní turismus svého vrcholu již v lednu. V prvním měsíci roku 2020 dorazilo do Indonésie 1 290 411 osob, což činí 31,84 % všech turistů za tento rok.¹³⁰

Velké ztráty zaznamenala také státní pokladna, kde devizové příjmy z turismu za rok 2020 činily 3,54 miliardy USD (77,9 miliard CZK¹³¹), což je o 80 % méně než předchozí rok.¹³²

¹³⁰ Badan Pusat Statistik. Pola Kunjungan. In: *Statistik Kunjungan Wisatawan Mancanegara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, s. 18. ISSN: 2085-9309.

¹³¹ Kurz ČNB k 4.4.2022. (1 CZK = 22,099 USD)

¹³² CNN Indonesia. Devisa Pariwisata Susut 80 Persen Jadi Rp 51,2T pada 2020. In: *CNN Indonesia* [online]. 28.4.2021 [cit.17.03.2022]. Dostupné z: <https://www.cnnindonesia.com/ekonomi/20210427144430-532-635395/devisa-pariwisata-susut-80-persen-jadi-rp512-t-pada-2020>

2.5.1 Původ turistů

I v roce 2020 pocházela valná většina návštěvníků z pacifické Asie,¹³³ konkrétně 3 411 270 osob, což tvoří 84,17 % z celkového počtu. Oproti roku 2019 je to o téměř 10 milionů lidí méně. Nejvíce mezinárodních turistů do Indonésie přijelo z Východního Timoru. Jednalo se celkem o 994 590 návštěvníků, tedy 24,54 %. Přestože počet návštěvníků přijíždějících z Malajsie velmi klesl, pořád byl jejich podíl vysoký, a to 24,18 %. Významnější procentuální pokles v pak zaznamenaly zbylé státy, jejichž občané nejčastěji navštěvují Indonésii. V případě Singapuru bylo zastoupení 6,92 %, u Austrálie 6,32 % a u Číny pouze 5,92 %. U Číny a Austrálie se podíl jejich zastoupení snížil téměř na polovinu oproti předchozímu roku. V číslech je tento pokles zřetelnější. V roce 2019 navštívilo Indonésii 2 072 079 Číňanů, v roce 2020 to bylo 239 768. Na dalších pozicích se opět umístili Indie, Japonsko a Jižní Korea, jejichž podíl zastoupení u nepřesáhl 3 %.¹³⁴

Také z Ameriky dorazilo do Indonésie mnohem méně návštěvníků – pouhých 134 072 (3,31 % z celkového počtu). Stejně jako v roce 2019, nejvíce osob pocházelo ze Spojených států amerických, celkově to je 2,26 %. Zastoupení turistů z Kanady a ostatních států Ameriky bylo procentuálně velmi nízké. Pro porovnání, počet cestujících z Kanady do Indonésie byl v roce 2020 skoro stejný jako počet cestujících z České republiky v roce 2019, tedy kolem 23 tisíc.¹³⁵

Co se evropských turistů týká, jejich počet v roce 2020 klesl ze 2 milionů na 441 179 osob. Evropané tedy tvořili 10,89 % návštěvníků Indonésie. Přesto však počet návštěvníků z žádného státu Evropy nepřesáhl 100 tisíc osob. Nejvíce turistů, skoro 70 tisíc, pocházelo z Velké Británie, což tvoří 1,73 %, a Ruska s 1,67 %. Dále pak pocházeli turisté z Nizozemí, Německa a Francie. Zástup zbylých států Evropy byl téměř zanedbatelný. Například z České republiky přijelo do Indonésie 6 178 osob, tedy 0,15 % všech turistů.¹³⁶

¹³³ Východní Timor, Malajsie, Singapur, Austrálie, Indie, Japonsko, Jižní Korea, Filipíny, Taiwan, Thajsko, Nový Zéland, Vietnam, Bangladéš, Srí Lanka, Pákistán, Brunej, Hongkong.

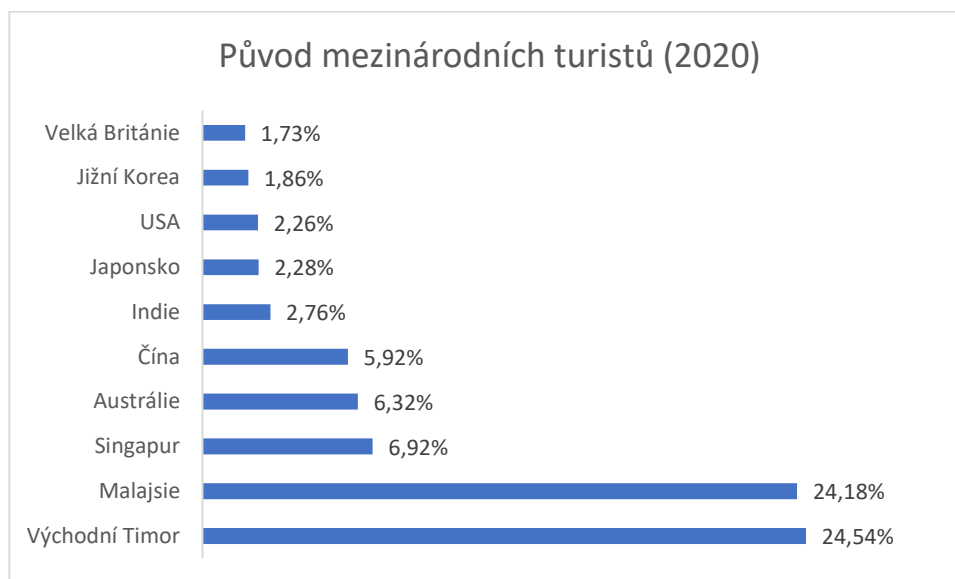
¹³⁴ Badan Pusat Statistik. Pariwisata: Kedatangan Wisatawan Mancanegara ke Indonesia Menurut Kebangsaan, 2016–2020. In: *Statistik Indonesia 2021*. Jakarta: BPS RI, 2021, s 406. ISSN: 0126-2912.

¹³⁵ Tamtéž.

¹³⁶ Badan Pusat Statistik. Kunjungan Wisatawan Mancanegara per bulan Menurut Kebangsaan (Kunjungan), 2020. In: *Badan Pusat Statistik* [online]. [cit. 25.1.2022]. Dostupné z: <https://www.bps.go.id/indicator/16/1470/2/kunjungan-wisatawan-mancanegara-per-bulan-menurut-kebangsaan.html>

Nejméně turistů opět pocházelo ze států Blízkého Východu a Afriky, jichž bylo 66 402 s podílem 1,64 %.¹³⁷

Graf č.28

2.5.2 Destinace

Bali jakožto nejoblíbenější turistická destinace Indonésie v roce 2020 zažila 83,26% pokles návštěvnosti. Zaměřilo tam pouze 1 050 505 turistů, což je nejnižší číslo za posledních 10 let. Například příjezdy zahraničních turistů v prosinci 2020 byly o 99,97 % nižší než v prosinci roku 2019. Přesto se však jednalo o 180% nárůst návštěv oproti listopadu 2020. Dle centrální statistické agentury na Bali největší podíl turistů tvořili stále Číňané, a to 11,14 % všech přijíždějících. Přestože měli největší procentuální zastoupení, zaznamenali i nejhlubší procentuální pokles v zastoupení oproti roku 2019. Propad čínských turistů byl o 90,13 %. Dále balijskou klientelu tvořilo z 6,41 % Indové, 5,39 % Rusové a 4,58 % Japonci aj.¹³⁸ Ani v Jakartě se v průběhu roku 2020 neukázalo velké množství turistů. Celkově se jednalo o 421 247 turistů, což je o 83,15 % méně než v 2019.¹³⁹

¹³⁷ Badan Pusat Statistik. Pariwisata: Kedatangan Wisatawan Mancanegara ke Indonesia Menurut Kebangsaan, 2016–2020. In: *Statistik Indonesia 2021*. Jakarta: BPS RI, 2021, s 406. ISSN: 0126-2912.

¹³⁸ WIRATMINI, N.P.E. 2020 Jadi Tahun Terendah Kunjungan Wisman ke Bali. In: *bisnis.com* [online]. 1.2.2021 [cit. 22.02.2022]. Dostupné z: <https://bali.bisnis.com/read/20210201/561/1350730/2020-jadi-tahun-terendah-kunjungan-wisman-ke-bali>

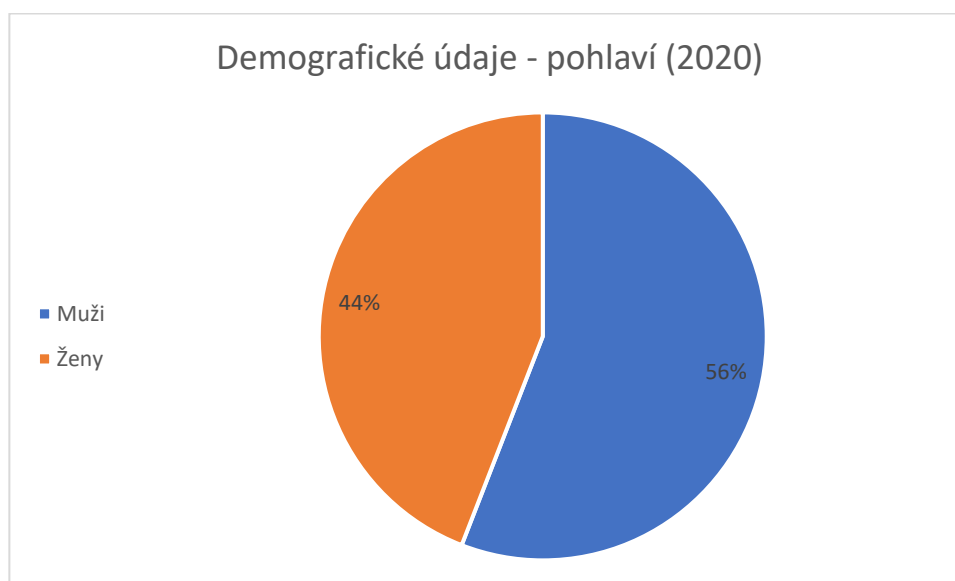
¹³⁹ Creative Commons Attribution. Data Jumlah Kunjungan Wisatawan Mancanegara Tahun 2020. In: *Jakarta open data* [online]. 18.8.2020 [cit.22.2.2022]. Dostupné z: <https://data.jakarta.go.id/dataset/data-jumlah-kunjungan-wisatawan-mancanegara-tahun-2020>

Jak již bylo zmíněno v podkapitole Destinace (2019), data BPS neposkytují informace o destinacích mezinárodních turistů ve svých brožurách. Bohužel za rok 2020 existující statistiky nezahrnují ani informace ohledně typů turistických destinací. Nelze je tedy nijak dohledat, a tudíž ani porovnat tyto informace s rokem 2019.

2.5.3 Demografické údaje

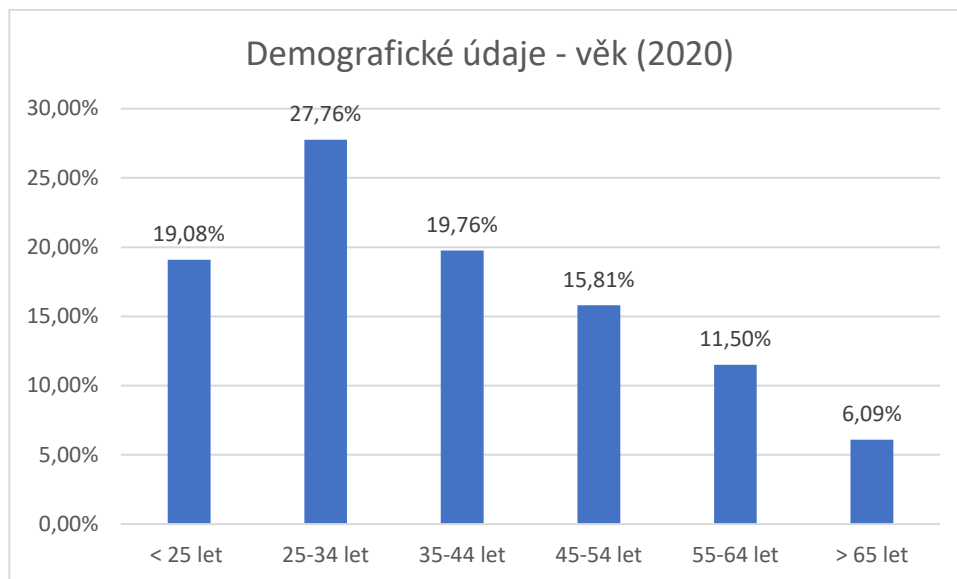
Ze statistik BPS vyplývá, že v roce 2020 do Indonésie zavítalo více mužů než žen. Mužské zastoupení činilo 55,90 %, zatímco žen bylo 44,10 %. Stejně jako předchozí rok, i tentokrát nejvíce cestovali lidé ve věku 25-34 let, jejichž podíl dosahoval 27,76 %. Druhá nejzastoupenější kategorie byla 35-44 let, jež činila 19,76 %, a třetí byla mládež pod 25 s 19,08 %. S věkem se poté podíl cestovatelů snižoval, kategorie 45-54 let měla 15,81 %, 55-64 měla 11,50 % a nejméně lidí, 6,09 %, spadalo do kategorie starších 65 let.¹⁴⁰ Tento vzorec byl stejný jako v roce 2019, tudíž nelze říci, že došlo k poklesu cestování starších osob kvůli šíření nákazy Covid-19. Naopak z procent lze vyčíst, že oproti roku 2019 došlo u kategorií nad 55 let k malému nárůstu.

Graf č.29

¹⁴⁰ Badan Pusat Statistik. Karakteristik Demografi. In: *Statistik Kunjungan Wisatawan Mancanegara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, s 20. ISSN: 2085-9309.

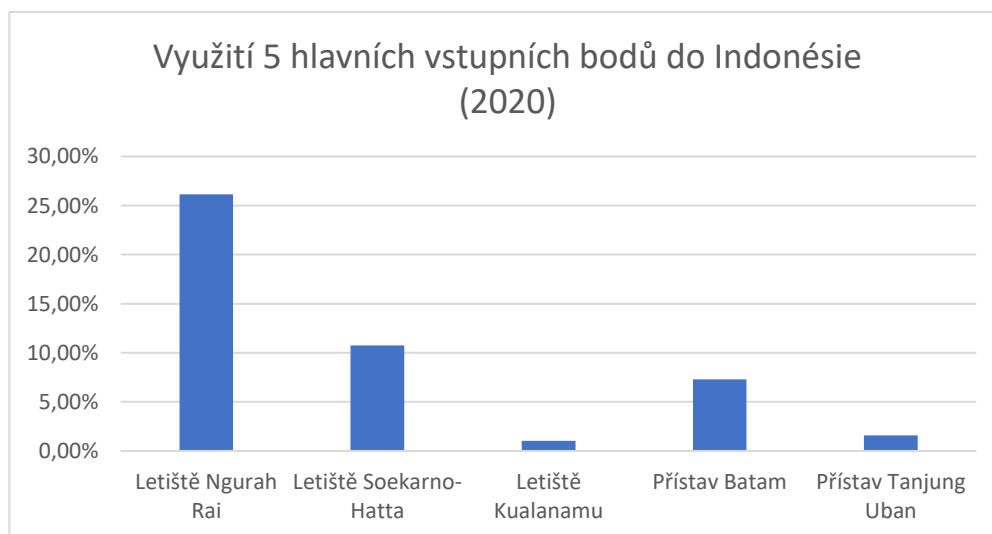
Graf č.30

2.5.4 Doprava

Stejně jako předchozí rok, i tentokrát se nejvíce návštěvníků do Indonésie dostalo skrze pět hlavních vstupních bodů, jimiž jsou letiště Ngurah Rai, Soekarno-Hatta a Kualanamu, a přístavy Batam a Tanjung Uban. Těmito body do Indonésie vstoupilo 46,78 % všech příchozích.¹⁴¹ V roce 2019 příjezdům zřetelně dominovala letecká doprava, jíž využilo skoro 10 milionů cestujících. I v roce 2020 se nejvíce pasažérů přepravilo letecky. Ovšem síly všech tří typů dopravy se v tomto roce vyvážily a počty osob, jež je využily, jsou velmi vyrovnané.

Graf č.31

¹⁴¹ Badan Pusat Statistik. Pintu Masuk Utama. In: *Statistik Kunjungan Wisatawan Mancanegara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, ss 16-17. ISSN: 2085-9309.

Letecká doprava do Indonésie v roce 2020 přepravila celkem 1 713 572 lidí,¹⁴² tedy 42,28 %, z čehož 1 059 198 osob vstoupilo na území Indonésie skrze letiště Ngurah Rai na Bali. Oproti roku 2019, kdy na Bali přiletělo přes 6 milionů cestujících, se jedná o obrovský propad. Avšak i tak vstupy skrze letiště Ngurah Rai činí 26,13 % veškerých příjezdů. Přes veškerá omezení byli nejčastější klientelou balijského letiště Australané, již tvořili 12,96 % ze všech klientů letiště Ngurah Rai. Číňané byli tentokrát druzí. U obou těchto národností je pokles turistů cestujících na balijské letiště o milion nižší než předchozí rok. Druhou pozici obsadilo letiště Soekarno-Hatta v Tangerangu, kam zavítalo 435 139 turistů (10,74 %). Zde stejně jako v roce 2019 tvořili většinu Číňané v těsném závěsu s Malajci. Na třetím místě se umístilo letiště Kualanamu v Medanu, jenž přivítalo pouhých 41 427 cestujících (1,02 %). Valnou většinu tvořili návštěvníci z Malajsie, již i tentokrát tvořili téměř 45 % klientely tohoto letiště.¹⁴³

Druhým nejčastěji využívaným způsobem dopravy byla v roce 2020 překvapivě pozemní přeprava. Tu využilo 1 314 750 osob¹⁴⁴, což je 32,44 %. Kvůli pandemii došlo k drastickému omezení letů i lodní dopravy, což vedlo k obrovskému úbytku turistů ze zámoří a k nárůstu počtu turistů z bližších destinací. Přestože je to právě Východní Timor, odkud v roce 2020 dorazilo do Indonésie nejvíce turistů, počet lidí na hraničním přechodu v Atambue byl pouhých 23 859. Toto číslo je nicméně stále na první pozici. Na druhém místě byl opět papuánský přechod Skow s 5 676 osobami. Nejméně lidí využilo i tentokrát přechod Nanga Badau - 2 814 což se rovná 0,07 %. Je téměř pravidlem, že nejvíce přechází do Indonésie národnosti sousední země. To znamená, že v Atambue přechází nejčastěji Timořané, ve Skow Papuánci a v Nanga Badau Malajci.¹⁴⁵

Nejméně využívaným způsobem dopravy byla v roce 2020 lodní přeprava. Tu využilo 25,28 % celkem 1 024 601 lidí.¹⁴⁶ Skrze přístav Batam prošlo 295 336 osob, což

¹⁴² Badan Pusat Statistik. Kedatangan Wisatawan Mancanegara ke Indonesia Menurut Jenis Angkutan, 2000-2020. In: *Statistik Kunjungan Wisatawan Mancanegara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, s 24. ISSN: 2085-9309.

¹⁴³ Badan Pusat Statistik. Kedatangan Wisatawan Mancanegara ke Indonesia Menurut Kebangsaan dan Pintu Masuk, 2019 vs 2020. In: *Statistik Kunjungan Wisatawan Mancanegara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, ss 31-39. ISSN: 2085-9309.

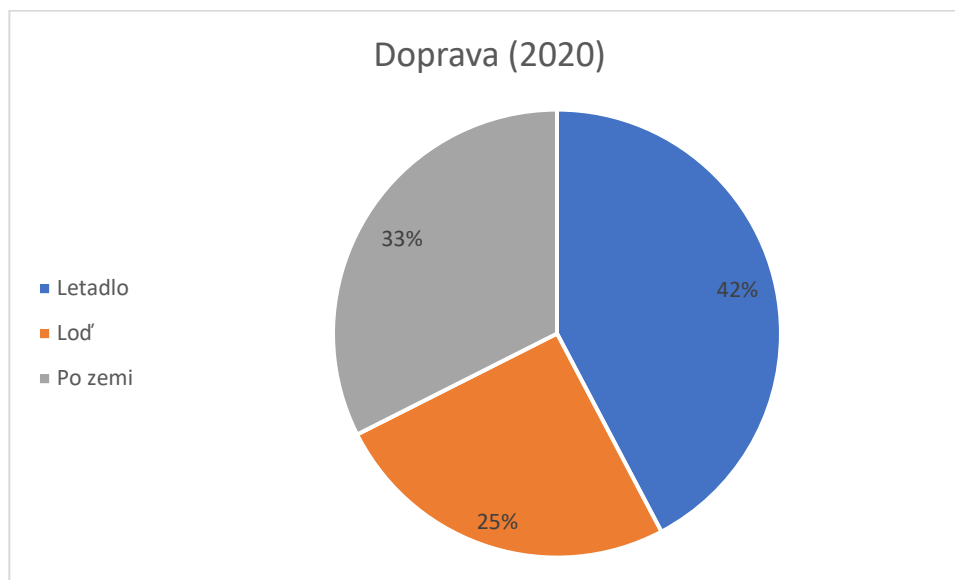
¹⁴⁴ Badan Pusat Statistik. Kedatangan Wisatawan Mancanegara ke Indonesia Menurut Jenis Angkutan, 2000-2020. In: *Statistik Kunjungan Wisatawan Mancanegara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, s 24. ISSN: 2085-9309.

¹⁴⁵ Badan Pusat Statistik. Kedatangan Wisatawan Mancanegara ke Indonesia Menurut Kebangsaan dan Pintu Masuk, 2019 vs 2020. In: *Statistik Kunjungan Wisatawan Mancanegara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, ss 31-39. ISSN: 2085-9309

¹⁴⁶ Badan Pusat Statistik. Kedatangan Wisatawan Mancanegara ke Indonesia Menurut Jenis Angkutan, 2000-2020. In: *Statistik Kunjungan Wisatawan Mancanegara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, s 24. ISSN: 2085-9309.

je o více než 1,5 milionů lidí méně než předchozí rok. Přesto se pořád jedná o nejdůležitější mezinárodní přístav v Indonésii, jehož hlavní klientelu tvoří Singapurčané. Druhým nejvyužívanějším přístavem byl Tanjung Uban a na třetím místě byl pro změnu Tanjung Balai Karimun. Oba tyto přístavy se také nachází na ostrovech Riau.¹⁴⁷

Graf č.32

2.5.5 Ubytování

Ani v roce 2020 se preference mezinárodních návštěvníků Indonésie nezměnily a nejvíce lidí se rozhodlo pro ubytování v klasifikovaných hotelech. Celkem tuto možnost zvolilo 2 247 530 osob,¹⁴⁸ což se rovná 55,45 % všech turistů. Nejvíce hostů zůstávalo stále na Bali, kde se ubytovalo 1 236 900 lidí, což je téměř 4,5milionový pokles oproti 2019. Pokud bychom toto číslo porovnali i s rokem 2018, jedná se dokonce o pokles 8 milionů hostů ubytovaných v hotelu s hvězdočíslem na Bali.

Na druhém místě s 267 780 hosty se nachází Jakarta v těsném závěsu se souostrovím Riau, kde se ubytovalo 230 520 osob. Obě tyto destinace mají každoročně velmi podobný počet ubytovaných návštěvníků, přesto se však národnost jejich klientely liší. V Jakartě se jedná zejména o Malajce a Číňany, a na souostroví Riau tvoří většinu Singapurčané. Obě tato místa zaznamenala propad ubytovaných hostů o téměř 1,3 milionů.

¹⁴⁷ Badan Pusat Statistik. Kedatangan Wisatawan Mancanegara ke Indonesia Menurut Kebangsaan dan Pintu Masuk, 2019 vs 2020. In: *Statistik Kunjungan Wisatawan Mancanegara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, ss 31-39. ISSN: 2085-9309

¹⁴⁸ Badan Pusat Statistik. Jumlah Tamu Asing pada Hotel Bintang (Ribuan Orang), 2018-2020. In: *Badan Pusat Statistik* [online]. [cit. 26.1.2022]. Dostupné z: <https://www.bps.go.id/indicator/16/310/1/jumlah-tamu-asing-pada-hotel-bintang.html>

Na dalších pozicích s přibližně 100 tisíci ubytovanými se nachází provincie Západní Jáva a Banten.

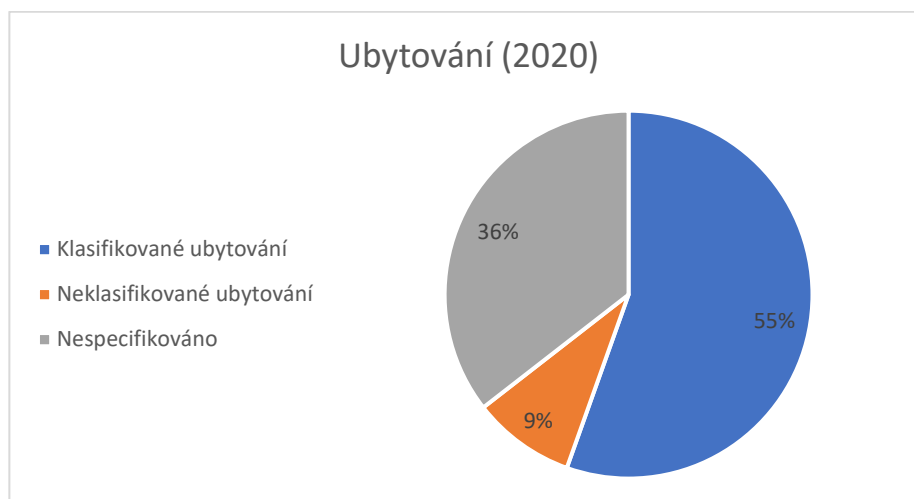
Neklasifikované hotely se pro svůj pobyt v Indonésii rozhodlo v roce 2020 využít 366 442 lidí¹⁴⁹ - pouze 9,04 % všech mezinárodních turistů. Naprostá většina osob, 219 740, byla opět ubytována na Bali. U neklasifikovaných ubytování je pokles hostů oproti roku 2019 také ohromný, a to 2,2 milionů. Druhou nejoblíbenější destinací pro přespání v tomto typu ubytování byla tentokrát provincie Východní Nusa Tenggara, kde zůstalo 33 638 osob. Tato provincie sousedí se státem Východní Timor, odkud v roce 2020 přijelo nejvíce návštěvníků, což může být jeden z důvodů, proč právě zde bylo tolik lidí. Ovšem oproti předchozímu roku je počet hostů stále o skoro 80 tisíc nižší.

Na třetím místě je s 24 806 hosty provincie Aceh. Tato provincie jako jediná z celé Indonésie zaznamenala v roce 2020 nárůst hostů. Nestalo se tak v žádné jiné provincii v rámci neklasifikovaných i klasifikovaných ubytování. V roce 2020 se v Acehu ubytovalo 24 806 hostů v ubytování bez hvězdového ohodnocení. Oproti roku 2019, kdy tento počet činil 10 803 osob, se jedná o více než dvojnásobný nárůst. Co stojí za tímto nárůstem, není ze statistik BPS úplně jasné. Na území Acehu vstoupilo v roce 2020 nejvíce občanů z Malajsie. Je možné se domnívat, že se Aceh díky své relativně blízké poloze a silnému náboženskému zázemí stal v těchto těžkých dobách jakýmsi turistickým poutním místem pro malajské muslimy.

Ve všech ostatních provinciích Indonésie došlo k propadu ubytovaných hostů o minimálně 50 %. Pro místa, jejichž hlavní příjem pochází z cestovního ruchu, jsou tyto čísla kritická.

¹⁴⁹ Badan Pusat Statistik. Jumlah Tamu Asing pada Hotel Non Bintang (Orang), 2018-2020. In: Badan Pusat Statistik [online]. [cit. 26.1.2022]. Dostupné z: <https://www.bps.go.id/indicator/16/326/1/jumlah-tamu-asing-pada-hotel-non-bintang-.html>

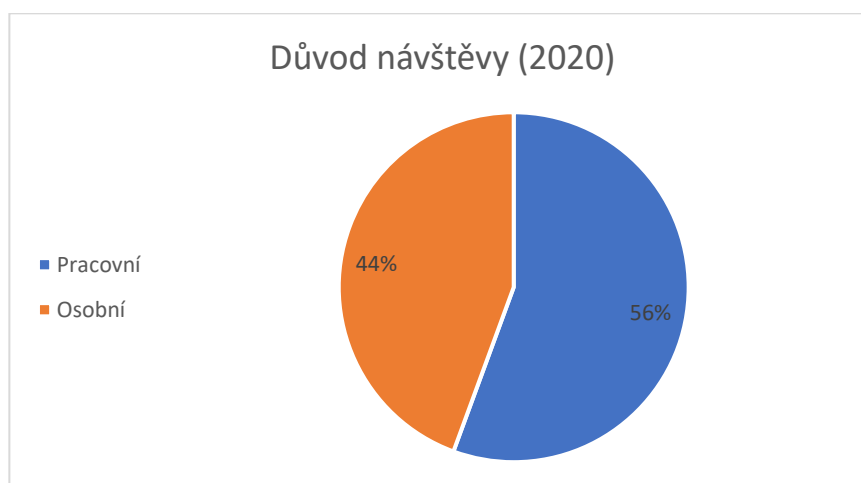
Graf č.33

2.5.6 Důvod návštěvy

Rok 2020 přinesl změnu i co se hlavní motivace k návštěvě souostroví týče. Poprvé po mnoha letech totiž převládaly pracovní důvody nad osobními. Za obchodním účelem přijelo do Indonésie 55,60 % všech návštěvníků, zatímco zbylých 44,40 % mělo důvody osobní.¹⁵⁰ Hlavní příčinou je zákaz vstupu mezinárodních turistů na území Indonésie. V návaznosti na tento zákaz došlo k pozastavení vydávání turistických víz, zatímco tzv. business víza se za určitých podmínek stále vydávala. Bohužel BPS ve statistikách za rok 2020 nerozděluje osobní a pracovní kategorii do podrobnějších subkategorií jako v roce 2019, tudíž není možné zjistit procentuální zastoupení konkrétnějších důvodů návštěvy, jako jsou návštěva rodiny a přátel, MICE akce či náboženské poutě.

Graf č.34

¹⁵⁰ Badan Pusat Statistik. Hasil dan Pembahasan. In: *Statistik Pengeluaran Wisatawan Mancanegara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, ss. 29-31. ISBN: 978-602-438-434-0.

2.5.7 Průměrná délka pobytu

A) Průměrná délka pobytu v destinaci

Statistiky BPS tvrdí, že průměrná délka pobytu v destinaci se u mezinárodních turistů v roce 2020 prodloužila na 13,62 dní z původních 8,87 (2019) dní. Jedná se tedy o prodloužení o 4,75 dní. Nejvíce času v Indonésii trávili muži, a to průměrně 15,12 dní. U žen to bylo 11,77 dní. Celkově oproti roku 2019 se jedná o nárůst u mužů 5,55 % a u žen 3,68 %. Překvapivou změnou je doba pobytu u různých věkových kategorií, kdy nejdéle v Indonésii zůstávali lidé ve věku 35-44 let, a to 14,30 dní. V těsném závěsu za nimi je věková kategorie 25-34 let, jež zůstávala 14,29 dní. V roce 2019 na souostroví trávila nejvíce času kategorie pod 25 let. Ta se v roce 2020 umístila s 13,51 dny až na čtvrté pozici za lidmi ve věku 45-54, kteří pobýli 13,82 dní. Nejkratší čas zde strávily osoby ve věku 55-64 a nad 65 let, u nichž to bylo 11,11 a 12,71 dní.¹⁵¹ Pokud se zaměříme na jednotlivé národnosti, nejdéle zůstali v roce 2020 Pákistánci, jejichž průměrná doba pobytu trvala 29,83 dní. Nejkratší dobu naopak setrvali opět Singapurčané, u nichž to bylo přibližně 4 dny, což je oproti roku 2019 stále o jeden den déle.¹⁵²

B) Průměrná délka pobytu na ubytování

Průměrná doba strávená mezinárodním turistou v klasifikovaném hotelu v roce 2020 byla o 0,3 noci vyšší – tedy 2,93 noci. Nejdéle tentokrát zůstali cestovatelé v provincii Moluky, kde průměrně pobýli 4,32 noci, a nejméně času, 1,38 noci, turisté opět strávili v provincii Banten.¹⁵³ U ubytování bez hvězdového označení došlo také k drobné změně oproti 2019. Průměrně v nich strávili cizinci 2,06 noci, což je oproti předchozím statistikám první pokles. V roce 2019 totiž byla průměrná doba pobytu v neklasifikovaném ubytování 2,64 noci. Nejdéle v roce 2020 zůstali turisté v provincii Jižní Kalimantan, kde průměrná doba pobytu byla 8,09 noci. Tato provincie

¹⁵¹ Badan Pusat Statistik. Hasil dan Pembahas. In: *Statistik Pengeluaran Wisatawan Mancanegara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, s 31-33. ISBN: 978-602-438-434-0.

¹⁵² Badan Pusat Statistik. Rata-Rata Lama Tinggal Wisatawan Mancanegara menurut Negara Tempat Tinggal, 2010-2020. In: *Statistik Pengeluaran Wisatawan Mancanegara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, s 53. ISBN: 978-602-438-434-0.

¹⁵³ Badan Pusat Statistik. Rata-rata Lama Menginap Tamu Asing pada Hotel Bintang (Malam), 2018-2020. In: *Badan Pusat Statistik* [online]. [cit. 26.1.2022]. Dostupné z: <https://www.bps.go.id/indicator/16/332/1/rata-rata-lama-menginap-tamu-asing-pada-hotel-bintang.html>

se diametrálně vymyká ostatním provinciím, kde se průměrně lidé ubytovali 1-3 noci. Nejméně času, 1,04 noci, pak trávili hosté v provincii Střední Kalimantan.¹⁵⁴

2.5.8 Průměrné výdaje

Pravděpodobně největší nárůst za rok 2020 zažily průměrné výdaje na osobu. Oproti roku 2019 došlo k 88,98 % nárůstu z 1 145,64 USD na 2 165,02 USD na osobu (47 844,7 CZK¹⁵⁵). Bohužel i tentokrát data BPS nejsou tak podrobná jako předchozí rok a v datech nelze vyhledat průměrné výdaje podle národnosti. Lze pouze dohledat průměrné výlohy na člověka dle části světa, odkud pochází. Nejvyšší výdaje - 3 877,08 USD na osobu – dali lidé z Oceánie. Nejméně pak utratili návštěvníci ze států uskupení ASEAN¹⁵⁶, u nichž to bylo 1 287,32 USD (data zde uvádí jako jediný konkrétní příklad Malajsii, kde výdaje byly 936,99 USD na osobu).¹⁵⁷

Dle složení, i v roce 2020 využili mezinárodní turisté největší část výdajů na ubytování, konkrétně 40,35 %. Dalších 27,54 % padlo na jídlo a pití. Obě tyto položky zažily oproti předchozímu roku několikaprocentní nárůst. Procentuální pokles naopak zaznamenaly výdaje na nákupy, jež činily 10,07 % a za místní dopravu, jež byla pouhých 6,58 %. Nejméně peněz vynaložili turisté opět za turistické balíčky - 1,91 % - přesto se oproti roku 2019 jedná o minimální nárůst. Zbýlých 13,55 % výdajů turisté utratili za péči o zdraví, lekce, zábavu a další nespecifikované aktivity.¹⁵⁸

¹⁵⁴ Badan Pusat Statistik. Rata-rata Lama Menginap Tamu Asing pada Hotel Non Bintang (Malam), 2018-2020. In: *Badan Pusat Statistik* [online]. [cit. 26.1.2022]. Dostupné z: <https://www.bps.go.id/indicator/16/333/1/rata-rata-lama-menginap-tamu-asing-pada-hotel-non-bintang.html>

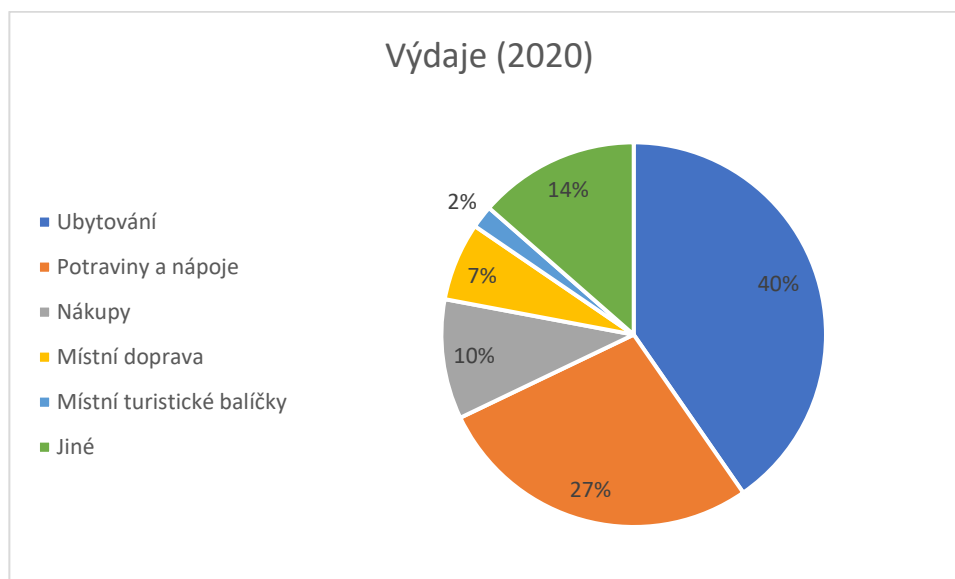
¹⁵⁵ Kurz ČNB k 4.4.2022. (1 CZK = 22,099 USD)

¹⁵⁶ Sdružení národů jihovýchodní Asie.

¹⁵⁷ Badan Pusat Statistik. Rata-rata Pengeluaran Wisatawan Mancanegara per Kunjungan menurut Wilayah Kebangsaan, 2018-2020. In: *Statistik Pengeluaran Wisatawan Mancanegara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, s 53. ISBN: 978-602-438-434-0.

¹⁵⁸ Badan Pusat Statistik. Distribusi Pengeluaran Wisatawan Mancanegara, 2010–2020 (persen). In: *Statistik Pengeluaran Wisatawan Mancanegara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021, s 56. ISBN: 978-602-438-434-0.

Graf č.35

3. Analýza dat indonéských a českých CK

Kapitola „Analýza dat indonéských a českých CK“ provádí komparaci a verifikaci dat ze stránek BPS a informací od Kemenparekraf, a porovnává je s informacemi od reálných aktérů domácího a mezinárodního cestovního ruchu. Kapitola zkoumá vývoj turismu v Indonésii z hlediska českých a indonéských cestovních kanceláří. Bohužel kvůli pandemii Covid-19 byl výzkum prováděn pouze v online prostředí skrze e-mailovou komunikaci. I přes oslovení velkého množství respondentů byla zpětná vazba velmi nízká, a to z důvodu, že i přes opakovanou žádost o spolupráci odpovědělo pouze malé množství respondentů. Informace od respondentů nebylo možné získat jiným způsobem než skrze internetovou komunikaci, tudíž nebylo možné získat jakákoliv data, pokud se kanceláře rozhodly, že na e-maily neodpoví.

3.1 Data od indonéských cestovních kanceláří

V rámci práce bylo osloveno 40 indonéských cestovních kanceláří.¹⁵⁹ Cestovní kanceláře byly vybrány dle jejich oblíbenosti a četnosti doporučení na různých internetových serverech. Důležitým kritériem výběru bylo, aby konaly zájezdy po území souostroví, ať už pro domácí či mezinárodní turisty. Poslední podmínkou výběru bylo,

¹⁵⁹ Výčet viz příloha Výčet č. 1.

aby byly v roce 2020 stále v provozu. Všechny kanceláře byly osloveny e-mailem s návratností pouze tří odpovědí. Z hlediska rozvržení struktury ovšem každá z těchto tří CK reprezentuje jeden význačný pilíř v cestovním ruchu, a to: CK se zaměřením na domácí turisty, CK se zaměřením na mezinárodní turisty a CK se zaměřením na domácí i mezinárodní turisty. V rámci e-mailové komunikace byl každé z oslovených CK zaslán online dotazník¹⁶⁰ (psaný v indonéštině a angličtině), jenž byl zaměřený na specializaci daných kanceláří, jejich činnost v roce 2020 a dopady, které měla pandemie na jejich funkčnost.

První oslovenou cestovní kancelář byla Piknik Nusantara, jež se zaměřuje se výhradně na domácí cestovní ruch. Mezi jejich hlavní specializace patří námořní turismus, ekoturismus, historický turismus, městský/venkovský turismus a zážitková turistika. V roce 2020 byla tato kancelář plně v provozu a majoritu její klientely tvořili domácí turisté. Nejvíce domácích turistů, již cestovalo s touto CK, pocházelo z ostrovů Jáva, Papua a Moluky. Přestože se jedná o CK zaměřující se výhradně na domácí turismus, v roce 2020 měla také několik klientů ze zemí ASEANu a Evropy. Mezi hlavní destinace této kanceláře patří ostrovy Komodo, Papua a Moluky, a průměrná délka jejich pobytů činí 3 dny a 2 noci.

Na otázku, zda si zástupci této CK myslí, že světová pandemie měla negativní vliv na chod jejich kanceláře, odpověděli „ano“. Jako jediná kancelář ovšem odmítli popsat, jakým způsobem je pandemie negativně ovlivnila. Co se týká procentuálního poklesu prodeje cestovních zájezdů, uvedli, že v roce 2020 se jednalo o pokles o 1-25 %. Na dotaz, jaké opatření museli dodržovat při organizaci zájezdů, odpověděli, že pouze platná nařízení vlády. Dále kancelář tvrdí, že kvůli pandemii nebyla nucena zvýšit ceny zájezdů, ale byla donucena propouštět své zaměstnance. Poslední otázka byla zaměřená na podporu cestovního ruchu vládou, kde CK uvedla, že o různých formách finanční podpory vládou věděla, ale o žádnou z nich nezažádala, tudíž ji ani nezískala.

Druhá oslovená cestovní kancelář byla PT. Flores Exotic Tours, jejíž hlavní klientelu tvoří mezinárodní turisté. Hlavní specializací této CK je zážitková turistika a ekoturistika. V roce 2020 byla také plně v provozu. Návštěvníci, kteří využili služeb této kanceláře, pocházeli pouze z Jávy. Kvůli pandemii kancelář uvedla, že v roce 2020 neměla žádné mezinárodní turisty. Přestože dle názvu kanceláře lze vyčíst, že se

¹⁶⁰ Dotazník viz příloha Dotazník č. 1.

specializují na výlety v okolí ostrova Flores, uvedli, že jejich hlavní destinací v roce 2020 byl ostrov Jáva. Průměrná doba zájezdu u této CK činí dva dny.

I tato kancelář souhlasila s tvrzením, že příchod pandemie Covid-19 měl negativní vliv na jejich chod. Na otázku, proč je tomu tak, odpověděla, že zejména kvůli tomu, že neměla žádné mezinárodní klienty. Díky tomu se ale zaměřila více na trénink svých průvodců a na výuku žáků školy cestovního ruchu na Floresu. Dále respondent za tuto CK uvedl, že pomáhal místní samosprávě s plánem rozvoje cestovního ruchu. Pokles prodeje zájezdů této kanceláře v roce 2020 byl více než 91 %. V rámci organizace zájezdů prováděli různé inspekce míst a destinací, kam se kancelář chystala vyrazit, a dodržovali platná hygienická opatření. I tato kancelář uvedla, že nebyla nucena zvyšovat ceny zájezdů, ale na otázku, zda musela propustit nějaké své zaměstnance, nechtěla odpovědět. Co se podpory od vlády týká, CK odpověděla, že o žádné formě finanční podpory nevěděla, tudíž o ní ani nemohla požádat.

Třetím respondentem byla CK Yuktravel, jež se soustředí jak na domácí, tak i na mezinárodní cestovní ruch. Tato kancelář má svou specializaci ve sportovním a líbánkovém turismu. V roce 2020 byla tato CK stále v provozu a většina jejich domácích turistů pocházela z ostrova Bali. Ani tato cestovní kancelář prý v roce 2020 neměla žádné mezinárodní turisty. Hlavní destinací této kanceláře byl ostrov Bali, kde většina jejich klientů trávila průměrně 5 dní a 4 noci.

Stejně jako předchozí dvě cestovní kanceláře, i tato souhlasila, že pandemie Covid-19 negativně ovlivnila její chod. Jako důvod uvedla to, že hotely, jakožto partneři cestovních kanceláří, začaly zahajovat různé akce na přímé rezervace (což byla strategie hotelů v boji o jejich přežití), což vytvořilo konkurenci pro cestovní kanceláře (lidé začali víc cestovat po vlastní ose). To znamená, že už tak s nízkým prodejem zájezdů, jež způsobila nutná pandemická opatření, musely cestovní kanceláře přežít v boji s velkou konkurencí, kterou jim tvořily hotely a online portály. Pokles prodeje zájezdů této kanceláře činil 75-90 %. Při organizaci zájezdů musely stejně jako všechny ostatní CK dodržovat platná hygienická opatření a nařízení vlády. Ani tato kancelář se nerozhodla pro zvýšení cen zájezdů během pandemie, propouštět své zaměstnance ovšem musela. Co se týká finanční podpory od vlády, o distribuci různých balíčků věděla, ale o nic také nezažádala.

Z dotazníku lze vyčíst několik informací, jež korespondují s informacemi uvedenými Ministerstvem cestovního ruchu a BPS, ale také informace, jež se trochu odlišují. První souhlasný argument je pokles prodeje zájezdů u jednotlivých kanceláří. U

domácího cestovního ruchu byl pokles turistů v roce 2020 o 28 %. Domácí CK Piknik Nusantara uvedla, že pokles prodeje jejich zájezdů se pohyboval ve škále 1-25 %, což odpovídá statistikám BPS. Naopak u CK Yuktravel, která se specializuje i na mezinárodní cestovní ruch, byl tento pokles 75-90 %, což také odpovídá statistikám BPS, jež tvrdí, že pokles mezinárodního cestovního ruchu v 2020 byl 75 %. Na vrcholku statistik zůstala CK PT Flores Exotic Tours, jež se specializuje výhradně na mezinárodní cestovní ruch a jejíž pokles činil více než 91 %.

Všechny kanceláře se shodly na tom, že světová pandemie Covid-19 negativně ovlivnila jejich chod. Důvody uvedly kanceláře různé, první argumentuje tím, že neměla žádné mezinárodní turisty, již za před-pandemické situace tvořili její hlavní klientelu. Tento argument se jednoznačně shoduje s informacemi, jež uvádí BPS i Kemenparekraf na svých stránkách. Zároveň mu odpovídají i veškeré statistické údaje z roku 2020. To, že zmíněná CK neměla opravdu vůbec žádné klienty, je možné kvůli obrovskému poklesu příjezdů mezinárodních turistů a vysoké konkurenci na trhu cestovního ruchu. Ovšem důvod, jenž udává druhá cestovní kancelář – vysoká konkurence ze stran hotelů a online portálů – se schovává na stránkách i ve statistikách skrytý. Tato problematika je podrobněji rozepsaná v následující kapitole „Zhodnocení výzkumných otázek“.

Dále ani jedna z kanceláří nepožádala o žádnou formu finančního grantu od vlády. Příčinou je chybějící možnost požádat o jakoukoliv formu finanční podpory. Dotace byly určeny pouze pro hotelové a restaurační businessy, což mohlo vést k tomu, že dvě ze tří kanceláří byly nucené propouštět své zaměstnance, aby mohly pokračovat ve své činnosti.

3.2 Rozhovor s průvodcem v indonéské CK

V rámci práce byl osloven průvodce cestovního ruchu Denny Zulfikar Sugardo, jenž pracuje u CK Indonesia Sunrise Tours. K rozhovoru došlo skrze hlasové zprávy přes multiplatformní aplikaci WhatsApp. Rozhovor byl polostrukturovaného charakteru, trval 18 minut, a uskutečnil se 1. července 2021. Celý rozhovor byl veden v indonéštině a soustředil se na cestovní ruch v Indonésii v roce 2020.¹⁶¹ Cestovní kancelář Indonesia Sunrise Tours vznikla v roce 2016 v Malangu na Východní Jávě. Mezi její hlavní specializace patří ekoturismus, kulturní turismus, městský/venkovský turismus, zážitková turistika a MICE turismus. Hlavní klientelu této kanceláře tvoří mezinárodní turisté ze zemí ASEANu, ale jsou jí také návštěvníci z Evropy a domácí turisté. Hlavní destinací

¹⁶¹ Přepis rozhovoru viz příloha Rozhovor č. 1.

CK Indonesia Sunrise Tours je ostrov Jáva, ale vydává se také například na Bali či Komodo.

Denny Sugardo působí v oblasti cestovního ruchu již od roku 2015, kdy začal pracovat jako kvalifikovaný průvodce pro CK Indonesia Sunrise Tours. Kromě tohoto trvalého zaměstnání působí také jako konzultant v oblasti cestovního ruchu a podnikání, a pořadatel MICE akcí. Denny je také tvůrcem několika udržitelných turistických projektů, jako je například iniciativa Indonesia on Foot.¹⁶² Rok 2020 byl pro něj velmi náročný, zejména kvůli nemožnosti vykonávat různé terénní pracovní činnosti. Přestože mu pandemie zabránila například ve vykonávání funkce turistického průvodce a organizátora MICE akcí, stále mohl pracovat na řízení různých turistických programů z kanceláře. O svou práci tedy Denny v roce 2020 nepřišel.

Hlavní náplní jeho práce byla příprava kroků, jež bude třeba podniknout, až se turismus začne vracet k normálu. Tyto kroky pojímaly zejména dodržování hygienických protokolů, což zahrnovalo povinné nošení roušek a respirátorů, pravidelnou dezinfekci rukou, která bude vždy každému k dispozici a vyčištění dopravního prostředku zájezdu vždy před a po jeho použití. Dále musela Dennyho cestovní kancelář omezit počet turistů na jednotlivých zájezdech, a u každého cestujícího ověřit, zda má osvědčení o bezinfekčnosti. Všechny tyto postupy se týkaly pouze domácích turistů, jelikož po celou dobu roku 2020 platil zákaz vstupu mezinárodních turistů do Indonésie.

Během rozhovoru dále Denny zmínil kroky zavedené vládou pro ochranu domácího cestovního ruchu. Jednalo se zejména o snížení kapacit návštěvnosti různých turistických destinací, kde nově maximální kapacita činila přibližně 25 % původní kapacity. Lístky na všechny turistická místa šly kupovat pouze skrze online portály. Pokud došlo k vyčerpání denních kvót, nebylo již možné danou turistickou atrakci navštívit. Posledním opatřením zavedeným vládou, jež Denny zmínil, byla nutnost prokazovat bezinfekčnost PCR nebo antigenním testem. Co se týká dodržování hygienických a bezpečnostních opatření občany Indonésie, zde Denny zmínil, že k jejich dodržování spíše docházelo, ale stejně jako všude na světě, i v Indonésii se našli jedinci, kteří opatření dodržovat odmítali. Tito lidé pak většinou dostali od policie napomenutí za nedodržování hygienických opatření během pandemie.

Posledním tématem rozhovoru byly finanční granty od vlády pro záchranu cestovního ruchu. Zde Denny zmínil, že se jedná o přímou hotovostní pomoc nejen pro

¹⁶² Projekt zaměřený na udržitelné objevování Indonésie formou pěších výletů.

aktéry v oblasti cestovního ruchu, ale také v oblasti kreativní ekonomiky. Registrace neboli žádost o tento grant proběhla na začátku období pandemie koronaviru. Denny ani jeho cestovní kancelář o tento grant nepožádali, protože měli pocit, že jiní lidé a firmy, kteří ho potřebují více než oni. Upozornil také, že distribuce informací ohledně vládních grantů je v Indonésii trochu obtížná, a ne ke každému se dostane. Důvodem je, že Indonésie je velmi početná země, tudíž informace o vládních grantech lze předkládat pouze hromadně (nejčastěji skrze internet) a ne každý má k těmto informacím přístup či je ochoten vynaložit úsilí, aby si je zjistil. Krátce se také zmínil o distribuci slevových balíčků pro domácí turisty, kde potvrdil, že tato informace se vyskytla na národním zpravodajském serveru kompas.com, ale stále není jasné, kdy a jakým způsobem budou tyto balíčky rozdělovány.

Na závěr Denny sdělil svůj pohled na celou situaci, kdy potvrdil, že dopady pandemie na cestovní ruch v Indonésii jsou drastické. Konkrétně zmínil ostrov Bali, který částečně závisí na turismu a v době vedení rozhovoru byl již téměř dva roky bez příjmů z cestovního ruchu. Zmínil, že došlo k obrovským ztrátám a mnoho jeho kolegů pracujících ve stejném odvětví bylo nuceno rozprodávat své majetky, aby byli schopni uživit sebe a své rodiny. V době rozhovoru procházela Indonésie tvrdým lockdownem, proto si Denny myslel, že kondice Indonésie a vidiny opětovného rozvoje turismu nejsou v blízké době velmi příznivé.

3.3 Data od českých cestovních kancelářích

V rámci výzkumu bylo e-mailem také osloveno 14 českých cestovních kancelářích, jež pravidelně pořádají zájezdy do Indonésie. Cílem bylo zjistit, jak moc pandemie ovlivnila české cesty na území Indonésie. Ze 14 oslovených kancelářích¹⁶³ odpověděly čtyři (CK Go2, CK Alpina, CK Siam Travel, CK China Tours). Na otázku „o kolik procent se v roce 2020 snížil počet prodaných zájezdů do Indonésie“, odpověděly všechny kanceláře stejně – o 100 %. Ani jedna z oslovených kancelářích nebyla schopná kvůli pandemii uspořádat jediný zájezd. Jako hlavní důvod kanceláře uvedly březnové uzavření Indonésie pro mezinárodní turismus (sezóna zájezdů začíná v dubnu).

¹⁶³ Seznam viz příloha Výčet č. 2.

4. Zhodnocení výzkumných otázek

Ze získaných informací lze konstatovat, že pandemie Covid-19 silně ovlivnila jak domácí, tak mezinárodní turismus v Indonésii. Pandemie měla zejména negativní vliv, ale paradoxně v určitých aspektech pomohla oblasti bezpečnostní politiky sektoru cestovního ruchu. Jak konkrétně působily vlivy pandemie na turismus, shrnuje tato kapitola, jež se soustředí na zodpovězení dvou výzkumných otázek.

Jak pandemie ovlivnila vývoj turismu v Indonésii?

Odpověď na první výzkumnou otázku by mohla být jednoduchá: Velmi. Na tuto odpověď existuje mnoho podpůrných argumentů, jež jsou v této práci zmíněné a v následujícím textu dopodrobna rozebrané.

Základním argumentem jsou jednotlivé poklesy ve statistikách z roku 2020. Poklesy je možné sledovat jak u domácího, tak u mezinárodního turismu. V případě zaměření na domácí turismus, prvním a nejvíce viditelným aspektem je pokles v počtu cest vykonaných domácími turisty na území Indonésie. Celkový počet cest se oproti roku 2019 snížil o 28 %. Není pochyb, že tento pokles byl zapříčiněn omezeními zavedenými pro ochranu proti šíření nákazy Covid-19. Mezi tyto opatření patřilo zejména omezení pohybu, z čehož vyplývá, že lidé byli nuceni více zůstat doma a nemohli se volně pohybovat po území státu. Kromě těchto vládních omezení bylo cestování ztíženo nuceným a opakovaným se testováním na přítomnost viru, a dále podrobováním se preventivní karanténě, která leckdy trvala i mnoho dní. Posledním důvodem, jenž jednoznačně způsobil to, že lidé nebyli ochotní cestovat, je strach. Strach z nakažení se, následného těžkého průběhu nemoci, či případného úmrtí. V roce 2020 kromě dodržování základních hygienických opatření stále nebyl jiný způsob, jak se před nemocí ochránit, a proto lidé radši zůstávali na jednom místě a vyhýbali se kontaktu s ostatními lidmi.

Díky faktu, že stále neexistoval jiný způsob ochrany, než je přísné dodržování hygienických opatření, došlo ke zlepšení hygienických podmínek v domácí veřejné dopravě. To je pravděpodobná příčina zvýšeného zájmu o cestování domácími veřejnými prostředky, ať už se jedná o autobusovou či vlakovou dopravu, kde v obou případech došlo k nárůstu zájmu přibližně o 6 %, nebo o leteckou dopravu, kde se zájem zvýšil o 4 %. Navíc u letecké dopravy se do roku 2019 postupně snižoval zájem o využití kvůli velkému nárůstu cen letenek. Tento problém se však v roce 2020 nevyskytoval a ceny letenek se i přes boj s pandemií nijak výrazně nezvyšovaly.

Naopak co se týká dopravy vlastním či pronajatým vozidlem, zde došlo oproti 2019 k asi 10% poklesu. Dle statistik PT Pertamina¹⁶⁴ a novinových článků v roce 2020 nedocházelo k žádným velkým výkyvům cen pohonných hmot. Potenciálně jsou tu dva důvody k poklesu, a to zavedení různých opatření a následné nemožnosti cestování, nebo snaha obyvatel Indonésie šetřit během koronakrizy. Bohužel statistiky nerozdělují cestování vlastním a pronajatým autem, tudíž je nemožné určit, zda na pokles měla vliv hygienická opatření (např. dezinfekce vozidla), která soukromí pronajímatelé nemuseli tak přísně dodržovat jako provozovatelé státní či soukromé veřejné dopravy. Dalším faktorem, jenž měl s největší pravděpodobností vliv na tento propad, je, že mnoho lidí přišlo kvůli pandemii o své zaměstnání, tudíž se lidé snažili co nejvíce šetřit, jelikož vidiny zlepšení situace v roce 2020 stále nebyly úplně příznivé. Veřejná doprava je finančně výhodnější než cestování vlastním autem či pronájemem vozu.

Zlepšení hygienických opatření se projevilo i v zájmu o ubytovací zařízení, kde v roce 2020 došlo k překvapivé změně ohledně zájmů o neklasifikované hotely. Tato změna bude opět souviset se snahou turistů co nejvíce ušetřit, protože ceny v neklasifikovaných hotelech jsou mnohem nižší než v hotelech s hvězdovým ohodnocením. Největší zájem měli lidé stále o ubytování u svých rodin a známých, byť se kvůli pandemické situaci nedoporučovalo ani rodinné shromažďování. Návštěva rodiny a známých se v roce 2020 stala hlavním důvodem k cestování. Poprvé tento důvod překonal i dovolenou a rekreaci, jež zaznamenala propad o 20 % oproti předchozímu roku. Návštěva příbuzných pro mnohé domácí turisty byl jediný způsob, jak udržovat sociální kontakt bez toho, aby významně neporušovali přísná hygienická opatření daná vládou.

Všechny tyto poklesy jdou v jedné řadě s poklesem příjmů do státní poklady. Výdaje domácích turistů se snížily v přímé úměře s poklesem domácích cest, tedy o necelých 30 %. Tento pokles měl vliv na ekonomickou situaci státu. Ovšem mnohem tvrdší ránu nežli 30% pokles příjmů z domácího turismu zasadily státu 80% ztráty devizových příjmů.

Statistiky z mezinárodního turismu zaznamenaly větší ztráty než u domácího turismu. Úbytek mezinárodních turistů v roce 2020 činil 75 %. Hlavním důvodem je bezpochyby uzavření Indonésie pro mezinárodní turismus, které nabylo platnosti v dubnu roku 2020. Pokles návštěvnosti ovšem započal již v únoru, kdy do Indonésie postupně přestali přijíždět čínští turisté. V únoru činil pokles 30 %, v březnu 63 % a v dubnu to

¹⁶⁴ Indonéska státní společnost pro těžbu ropy a zemního plynu.

bylo 88 % všech příjezdějících. O hlavní návštěvníky Indonésie se až do roku 2020 dělily dva státy: Čína a Austrálie. Avšak v roce 2020 majoritu tvořili občané Východního Timoru, odkud jich do Indonésie mělo přijet 994 590. Tento údaj je ovšem velmi matoucí a zpochybňuje přesnost dat uvedených BPS. Celkový počet obyvatel Východního Timoru je totiž 1,3 milionů. Buď by se tedy museli téměř všichni občané Východního Timoru v roce 2020 rozhodnout navštívit Indonésii, nebo statistiky započítávají nějakým způsobem pravidelně se opakující cesty jedněch a též Timořanů, což by se dle jejich metodologie dít nemělo.

Dalším zajímavým jevem jsou změny ve způsobu využívání různých druhů přepravy. Do roku 2019 mezinárodnímu turismu dominovala letecká doprava, již ke vstupu na území státu využívala většina cestujících. I v roce 2020 byla stále nejvyužívanějším typem přepravy, avšak rozdíl mezi leteckou, lodní a pozemní přepravou se značně minimalizoval. Důvod lze opět určit díky statistickým datům. Leteckou přepravu k cestování využívali zejména lidé pocházející z větších vzdáleností, jako je Austrálie, Čína, Amerika či Evropa. Právě u těchto národností došlo k největšímu poklesu, co se počtu turistů týká. Například u Číny došlo až k 90% poklesu turistů každoročně přilétajících na Bali (nejoblíbenější destinace čínských turistů). Naopak lodní dopravu využívá mnoho turistů z Malajsie a Singapuru, odkud sice přijelo menší množství návštěvníků než předchozí roky, ale stále zaujímali druhou a třetí pozici v počtu turistů. Co se pozemní přepravy týká, zde dominuje právě Východní Timor, jenž má pozemní hranici s Indonésií.

Jak již bylo v práci zmíněno, Indonésie přestala udělovat turistická víza. Jedinou možností, jak Indonésii navštívit i v době covidu, bylo vyřízení tzv. business víz sloužících k pracovním účelům na území státu. To je důvod, proč v roce 2020 poprvé v historii přijelo do Indonésie více lidí kvůli vykonání pracovní činnosti nežli za účelem osobním. Většina lidí příjezdějících za účelem businessu, pocházela ze států uskupení ASEAN, s nimiž má Indonésie silné obchodní vazby.

S nárůstem obchodních cest souvisí i nárůst průměrných výdajů zahraničních turistů. Přestože celkově došlo k poklesu devizových příjmů z turismu o 80 %, průměrné výdaje zahraničního turisty v Indonésii se v roce 2020 o 89 % navýšily. Důvodem je s největší pravděpodobností to, že lidé cestující za pracovním účelem vynaloží více peněz za kvalitnější služby, jako jsou hotely s vysokým hvězdovým ohodnocením či luxusní pracovní večeře, kde se snaží udělat dojem na případné budoucí klienty. Oproti nim běžný

turista cestující pro rekreaci si kolikrát vystačí i s obyčejným levným hostelem (zejména mladší generace).

Odpovědí na výzkumnou otázku „Jak pandemie ovlivnila vývoj turismu v Indonésii?“ je, že došlo k prudkému zabrzdění domácího turismu a téměř úplnému zastavení mezinárodního turismu. Došlo k velkému poklesu cestujících, což vedlo k snížení příjmů do statní pokladny, ať už se jedná o příjmy domácí či devizové. Turisté cestovali výhradně za účelem návštěvy rodin či za pracovním účelem. Dovolená a rekreace upadla do pozadí. Domácí veřejná doprava naopak zažila během pandemie mírný rozvoj, mezinárodní doprava byla ale téměř úplně pozastavena. Vývoj turismu se tedy upozadil oproti předchozím letům, nejde jej ovšem úplně přesně definovat bez odpovědi na druhou výzkumnou otázku.

Jak se indonéský turistický sektor vypořádal s touto změnou?

Starost o záchranu turistického sektoru během pandemie Covid-19 padla na vládu, od níž bylo očekáváno, že přijde s účinným postupem ochrany lidu a ekonomiky Indonésie během krizové situace. Avšak jak již bylo zmíněno, reakce vlády na možnost šíření nákazy po Indonésii přišla poměrně pozdě, proto i dopady pandemie na tento ekonomický sektor byly tak tvrdé.

Hned první zavedené kroky se soustředily na ochranu zdraví a bezpečí obyvatel Indonésie. Aby bylo možné zamezit šíření viru, nastavila Indonésie na své poměry přísná pravidla, jež významně omezila a změnila běžný život občanů. Prvním krokem bylo úplné uzavření a izolace Indonésie od zbytku světa (mimo ekonomicko-obchodní aktivity). Zavedením zákazu vstupu mezinárodních turistů na souostroví se vláda snažila zabránit vniku nakažených lidí na území státu. Zavedením PSBB a vyhlášením zón pak zamezila jeho šíření.

Všechna tato pravidla a zákazy byly přísné. I tak si vláda uvědomovala dopad, který budou mít na vývoj turistického sektoru, a proto přišla s plánem na obnovu a záchranu cestovního ruchu. Tento třífázový plán (popsán v kapitole Obecné předpoklady – 2020) se však soustředil zejména na domácí turismus. Mezinárodnímu cestovnímu ruchu v něm bylo věnováno pouze malé místo v poslední fázi, kde docházelo k podporování nových forem turismu, jako je například virtuální cestování.

Během pandemie se vláda se rozhodla zaměřit na domácí cestovní ruch. Toto rozhodnutí bylo učiněno z důvodu, že vláda rozpoznala potenciál domácího cestovního ruchu pro celkový rozvoj turistického sektoru během koronakrize. Avšak odstříhnutí

mezinárodního turismu si vybralo svou daň v podobě velkého množství lidí, již dočasně nebo úplně přišli o své zaměstnání. Problematikou pozastavení mezinárodního cestovního ruchu v Indonésii byl nejvíce postižen ostrov Bali, jenž je primární destinací mezinárodních turistů. Mnoho lidí zde přišlo o živobytí, kvůli čemuž byli následně nuceni rozprodávat majetky, a hledat jiné formy, jak uživit své rodiny.

Nárůst nezaměstnanosti v cestovním ruchu se týkal několika odvětví, jednalo se zejména o práci v cestovních kancelářích a agenturách, práci v hotelnictví a restaurátérství, či práci v obchodech stojících na turismu (suvenýry, pronájem vozidel, aj.). Přestože zasažených odvětví bylo v cestovním ruchu mnoho, přišla vláda s grantem, jenž sloužil pouze pro kompenzaci ztrát v hotelnictví a restaurátérství. Ostatním odvětvím se tudíž v roce 2020 nedostalo žádné podpory od vlády a s celou situací si museli poradit sami. Důsledkem toho mnoho cestovních kanceláří ukončilo svou činnost z důvodu krachu.

Paradoxem je také fakt, že cestovní kanceláře a majitelé hotelů a restaurací fungovali před nástupem pandemie ve vzájemné harmonii, avšak s jejím nástupem se mnohé změnilo. Ve snaze o udržení vlastního businessu došlo k rozvázání dohod mezi těmito dvěma odvětvími ze stran hotelů a restaurací. Ty se totiž ve většině případů rozhodly fungovat samostatně, což znamená, že začaly nabízet slevy na ubytování (které dříve byly pouze pro CK) a další různé výhody (např. průvodcovské služby bez CK) pro nalákání hostů. Velkou roli v celé téhle situaci měly i online rezervační portály, jež také začaly nabízet různé akce a slevy v souladu s hotely. To vedlo k rozvoji tzv. cestování „po vlastní ose“, kde občané radši cestovali samostatně nežli ve skupinách s CK. Pro cestovní kanceláře byla toto absolutně neudržitelná situace, kde nedostaly žádnou finanční podporu ze strany vlády, a navíc se jim rozpadl do té doby fungující systém stojící na spolupráci s hotely.

Jediným možným řešením tohoto problému bylo přizpůsobení se a nové nápady. Cestovní kanceláře, které přežily první covidovou vlnu, musely přijít s něčím novým, zajímavým, čím přilákají domácí hosty. Prvním krokem bylo zlepšení bezpečnostní politiky získáním certifikace CHSE. Dále vytvořením výletů, jež probíhaly pouze v malých skupinách a konaly se v blízkém okolí či v rámci jedné provincie, aby si lidé připadali bezpečně, neporušovali PSBB a minimalizovali možnost přenosu viru během jejich dovolené. Co se mezinárodních hostů týká, zde hrály hlavní roli nové nápady a zaměření. Mezi nové nápady se řadí například rozvoj virtuálního cestování. Co se týká

zaměření, v roce 2020 přicházelo mnoho lidí do Indonésie za účelem businessu. Proto se mnoho kanceláří rozhodlo do svého programu přidat i akce MICE.

Mezi aktéry sektoru cestovního ruchu se řadí nejen hotely, restaurace, cestovní kanceláře, ale také samotní cestovatelé a turistické destinace. Pandemie přinesla mnoho změn do života všech, již jsou součástí cestovního ruchu, a proto odpovědí na otázku „Jak se indonéský turistický sektor vypořádal s touto změnou?“ jsou dvě slova: New normal. New normal neboli „nový normální“ je pojem označující nový cestovní ruch, jenž vznikl jako následek pandemie Covid-19. Tento pojem stanovuje změny v cestovním ruchu, jež jsou nyní považovány za běžné, normální.

Nejjednodušším příkladem takové změny je fakt, že před pandemií mohli lidé cestovat volně po Indonésii i do zahraničí, nyní však musí cestovat tak, aby nedocházelo ke kontaktu s větším množstvím lidí a byly dodržovány bezpečnostní protokoly. Zástupem New normal ze strany turistů se stal rozvoj tzv. staycation. Staycation je dovolená strávená ve vlastní zemi (v případě Indonésie i na jednom ostrově či v jedné provincii), která zahrnuje jednodenní výlety za místními atrakcemi.

Přesto však mnoho turistických atrakcí utrpělo velké ztráty a kvůli nedostatku návštěvníků byly nuceny zavřít. Některé z nich se naopak postavily této výzvě čelem a transformovali nabízené zážitky do online prostředí. Jedním z nejvíce podporovaných forem cestovního ruchu se stal virtuální turismus¹⁶⁵ a online dovolená,¹⁶⁶ kde si zájemce může buď zaplatit virtuální výlet, anebo prodejce vydělává skrze sdílení těchto videí na populárních streamovacích platformách, jako je například YouTube.

Kromě různých turistických atrakcí došlo ke změnám i v hotelovém průmyslu. Aby hotely přežily, musely přestat spoléhat pouze na pobyty lidí během dovolených. Proto mnoho ubytovacích institucí začalo nabízet své služby a prostory k využití na práci z domova. To vše, dokud se zaměstnanecké firmy nezvládnou přizpůsobit novým podmínkám a nezískají certifikaci CHSE. Stejně jako hotely, změny musely zavést i restaurace a restaurační průmysl. Aby i toto odvětví přežilo, muselo se přizpůsobit změnám v chování a zvyklostech spotřebitelů. Přibližně 70 % lidí začalo během pandemie využívat online stravovací služby (rozvoj, catering), proto restaurace začaly poskytovat více služby jídla „s sebou“ a možnost bezkontaktního vyzvednutí a placení.

¹⁶⁵ Procházení turistických destinací skrze virtuální realitu nebo 360° videa.

¹⁶⁶ Sada videí na několik dní z několika míst, které by zájemce viděl, kdyby jel fyzicky na daný zájezd.

Jelikož je tento systém stravování u veřejnosti velmi populární, dá se očekávat, že trend venkovního stravování přetrvá i po skončení pandemie Covid-19.¹⁶⁷

¹⁶⁷ Kemenparekraf / Baparekraf RI. Tren pariwisata Indonesia di Tengah Pandemi. In: *Kementarian Pariwisata dan Ekonomi Kreatif / Badan Pariwisata dan Ekonomi Kreatif Republik Indonesia* [online]. 18.8.2021 [cit. 29.03.2022]. Dostupné z: <https://kemenparekraf.go.id/ragam-pariwisata/Tren-Pariwisata-Indonesia-di-Tengah-Pandemi>

Závěr

Na základě získaných dat lze konstatovat, že světová pandemie Covid-19 významně ovlivnila turistický sektor v Indonésii. Data jednoznačně ukazují hluboké propady v číslech za domácí i mezinárodní turismus. Více zasažen byl mezinárodní turismus, jenž byl v roce 2020 vládou omezen na absolutní minimum. Stalo se tak s dubnovým zákazem vstupu mezinárodních turistů na území Indonésie. Jediná forma, ve které mohl mezinárodní cestovní ruch alespoň částečně přežít, bylo cestování cizinců po Indonésii v rámci konání business aktivit či návštěvy akcí MICE.

Domácí turismus zaznamenal také velká omezení, a to zejména v první polovině roku 2020. Jednalo se o rozsáhlá sociální omezení a vyhlášení zón, jež zabraňovaly domácím turistům ve volném pohybu po území státu. V druhé polovině roku docházelo k postupnému rozvolňování nařízení, tudíž mohlo docházet k obnově domácího cestovního ruchu.

V práci jsou porovnána jednotlivá data a statistiky oficiálně uvedené Ústředním statistickým úřadem a Ministerstvem cestovního ruchu a kreativní ekonomiky v Indonésii. Data za rok 2020 ještě nejsou kompletně zveřejněna tak jako za rok 2019, proto nebylo možné některé statistiky vzájemně porovnat. Avšak na komplexní analýze dat za rok 2019 není absence některých dat za rok 2020 tím, co by určitým způsobem posunulo vnímání rozdílů statistik cestovního ruchu z 2019 a 2020. Zveřejnění těchto dat by významně nezměnilo pohled na vývoj turismu v Indonésii během pandemie, pouze by upřesnilo již zveřejněné informace.

Cílem práce bylo najít odpověď na dvě výzkumné otázky: Jak pandemie ovlivnila vývoj turismu v Indonésii? Jak se indonéský turistický sektor vypořádal s touto změnou? Pomocí hloubkové analýzy dat je možné konstatovat, že cílů bylo dosaženo a na tyto otázky se podařilo úspěšně odpovědět. Ze získaných dat bylo možné označit vývoj turismu za negativní, jelikož téměř ve všech statistických aspektech došlo k propadu. Jediné pozitivum, jenž pandemie přinesla do turistického sektoru, je zvýšení bezpečnostních hygienických opatření během cestování. Co se týká vypořádání se změnou v turistickém sektoru, zde práce poukazuje na nedostatečnou podporu od vlády pro všechna odvětví a aktéry cestovního ruchu. Dále zmiňuje pojem New normal, jenž označuje změny v cestovním sektoru, jež se v průběhu pandemie staly normálními.

Práce měla dále za cíl získané informace podložit a doplnit daty od indonéských a českých cestovních kanceláří. Tento cíl se podařilo naplnit pouze částečně, a to z důvodu

velmi nízké návratnosti dotazníků a komunikace ze strany indonéských cestovních kanceláří. V rámci práce bylo osloveno 40 cestovních kanceláří skrze jejich oficiální e-mailovou adresu. Zpět se po opakovaném pokusu o navázání kontaktu ozvaly pouze tři cestovní kanceláře, jež byly ochotny vyplnit krátký dotazník.

Kanceláře dohromady byly zástupci jak domácího, tak mezinárodního cestovního ruchu. Informace, jež vyplnily do dotazníků, z velké části korespondují s informacemi z oficiálních vládních institucí. Jediným rozdílem, který nebylo možné zjistit jinak než s komunikací s danými kancelářemi, byl jejich názor na to, proč pandemie negativně ovlivnila jejich chod. Statistiky uvádí jako důvod pokles počtu turistů, což opravdu důvodem je, ale již neuvádí nevyrovnaný přístup k rozdělování státních dotací, které neputovaly do všech potřebných odvětví.

Návratnost e-mailů od českých kanceláří byla procentuálně o něco vyšší, avšak stále nedostatečná. Ze čtrnácti oslovených kanceláří odpověděly pouze čtyři. Všechny kanceláře uvedly, že u nich došlo k stoprocentnímu poklesu, jelikož v roce 2020 nemohly uspořádat jediný zájezd do Indonésie.

Další výzkumné úsilí v této oblasti by mohlo sledovat vývoj turismu v následujících letech, kdy například k otevření Indonésie pro mezinárodní turisty z několika mála zemí došlo až na konci roku 2021. Budoucí výzkum by mohl sledovat dějovou linku této práce a porovnávat mezi sebou dynamiku jednotlivých statistických ukazatelů mezi lety 2019 a rokem předpokládaného znovuoživení turistického ruchu v Indonésii. Dále by mohl analyzovat snahy vlády a změny v jejich přístupu k pokusu o záchranu a obnovu turistického sektoru. V neposlední řadě by mohl určovat a podrobněji definovat pojem New normal a jeho funkci v oblasti cestovního ruchu.

Resumé

The thesis analyzes the development of tourism in Indonesia in 2020 during the Covid-19 pandemic and compares it with 2019. The first part of the thesis examines the year 2019. It describes how tourism has developed in Indonesia this year, and characterizes individual data from domestic and international tourism.

The second part describes the beginning of the Covid-19 pandemic in Indonesia and its impact on tourism. The work first analyzes the measures introduced by the government, and then examines the individual data for domestic and international tourism in 2020, and compares them with 2019.

The last part of the thesis examines the information obtained from individual travel agencies from Indonesia and Czech Republic. This information seeks to verify the data obtained from the Central Statistical Office of Indonesia which are described in the first two parts of the thesis.

Overall, the work evaluates the impact of the pandemic on the development of tourism in Indonesia as negative. The tourism sector has dealt with this change well, but the impact it has is still drastic.

Seznam zdrojů

Statistiky:

- Badan Pusat Statistik. *Statistik Hotel dan Akomodasi lainnya di Indonesia 2019: Pekerja, Pendapatan dan Pengeluaran*. Jakarta: BPS RI, 2020. 72 s. ISBN: 978-602-438-430-2.
- Badan Pusat Statistik. *Statistik Hotel dan Akomodasi lainnya di Indonesia 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020. 70 s. ISSN: 1829-9350.
- Badan Pusat Statistik. *Statistik Hotel dan Akomodasi lainnya di Indonesia 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021. 70 s. ISSN: 1829-9350.
- Badan Pusat Statistik. *Statistik Indonesia 2020*. Jakarta: BPS RI, 2020. 748 s. ISSN: 0126-2912.
- Badan Pusat Statistik. *Statistik Indonesia 2021*. Jakarta: BPS RI, 2021. 758 s. ISSN: 0126-2912.
- Badan Pusat Statistik. *Statistik Indonesia 2022*. Jakarta: BPS RI, 2022. 780 s. ISSN: 0126-2912.
- Badan Pusat Statistik. *Statistik Kunjungan Wisatawan Mancanegara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020. 61 s. ISSN: 2085-9309.
- Badan Pusat Statistik. *Statistik Kunjungan Wisatawan Mancanegara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021. 69 s. ISSN: 2085-9309.
- Badan Pusat Statistik. *Statistik Objek Daya Tarik Wisata 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020. 82 s. ISSN: 2745-6676.
- Badan Pusat Statistik. *Statistik Pengeluaran Wisatawan Mancanegara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020. 49 s. ISBN: 978-602-438-357-2.
- Badan Pusat Statistik. *Statistik Pengeluaran Wisatawan Mancanegara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021. 62 s. ISBN: 978-602-438-434-0.
- Badan Pusat Statistik. *Statistik Transportasi Darat 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020. 73 s. ISSN: 2598-5612.
- Badan Pusat Statistik. *Statistik Transportasi Darat 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021. 75 s. ISSN: 2598-5612.
- Badan Pusat Statistik. *Statistik Transportasi Laut 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020. 143 s. ISSN: 2598-5620.

- Badan Pusat Statistik. *Statistik Transportasi Laut 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021. 142 s. ISSN: 2598-5620.
- Badan Pusat Statistik. *Statistik Transportasi Udara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020. 286 s. ISSN: 2598-5604.
- Badan Pusat Statistik. *Statistik Transportasi Udara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021. 246 s. ISSN: 2598-5604.
- Badan Pusat Statistik. *Statistik Wisatawan Nasional 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021. 96 s. ISBN: 978-602-438-504-0.
- Badan Pusat Statistik. *Statistik Wisatawan Nusantara 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020. 246 s. ISBN: 978-602-438-344-2.
- Badan Pusat Statistik. *Statistik Wisatawan Nusantara 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021. 126 s. ISBN neuvvedeno.
- Badan Pusat Statistik. *Tingkat Penghunian Kamar Hotel 2019*. Jakarta: BPS RI, 2020. 85 s. ISSN: 0216-5015.
- Badan Pusat Statistik. *Tingkat Penghunian Kamar Hotel 2020*. Jakarta: BPS RI, 2021. 86 s. ISSN: 0216-5015.
- Badan Pusat Statistik. *Tourism Satellite Account Indonesia: Indonesia Tourism Satellite Accounts 2016-2019*. Jakarta: BPS RI, 2020. 121 s. ISBN: 978-602-438-423-4.

Internetové zdroje:

- AGGRAENI, R. Tahun Depan Pemerintah Obral Diskon Wisata RP 2,35 Juta/Orang. In: *sindonews.com* [online]. 19.10.2020 [cit. 07.02.2022]. Dostupné z: <https://ekbis.sindonews.com/read/201510/34/tahun-depan-pemerintah-obral-diskon-wisata-rp235-jutaorang-1603120232?showpage=all>
- ALFARI, Shabrina. Kawasan Pariwisata. In: *arsitag.com* [online]. [cit. 9.1.2022]. Dostupné z: <https://www.arsitag.com/article/kawasan-pariwisata>
- *Badan Pusat Statistik* [online]. Jakarta: ©2022 Badan Pusat Statistik [cit.10.04.2022]. Dostupné z: <https://www.bps.go.id/>
- Bali Government Tourism Office. Buku Statistik Pariwisata Bali Tahun 2019. In: *Bali Governmet Tourism Office* [online]. [cit. 10.1.2022]. Dostupné z: <https://disparda.baliprov.go.id/buku-statistik-pariwisata-bali-tahun-2019/>

- Baparekraf RI. Mengenal InDOnesia CARE. In: *Kementarian Pariwisata dan Ekonomi Kreatif / Badan Pariwisata dan Ekonomi Kreatif Republik Indonesia* [online]. 31.5.2021 [cit.09.02.2022]. Dostupné z: <https://www.kemenparekraf.go.id/rumah-difabel/Mengenal-InDOnesia-CARE>
- CNN Indonesia. Devisa Pariwisata Susut 80 Persen Jadi Rp 51,2T pada 2020. In: *CNN Indonesia* [online]. 28.4.2021 [cit.17.03.2022]. Dostupné z: <https://www.cnnindonesia.com/ekonomi/20210427144430-532-635395/devisa-pariwisata-susut-80-persen-jadi-rp512-t-pada-2020>
- Creative Commons Attribution. Data Jumlah Kunjungan Wisatawan Mancanegara Tahun 2020. In: *Jakarta open data* [online]. 18.8.2020 [cit.22.2.2022]. Dostupné z: <https://data.jakarta.go.id/dataset/data-jumlah-kunjungan-wisatawan-mancanegara-tahun-2020>
- Česká národní banka. Kurzy devizového trhu. In: *cnb.cz* [online]. 5.4.2022 [cit.05.04.2022]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/financni-trhy/devizovy-trh/kurzy-devizoveho-trhu/kurzy-devizoveho-trhu/index.html?date=05.04.2022>
- Dinas Komunikasi, Informatika, dan Statistik. Data Jumlah Kunjungan Wisatawan Nusantara ke Taman Impian Jaya Ancol Tahun 2019. In: *data.jakarta.go.id* [online]. 12.3.2020 [cit. 9.1.2022]. Dostupné z: <https://data.jakarta.go.id/dataset/data-jumlah-kunjungan-wisawatan-nusantara-ke-taman-impian-jaya-ancol>
- Dispar. Pemerintah Mulai Gaungkan Indonesia Care, Buka Objek Wisata dengan Penerapak Prokes. In: *Dinas Pariwisata Provinsi Banten* [online]. 28.9.2020 [cit. 09.02.2022]. Dostupné z: <https://dispar.bantenprov.go.id/Berita/topic/499>
- Global Tiket Network. Apa itu InDOnesia Care? In: *tiket.com* [online]. [cit.09.02.2022]. Dostupné z: <https://www.tiket.com/info/indonesiacare>
- GPR. Usulan PSBB bisa Jadi Solusi Covid-19, Permenkes No 9 Atur Tata Caranya. In: *kominfo.go.id* [online]. [cit.09.03.2022]. Dostupné z: https://www.kominfo.go.id/content/detail/32189/usulan-psbb-bisa-jadi-solusi-covid-19-permenkes-no-9-atur-tata-caranya/0/artikel_gpr
- HAYAT, Raphie. How COVID-19 will impact ASEAN: Deep recessions and a weak recovery. In: *RaboResearch – Economic Research* [online]. 19.5.2020

- [cit.09.02.2022]. Dostupné z: [How COVID-19 will impact ASEAN: Deep recessions and a weak recovery - RaboResearch \(rabobank.com\)](#)
- Invest Islands. The „10 New Bali“ Project in Indonesia: What Is It, And Why Will It Shape the Future of Southeast Asia’s Tourism Industry? In: *invest-islands-com* [online]. 15.4.2019 [cit. 07.02.2022]. Dostupné z: <https://invest-islands.com/ten-new-bali-project/>
 - KAŠPÁREK, Adam. *Vypočítej to* [online]. [cit.10.04.2022]. Dostupné z: <https://www.vypocitejto.cz/>
 - *Kemendikpariwisata / Baparekraf RI* [online]. Jakarta: ©2022 Kementerian Pariwisata dan Ekonomi Kreatif / Badan Pariwisata dan Ekonomi Kreatif Republik Indonesia [cit.10.04.2022]. Dostupné z: <https://kemendikpariwisata.go.id/beranda>
 - Kemendikpariwisata / Baparekraf RI. Tren pariwisata Indonesia di Tengah Pandemi. In: *Kemendikpariwisata dan Ekonomi Kreatif / Badan Pariwisata dan Ekonomi Kreatif Republik Indonesia* [online]. 18.8.2021 [cit. 29.03.2022]. Dostupné z: <https://kemendikpariwisata.go.id/ragam-pariwisata/Tren-Pariwisata-Indonesia-di-Tengah-Pandemi>
 - Kemendikpariwisata. Tren Pariwisata Indonesia di Tengah Pandemi. In: *Kemendikpariwisata dan Ekonomi Kreatif / Badan Pariwisata dan Ekonomi Kreatif Republik Indonesia* [online]. 18.8.2021 [cit.26.02.2022]. Dostupné z: <https://www.kemendikpariwisata.go.id/ragam-pariwisata/Tren-Pariwisata-Indonesia-di-Tengah-Pandemi>
 - Kementerian Pariwisata dan Ekonomi Kreatif / Badan Pariwisata dan Ekonomi Kreatif, 2020. *Indonesia Care: Pariwisata Indonesia siap!* [online]. [cit. 09.02.2022]. Dostupné z: <https://chse.kemendikpariwisata.go.id/>
 - Knoema. Indonesia – Contribution of travel and tourism to GDP in current prices. In: *knoema.com* [online]. [cit. 11.1.2022]. Dostupné z: <https://knoema.com/atlas/Indonesia/topics/Tourism/Travel-and-Tourism-Total-Contribution-to-GDP/Contribution-of-travel-and-tourism-to-GDP>
 - Ministry of Investment /BKPM. All You Need to Know about the 10 New Bali Project in Indonesia. In: *Ministry of Investment / BKPM* [online]. 2017 [cit. 07.02.2022]. Dostupné z: <https://www3.investindonesia.go.id/en/article->

[investment/detail/all-you-need-to-know-about-the-10-new-bali-project-in-indonesia](#)

- Ministry of Tourism, Republic of Indonesia. 10 Most Favourite Destinations You Should Visit in Wonderful Indonesia!. In: *wonderful Indonesia* [online]. [cit. 09.01.2022]. Dostupné z: <https://www.indonesia.travel/gb/en/trip-ideas/10-most-favorite-destinations-you-should-visit-in-wonderful-indonesia>
- MUFTI, R.R. Explainer: What's allowed and what's not in Indonesia's 'mudik' ban. In: *The Jakarta Post* [online]. 29.4.2020 [cit.22.03.2022]. Dostupné z: <https://www.thejakartapost.com/news/2020/04/29/explainer-whats-allowed-and-whats-not-in-indonesias-mudik-ban.html>
- MUFTI, Riza. More than 12,000 flights canceled in two months over virus fears, says Angkasa Pura I. In: *The Jakarta Post* [online]. 9.3.2020. [cit. 09.02.2022]. Dostupné z: <https://www.thejakartapost.com/news/2020/03/09/more-than-12000-flights-canceled-in-two-months-over-virus-fears-says-angkasa-pura-i.html>
- NURBAITI A., ROIDILA R. Indonesia suspends all passenger travel across cities to prevent Ramadan exodus. In: *The Jakarta Post* [online]. 23.4.2020 [cit. 09.02.2022]. Dostupné z: <https://www.thejakartapost.com/news/2020/04/23/govt-temporarily-bans-passenger-travel-to-prevent-mudik.html>
- OECD. Indonesia: Tourism policies and programmes. In: *OECD iLibrary* [online]. [cit.01.03.2022]. Dostupné z: <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/6c4fc1cd-en/index.html?itemId=/content/component/6c4fc1cd-en>
- OKARI, Rosi. Dana Hibah Pariwisata, Bantu Pulihan Sektor Wisata. In: *Indonesiabaik.id* [online]. 2021 [cit. 07.02.2022]. Dostupné z: <https://indonesiabaik.id/infografis/dana-hibah-pariwisata-bantu-pulihkan-sektor-wisata>
- PUTRI, S.A.E. How to check Covid-19 Red Zones In Jakarta. In: *corona.jakarta.go.id* [online]. 20.5.2021 [cit.09.03.2022]. Dostupné z: <https://corona.jakarta.go.id/en/artikel/ini-cara-mengetahui-zona-merah-covid-19-di-jakarta>

- RAMADHAN, Ardito. Imigrasi Larang WNA Masuk ke Indonesia Mulai 2 April. In: *Kompas.com* [online]. 31.3.2020 [cit.09.02.2022]. Dostupné z: <https://nasional.kompas.com/read/2020/03/31/20472021/imigrasi-larang-wna-masuk-ke-indonesia-mulai-2-april>
- Satuan Tugas Penanganan COVID-19. Hibah Pariwisata untuk Dukung Industri Pariwisata Indonesia. In: *covid19.go.id* [online]. 23.10.2020 [cit. 07.02.2022]. Dostupné z: <https://covid19.go.id/p/berita/hibah-pariwisata-untuk-dukung-industri-pariwisata-indonesia>
- SUSTRINO, Eri. Mengerek Angka Dana Hibah Pariwisata di 2021. In: *Indonesia.go.id: Portal Informasi Indonesia* [online]. 11.5.2021 [cit.09.02.2022]. Dostupné z: <https://indonesia.go.id/kategori/editorial/2780/mengerek-angka-dana-hibah-pariwisata-di-2021>
- TOLEDO, Ishia. Amusement and Theme Parks to Visit in Indonesia. In: *Indonesia expat* [online]. 18.8.2017 [cit. 9.1.2022]. Dostupné z: <https://indonesiaexpat.id/travel/amusement-theme-parks-visit-indonesia/>
- WHO. Coronavirus disease (COVID-19): Situation Report – 142. In: *World Health Organization* [online]. 10.6.2020 [cit.09.02.2022]. Dostupné z: <https://www.who.int/docs/default-source/coronaviruse/situation-reports/20200610-covid-19-sitrep-142.pdf>
- WIRATMINI, N.P.E. 2020 Jadi Tahun Terendah Kunjungan Wisman ke Bali. In: *bisnis.com* [online]. 1.2.2021 [cit. 22.02.2022]. Dostupné z: <https://bali.bisnis.com/read/20210201/561/1350730/2020-jadi-tahun-terendah-kunjungan-wisman-ke-bali>

Odborné publikace:

- ATMOJO, M.E., FRIDAYANI, H.D. An Assessment of Covid-19 Pandemic Impact on Indonesian Tourism Sector. *Journal of Governance and Public Policy* [online]. 2021. 8 (1). 1-9 [13.04.2022]. ISSN: 2549-7669. DOI: <http://dx.doi.org/10.18196/jgpp.811338>
- GURIDNO, E. GURIDNO, A. Covid-19 Impact: Indonesia Tourism in New Normal Era. *International Journal of Management and Humanities* [online]. 2020.

4 (1). 31-34. [cit.13.04.2022]. ISSN: 2394-0913. DOI: 10.35940/ijmh.K1049.0741120

- HAKIM, L. COVID-19, tourism, and small islands in Indonesia: Protecting fragile communities in the global Coronavirus pandemic. *Journal of Marine and Islands Cultures* [online]. 2020. 9 (1). 130-141. [cit.13.04.2022]. ISSN: 2212-6821. DOI: 10.21463/jmic.2020.09.1.08
- HIDAYAT, W.W., HUSADHA, C. The Impact of COVID-19 on the Finances of the Tourism Industry in Indonesia. *Journal of Enviromental Management and Tourism* [online]. 2021. 8 (56). 2225-2232. [cit.13.04.2022]. ISSN nevedeno. DOI: 10.14505/jemt.v12.8(56).20
- Kementarian Pariwisata dan Ekonomi Kreatif. *Buku Tren Pariwisata 2021*. 1. vydání. Jakarta: Kemenparekraf, 2021. ISBN nevedeno.
- KRISTIANA, Y., PRAMONO, R., BRIAN, R. Adaptation Strategy of Tourism Industry Stakeholders During the COVID-19 Pandemic: A Case Study in Indonesia. *Journal of Asian Finance, Economics and Business* [online]. 2021. 8 (4). 213-223 [13.04.2022]. ISSN: 2288-4645. DOI: 10.13106/jafeb.2021.vol8.no4.0213
- PARAMITA, I.B.G., PUTRA, I.G.G.P.A. New Normal Bagi Pariwisata Bali di Masa Pandemi Covid-19. *Parawista Budaya: Jurnal Ilmiah Pariwisata Agama dan Budaya* [online]. 2020. 57-65. [cit.13.04.2022]. ISSN: 2527-9734. DOI: 10.36275/mws
- RIADIL, A.G. Tourism Industry Crisis and its Impacts: Investigating the Indonesian Tourism Employees Perspectives' in the Pandemic of COVID-19. *Jurnal Kepariwisataan: Destinasi, Hospitalitas dan Perjalanan* [online]. 2020. 4 (2). 1-15. [cit.13.04.2022]. ISSN nevedeno. DOI: 10.34013/jk.v4i2.5
- SENDEL, U. COVID-19 and „New Normal“ Tourism: Reconstructing Tourism. *Journal of Tourism & Development* [online]. 2021. no 35. 217-226. [cit.13.04.2022]. ISSN: 2182-1453. DOI: 10.34624/rtd.v0i35.24652
- United Nations. Forms of tourism. In: *International Recommendations for Tourism Statistics 2008*. New York: United Nations Publications, 2010, s 15. ISBN: 978-92-1-161521-0.

Seznam příloh

Obrázky:

Obrázek č. 1 - Mobilní poziční data, zaznamenání výletu, zdroj: dokument BPS

Výpočty:

Výpočet č. 1 - Počet domácích turistů ubytovaných v klasifikovaném ubytování (2019)

Výpočet č.2 - Počet domácích turistů ubytovaných v neklasifikovaném ubytování (2019)

Výpočet č. 3 - Celkový počet uskutečněných cest domácích turistů (2020)

Výpočet č. 4 - Počet domácích turistů z Východní Jávy (2020)

Výpočet č. 5 - Počet domácích turistů mířících do Střední Jávy (2020)

Výpočet č. 6 - Počet domácích turistů již využili leteckou dopravu (2020)

Výpočet č. 7 - Počet domácích turistů ubytovaných v neklasifikovaném ubytování (2020)

Výpočet č. 8 - Počet domácích turistů ubytovaných v klasifikovaném ubytování (2020)

Výpočet č. 9 - Průměrné výdaje domácích turistů (2020)

Výčty:

Výčet č. 1 - Výčet oslovených CK z Indonésie

Výčet č. 2 - Výčet oslovených CK z České republiky

E-mailly:

E-mail č. 1 – e-mail zasláný indonéským CK

E-mail č. 2 – e-mail zasláný českým CK

E-mail č.3 – e-mail zasláný na Kemenparekraf a BPS

Dotazník:

Dotazník č. 1 - Vzor odpovědi z dotazníku pro indonéské CK

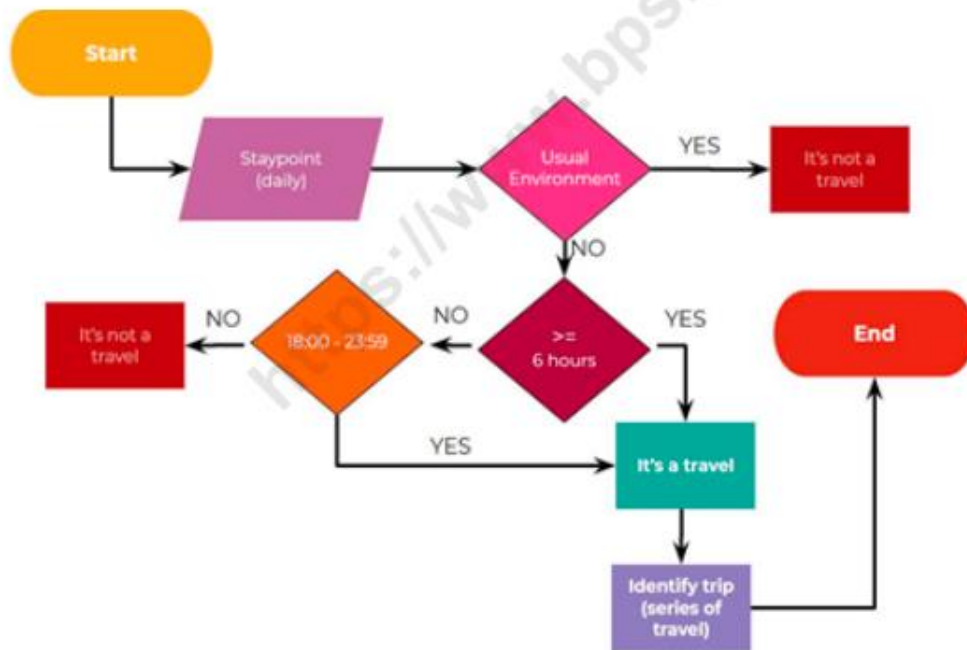
Rozhovor:

Rozhovor č. 1 – Přepis a překlad rozhovoru s pracovníkem indonéské CK

Přílohy

Obrázky

- Obrázek č. 1, Mobilní poziční data, zaznamenání výletu

Výpočty:

- Výpočet č. 1, Počet domácích turistů ubytovaných v klasifikovaném ubytování (2019)

$$\frac{282930000,0}{Y} = \frac{722160000,0}{74066920,0}$$

$$Y = \frac{282930000,0 \cdot 74066920,0}{722160000,0}$$

$$Y = 29018159,0$$

- Výpočet č. 2, Počet domácích turistů ubytovaných v neklasifikovaném ubytování (2019)

$$\frac{282930000,0}{Y} = \frac{722160000,0}{57370362,0}$$

$$Y = \frac{282930000,0 \cdot 57370362,0}{722160000,0}$$

$$Y = 22476731,6$$

- Výpočet č. 3, Celkový počet uskutečněných cest domácích turistů (2020)

$$\frac{722160000,0}{518590000,0} = \frac{282930000,0}{y}$$

$$y = \frac{518590000,0 \cdot 282930000,0}{722160000,0}$$

$$y = 203174737,9$$

- Výpočet č. 4, Počet domácích turistů z Východní Javy (2020)

$$24,17 \% = \frac{24,17}{100} \Rightarrow$$

$$\frac{24,17}{100} \cdot 203174737,00 = 49107333,93$$

- Výpočet č. 5, Počet domácích turistů mířících do Střední Javy (2020)

$$25,27 \% = \frac{25,27}{100} \Rightarrow$$

$$\frac{25,27}{100} \cdot 203174737,00 = 51342256,04$$

- Výpočet č. 6, Počet domácích turistů již využili leteckou dopravu (2020)

$$6,87 \% = \frac{6,87}{100} \Rightarrow$$

$$\frac{6,87}{100} \cdot 203174737,00 = 13958104,43$$

- Výpočet č. 7, Počet domácích turistů ubytovaných v neklasifikovaném ubytování (2020)

$$\frac{282930000,0}{Y} = \frac{722160000,0}{14547831,0}$$

$$Y = \frac{282930000,0 \cdot 14547831,0}{722160000,0}$$

$$Y = 5699592,6$$

- Výpočet č. 8, Počet domácích turistů ubytovaných v klasifikovaném ubytování (2020)

$$\frac{282930000,0}{Y} = \frac{722160000,0}{2247530,0}$$

$$Y = \frac{282930000,0 \cdot 2247530,0}{722160000,0}$$

$$Y = 880544,0$$

- Výpočet č. 9, Průměrné výdaje domácích turistů (2020)

$$70,00 \% = \frac{70,00}{100} \Rightarrow$$

$$\frac{70,00}{100} \cdot 960790,00 = 672553,00$$

Výčty:

- Výčet č. 1, Výčet oslovených CK z Indonésie

CK Golden Rama, CK Panorama Destination, CK Kakaban, CK Flores Exotic Tours, CK The 7 Holiday, CK Bayu Buana Travel Services, CK Angakasa Tour and Travel, CK Java Wisata, CK Asia Wista CK Bintang Timur, CK Kayana Cipta Wisata, CK Cheria Travel, CK Darmawisata Indonesia, CK Seindo Travel, CK HWK Travel, CK Salsa Wisata, CK Pesona Indo Wistaa, CK HIS Indonesia, CK Yuk Travel, CK Sentosa Wisata, CK Tourpedia Indonesia, CK Indonesia Trip, CK Piknik Nusantara, CK Gumilang Tour and Travel, CK ESQ Tours Travel, CK Antavaya, CK Bonita Tour, CK Dream Tour, CK Kaloka Tour, CK Dwidayatour, CK Manta Dive, CK Gogonesia, CK Putra Wijaya Tours and Travel, CK Butik Trip, CK Nusantara Tour Travel, and MICE, CK Pandawa Nusantara Tour and Travel, CK Hana Tour, CK Duta Pesona Wisata, CK Sirul Tour and Travel, CK Avia Tour

- Výčet č. 2 - Výčet oslovených CK z České republiky

CK Čedok, CK Exim Tours, CK Poznání, CK Chinatours, CK Adventura, CK Kudrna, CK Go2indonesia, CK Alpina, CK Fischer, CK Alvarez, CK Sen, CK Livingstone, CK Esotravel, CK Siam Travel

E-maily:

- E-mail č. 1, e-mail zaslaný indonéským CK

28. Januari 2022

Tereza Pokorná

Kepada Yth.

XXX

Dengan hormat,

Perkenalkan, nama saya Tereza Pokorná, saya ingin bertanya tentang perkembangan pariwisata di Indonesia pada tahun 2020.

Saya S2 mahasiswa di Palacký University di Ceko (anggota IISMA), jurusan saya bahasa dan budaya Indonesia. Saya menghabiskan setengah tahun di Indonesia pada tahun 2019 dan saya benar-benar terpicu oleh negara Anda. Saat ini saya berada di tahun terakhir studi dan menulis tesis diploma tentang pariwisata di Indonesia. Saya menemukan situs web Anda di internet saat mencari biro perjalanan populer di Indonesia. Itu sebabnya saya memutuskan untuk menghubungi Anda. Saya ingin bertanya apakah Anda dapat berbagi dengan saya data tentang perkembangan pariwisata di Indonesia pada tahun 2020? Secara khusus, saya ingin bertanya bagaimana kinerja biro perjalanan Anda selama tahun 2020. Saya tidak meminta data uang sensitif. Informasi yang menarik bagi saya adalah tentang orang-orang. Apakah kantor Anda dapat beroperasi tahun ini? Berapa persentase lebih sedikit orang yang membeli paket tour dari Anda pada tahun 2020? Dan lainnya.

Jika Anda tidak keberatan berbagi informasi ini dengan saya, apakah Anda bersedia mengisi kuesioner tentang topik ini? Saya melampirkan kuesioner di email ini. Saya akan berterima kasih jika Anda mengisi setidaknya beberapa informasi di dalamnya.

<https://forms.gle/8Aw54PrjM54kTKd77>

Saya mohon maaf atas segala kesalahan dalam tata bahasa. Jika pertanyaan saya tidak jelas atau ada masalah denganya, jangan ragu untuk menghubungi saya kembali. Jika Anda tertarik, setelah menyelesaikan tesis diploma saya, saya akan memberi Anda data yang telah saya kumpulkan dan interpretasikan.

Terima kasih banyak sebelumnya atas bantuan Anda.

Hormat saya,

Bc. Tereza Pokorná

Universitas Palacky

English version:

Dear sir or madam,

Let me introduce myself, my name is Tereza Pokorná, I would like to ask about the development of tourism in Indonesia in 2020.

I am a master's degree student at Palacký University in the Czech Republic (IISMA member), majoring in Indonesian language and culture. I spent half a year in Indonesia in 2019 and I was totally captivated by your country. I am currently in my final year of study and I am writing a diploma thesis on tourism in Indonesia. I found your website on the internet while searching for a popular travel agency in Indonesia. That's why I decided to contact you. I would like to ask if you can share with me data on the development of tourism in Indonesia in 2020? In particular, I would like to ask how your travel agency performed during 2020. I am not asking for money sensitive data. The information that interests me is about people. Was your office able to operate that year? By what percentage did the sales of tourist packages fall? And other similar questions.

If you don't mind sharing this information with me, would you be willing to fill out a questionnaire on this topic? I am attaching a questionnaire to this email. I would be grateful if you filled in at least some information in it, if something seems too personal, you can leave out that question.

I apologize for any grammatical errors in this text, I am still learning. If my request is not clear or there is a problem with it, please don't hesitate to contact me back. If you are interested, after completing my diploma thesis, I will provide you with the data that I have collected and interpreted.

Thank you very much for your help.

Sincerely,

Bc. Tereza Pokorna

Palacky University

- E-mail č. 2, e-mail zasláný českým CK

Dobrý den,

moje jméno je Tereza Pokorná, a jsem studentkou posledního ročníku magisterského studia na Univerzitě Palackého. Mým oborem jsou indonéská studia se zaměřením na jazyk a kulturu. Letošní rok jsem začala psát svou diplomovou práci na téma turismu v Indonésii během pandemie. V práci porovnávám, jak se změnil turismus v roce 2019 s rokem 2020. To znamená, že zkoumám o kolik klesl počet turistů přijíždějících do Indonésie, jak klesly devize a jiná data, která mi poskytuje indonéský statistický úřad.

V rámci práce bych se ráda věnovala i českým turistům jezdícím do Indonésie. Proto bych vás, jakožto cestovní kancelář provozující výlety do Indonésie, chtěla požádat, zda byste mi mohli poskytnout nějaké informace ohledně prodaných zájezdů v roce 2020? Nežádám vás o žádné konkrétní čísla ani citlivá data. Spíš bych se chtěla zeptat, na nějaké procentuální porovnání. Myslím tím například, o kolik procent se v roce 2020 u vás snížil počet prodaných zájezdů v porovnání s rokem 2019. Jak moc lidí vystrašil nárůst pandemie, a své případné cesty rušili, či zda se lidem změnili preference typu výletů (tzn. třeba že dřív jezdili více na poznávací cesty a v roce 2020 jezdili spíše na pobytové zájezdy). Za jakékoliv informace tohoto typu, které byste mi mohli sdělit, bych vám byla neskutečně vděčná. Nejdůležitější informací by byl ten procentuální pokles prodaných zájezdů. Na oplátku nabízím následné zaslání vyhotovené diplomové práce.

Předem vám mockrát děkuji za odpověď a jakoukoliv informaci, kterou byste mi mohli poskytnout.

S pozdravem,

Tereza Pokorná

- E-mail č.3, e-mail zaslaný na Kemenparekraf a BPS

26. Januari 2022

Tereza Pokorná

Kepada Yth.

Kementarian Pariwisata dan Ekonomi Kreatif

Di tempat Jl. Medan Merdeka Barat No.17, RT.2/RW.3, Gambir, Daerah Khusus Ibukota Jakarta 1010, Indonesia

Telp: (021) 3838552

Dengan hormat,

Perkenalkan, nama saya Tereza Pokorná, saya ingin meminta bantuan Anda untuk mencari data dari pariwisata domestik untuk tahun 2019.

Saya S2 mahasiswa di Palacký University di Ceko, yang bangga menjadi anggota IISMA. Jurusan saya bahasa dan budaya Indonesia. Saya menghabiskan setengah tahun di Indonesia pada tahun 2019 dan saya benar-benar terpicu oleh negara Anda. Saat ini saya berada di tahun terakhir studi dan menulis tesis diploma tentang pariwisata di Indonesia. Saat mengumpulkan data, saya menemukan masalah yang tidak dapat saya selesaikan sendiri, jadi saya ingin meminta bantuan Anda.

Saya telah tertarik pada pariwisata selama bertahun-tahun. Di Indonesia, sektor ini merupakan bagian yang sangat penting dalam perekonomian. Dengan munculnya pandemi, sektor pariwisata menderita kerugian besar. Oleh karena itu, saya memutuskan bahwa dalam tesis diploma saya, saya ingin mengkaji seberapa besar dampak pandemi covid-19 terhadap sektor ini. Untuk tesis diploma saya, saya ingin membandingkan data dari pariwisata domestik dan internasional pada tahun 2019 dan 2020. Selama penelitian saya, saya menemukan perbedaan dalam cara pengumpulan data pariwisata domestik pada tahun 2019 dan 2020. Seperti yang saya pahami, sejak tahun 2020, data dari operator seluler telah digunakan untuk mengumpulkan data. Itu menyebabkan perbedaan mencolok antar dokumen pariwisata domestik 2019 dan 2020. Dalam dokumen "Statistik Wisatawan Nusantara 2020" dari Badan Pusat Statistik, angka yang diberikan untuk tahun 2019 sama sekali berbeda dengan pada dokumen "Statistik Wisatawan Nusantara 2019". Oleh karena itu saya ingin bertanya kepada Anda, apakah mungkin untuk memberikan saya tabel-tabel/data untuk tahun 2019 yang sesuai dengan jenis pengumpulan data yang baru? Dan jika tidak memungkinkan, dapatkah anda memberi tahu saya rumus

perhitungan yang digunakan dalam "Statistik Wisatawan Nusantara 2020" untuk grafik yang menunjukkan perbandingan antara tahun 2019 dan 2020?

Saya mohon maaf atas segala kesalahan dalam tata bahasa. Jika pertanyaan saya tidak jelas atau ada masalah denganya, jangan ragu untuk menghubungi saya kembali. Atau Anda bisa menghubungi kepala studi Indonesia dan petugas hubungan luar negeri di Universitas Palacky:

Mgr. Ondřej Pokorný, PhD.

ondrej.pokorny@upol.cz

Jika Anda tertarik, setelah menyelesaikan tesis diploma saya, saya akan memberi Anda data yang telah saya kumpulkan dan interpretasikan.

Terima kasih banyak sebelumnya atas bantuan Anda.

Hormat saya,

Bc. Tereza Pokorná

Universitas Palacky

English version:

Dear sir or madam,

To introduce myself, my name is Tereza Pokorná, and I would to ask you for help with finding data about domestic tourism in Indonesia in 2019.

I am a master's degree student at Palacký University in the Czech Republic, which is proud to be a member of IISMA. My major is Indonesian language and culture. I spent half a year in Indonesia in 2019 and I was totally captivated by your country. I am currently in my final year of study and I am writing a diploma thesis on tourism in Indonesia. While collecting data, I came across a problem that I couldn't solve on my own, so I'd like to ask for your help.

I have been interested in tourism for many years. In Indonesia, this sector is a very important part of the economy. With the virus spreading through the world, the tourism sector suffered heavy losses. Therefore, I decided that in my diploma thesis, I would like to examine how big impact the COVID-19 pandemic has had on this sector. For my diploma thesis, I would like to compare data from Indonesian domestic and international tourism in 2019 and 2020. During my research, I discovered differences in the way domestic tourism data was collected in 2019 and 2020. As I understand it, since 2020, information from mobile operators has been used to collect data. This causes a stark

difference between 2019 and 2020 domestic tourism documents published by BPS. In the "Domestic Tourism Statistics 2020" document from the Central Statistics Agency, the data from 2019 are completely different from the "Domestic Tourism Statistics 2019" document. Therefore I would like to ask you, is it possible to provide me the tables/data for 2019 which correspond to the new type of data collection? And if not possible, can you tell me the calculation formula used in "Indonesian Tourist Statistics 2020" for a graph showing the comparison between 2019 and 2020?

I apologize for any grammatical errors that may occur in this text. If my request is not clear enough or there is a problem with it, please don't hesitate to contact me back. Or you can contact the head of Indonesian studies and the foreign affairs officer at Palacky University:

Mgr. Ondřej Pokorný, PhD.

ondrej.pokorny@upol.cz

If you are interested, after completing my diploma thesis I will provide you with data that I have collected and interpreted.

Thank you very much in advance for your help.

Sincerely,

Bc. Tereza Pokorna

Palacky University

Dotazník:

- Dotazník č. 1, vzor odpovědi z dotazníku pro Indonéské CK

Odpovědi nelze upravovat

Perkembangan pariwisata di Indonesia pada tahun 2020

Selamat pagi/siang/sore/malam,

Nama saya Tereza Pokorná dan saya mahasiswa Bahasa dan budaya Indonesia di Universitas Palacký di Republik Ceko. Pertama-tama, saya ingin mengucapkan terima kasih banyak karena telah memilih untuk membuka kuesioner ini sama sekali. Kuesioner ini berfokus pada perkembangan pariwisata di Indonesia pada tahun 2020 dari perspektif biro perjalanan. Kuesioner ini hanya menyangkut pariwisata di Indonesia. Isi data yang menyangkut paket tour di Indonesia, bukan ke luar negeri. Saya tidak meminta data sensitif apa pun dalam kuesioner. Jika sebuah pertanyaan tampaknya terlalu sensitif bagi Anda dan Anda tidak ingin menjawabnya, ketik saja "Saya tidak ingin menjawab" atau centang kotak yang sesuai. Untuk menghindari kesalahpahaman, kuesioner ini ditulis dalam dua bahasa. Data yang diperoleh tidak akan dipublikasikan di mana pun, hanya dalam tesis diploma saya, yang bersedia saya kirimkan jika berminat. Terima kasih banyak telah mengisi kuesioner ini!

Hello,

my name is Tereza Pokorná and I am student of Indonesian language and culture at Palacký University in the Czech Republic. First of all, I would like to thank you very much for choosing to open this questionnaire at all. This questionnaire focuses on the development of tourism in Indonesia in 2020 from the perspective of a travel agency. This questionnaire only concerns tourism in Indonesia. Please fill in data regarding tour packages in Indonesia, not abroad. I do not ask for any sensitive data in this questionnaire. If a question seems too sensitive to you and you do not want to answer it, just type "I don't want to answer" or check the appropriate box. To avoid misunderstandings, this questionnaire is conducted in two languages. The data obtained will not be published anywhere, only in my diploma thesis, which I am willing to send if interested. Thank you very much for filling out this questionnaire!

*Povinné pole

Nama biro perjalanan / Name of travel agency

Piknik Nusantara

Jenis pariwisata apa yang menjadi spesialisasi biro perjalanan Anda? / What type of tourism does your travel agency specialize in? *

- Wisata Bahari Marine / Marine tourism
- Eko Wisata / Eco tourism
- Wisata Petualangan / Adventure tour
- Wisata Sejarah / Historical tourism
- Wisata Religi / Religious tourism
- Wisata Kesenian / Cultural tourism
- Wisata Kuliner / Culinary tourism
- Wisata Kota dan Pedesaan / City and rural tourism
- Wisata MICE / MICE tourism
- Wisata Olahraga / Sport tourism
- Wisata Kesehatan / Health tourism
- Obyek Wisata Terintegrasi / Integrated tourism
- Tidak ingin berjawab. / I don't want to answer
- Jiné:

Apakah biro perjalanan Anda beroperasi pada tahun 2020? / Did your travel agency operate in 2020? *

- Ya / Yes
- Tidak / No
-

Tidak ingin berjawab. / I don't want to answer.

Siapa yang menjadi mayoritas klien Anda? / Who makes up the majority of your clientele? *

Wisatawan Nusantara / Domestic tourists

Wisatawan Mancanegara / International tourists

Tidak ingin berjawab. / I don't want to answer.

Jiné:

Di pulau mana turis domestik yang paling banyak bepergian dengan agen perjalanan Anda datang pada tahun 2020? / From which island did most domestic tourists traveling with your travel agency come in 2020? *

Sumatra

Jawa

Bali

Kalimantan

Sulawesi

Maluku

Papua

Tidak ingin berjawab. I don't want to answe.

Jiné:

Dari mana sebagian besar klien internasional Anda berasal pada tahun 2020? / Where do most of your international clients come from in 2020? *

- ASEAN
- Tiongkok / China
- Asia lainnya / The rest of Asia
- Australia
- Timur Tengah / Middle East
- Eropa / Europe
- USA
- Amerika lainnya / The rest of America
- Afrika
- Tidak ingin menjawab. / I don't want to answer.
- Jiné:

Pulau mana di Indonesia yang paling sering menjadi tujuan paket tour Anda pada tahun 2020? / Which island in Indonesia is the most frequent destination of your tours in 2020? *

- Sumatra
 - Jawa
 - Bali
 - Lombok
 - Komodo
 - Kalimantan
 - Sulawesi
-

- Kalimantan
- Sulawesi
- Papua
- Maluku
- Tidak ingin menjawab. / I don't want to answer.
- Jiné:

Berapa lama rata-rata tur di biro perjalanan Anda? (hari) / What is the average length of tours in your travel agency? (days)

3 hari 2 malam

Apakah menurut Anda pandemi covid-19 berdampak negatif pada biro perjalanan Anda? / Do you think the covid-19 pandemic has had a negative impact on your travel agency? *

- Ya / Yes
- Tidak / No
- Tidak ingin menjawab. / I don't want to answer.

Jika demikian, dapatkah Anda menjelaskan caranya? / If so, can you describe how?

.....

Berapa persentase penurunan jumlah tur yang dijual oleh biro perjalanan Anda pada tahun 2020? / What is the percentage decrease in the number of tours sold by your travel agency in 2020? *

- 1% - 25%
- 26% - 50%
- 50% - 75%
- 75% - 90%
- 91% and more
- Tidak ingin menjawab. / I don't want to answer.
- Jiné:

Tindakan pencegahan apa yang harus Anda ikuti untuk mengatur perjalanan? / What precautions did you have to follow when organizing the trip? *

mengikuti regulasi pemerintah yang berlaku

Apakah Anda terpaksa menaikkan harga paket tour Anda karena pandemi? / Have you been forced to increase the prices of your tours due to the pandemic? *

- Ya / Yes
- Tidak / No
- Tidak ingin menjawab. / I don't want o answer.

Apakah Anda terpaksa memecat karyawan Anda karena pandemi? / Were you forced to fire your employees because of the pandemic? *

- Ya / Yes
- Tidak / No
- Tidak ingin menjawab. / I don't want to answer.
-

Tahukah Anda bahwa pemerintah membagikan paket keuangan untuk mendukung organisasi pariwisata? / Did you know that the government distributes financial packages to support tourism organizations? *

- Ya / Yes
- Belum / No
- Tidak ingin menjawab. / I don't want to answer.
-

Apakah biro perjalanan Anda meminta dukungan ini? / Have you applied for this support? *

- Ya / Yes
- Belum / No
- Tidak ingin menjawab. / I don't want to answer.
-

Apakah Anda sudah menerima dukungan ini? / Did you received this support?

Apakah Anda sudah menerima dukungan ini? / Did you received this support?

- Ya / Yes
- Belum / No
- Tidak ingin menjawab. / I don't want to answer.

Apakah Anda ingin berbagi informasi lebih lanjut mengenai perkembangan pariwisata di Indonesia pada tahun 2020? / Would you like to share any further information regarding the development of tourism in Indonesia in 2020?

Odesláno 29.01.22 6:54

Rozhovor:

- Rozhovor č. 1, Přepis a překlad rozhovoru s pracovníkem indonéské CK

Tereza: Selamat siang atau sore atau malam. Nama saya Tereza Pokorná. Saya mahasiswa S2 di Universitas Palacký. Dan sekarang saya akan melakukan wawancara dengan Denny Sugardo, pegawai pariwisata di Indonesia. Pertama mungkin Denny boleh Anda memperkenalkan diri?

CZ: *Dobré poledne, či odpoledne či večer. Jmenuji se Tereza Pokorná a jsem studentkou magisterského studia na Univerzitě Palackého v Olomouci. Nyní budu vést rozhovor s Dennym Sugardem, zaměstnancem cestovního ruchu v Indonésii. Nejdříve mohl by ses Denny představit?*

Denny: Selamat sore Tereza. Nama saya Denny Sugardo. Saya seorang praktisi pariwisata. Lebih tepatnya seorang konsultan pariwisata dan bisnis atau pengusaha di bidang biro perjalanan atau turs dan MICE di Indonesia.

CZ: *Dobré odpoledne Terezo. Mé jméno je Denny Sugardo. Jsem odborník na cestovní ruch. Přesněji řečeno konzultant v oblasti cestovního ruchu a podnikání, nebo podnikatel v oblasti cestovních kanceláří nebo zájezdů, a MICE v Indonésii.*

Tereza: Baiklah. Terima kasih Denny. Bisakah Anda ceritakan sedikit tentang apa yang Anda lakukan di bidang pariwisata? Apa spesialisasi Anda? Apakah Anda bekerja sebagai pemandu wisata atau bekerja di kantor dan melakukan hal-hal organisasi?

CZ: Dobře. Děkuji, Denny. Můžeš nám říci něco o tom, co děláš v oblasti cestovního ruchu? Jaká je tvoje specializace? Pracuješ jako turistický průvodce nebo pracuješ v kanceláři a děláš organizační záležitosti?

Denny: Baik. Sebagai seorang praktisi pariwisata ruang bekerja saya sangat fleksibel dan multiprofesi. Banyak hal dari bidang pariwisata saya kerjakan. Ada pekerjaan kantor dan luar ruang. Sebagai seorang konsultan saya sering berada pada luar ruang. Khususnya melakukan riset dan terlibat pada program pengembangan pariwisata pada daerah yang berpotensi untuk dijadikan objek pariwisata di masa depan.

CZ: Dobře. Jakožto odborníka na cestovní ruch je můj pracovní prostor velmi flexibilní a více profesionální. Dělán mnoho věcí z odvětví cestovního ruchu. Jsou to kancelářské a venkovní práce. Jako konzultant jsem často venku v terénu. Zejména provádím výzkum a zapojuji se programů rozvoje cestovního ruchu v oblastech, které mají potenciál stát se objekty cestovního ruchu v budoucnu.

Denny: Sebagai seorang pebisnis biro perjalanan pariwisata atau penyedia tur, pekerjaan saya adalah merupakan kombinasi antara pekerjaan manajemen di kantor dan dalam ruang dan juga luar ruang seperti bertemu dengan partner dan juga lain. Saya juga masih aktif terlibat sebagai ofisial tur guide atau pemandu wisata berbahasa Inggris dan bahasa perancis.

CZ: Jakožto podnikatel v cestovní kanceláři nebo poskytovatel zájezdů, moje práce je kombinací manažerské práce v kanceláři a uvnitř a také venku, jako je setkávání se s partnery a dalšími. Stále se také aktivně angažuji jako oficiální průvodce nebo průvodce v angličtině a francouzštině.

Denny: Saya juga membuat beberapa organisasi atau inisiatif pariwisata. Perhatian yang saya khususnya terletak pada sustainable tourism dan community based tourism. Seperti contoh di Surabaya di kota Surabaya kami memiliki inisiatif pariwisata bernama Surabaya on Foot.

CZ: Také jsem vytvořil několik turistických organizací nebo iniciativ. Moje pozornost spočívá zejména v udržitelném cestovním ruchu a komunální turistice. Například v Surabaji ve městě Surabaja máme iniciativu cestovního ruchu nazvanou Surabaya on Foot.

Tereza: Bagus, wow, kamu cukup sibuk, ya? Jadi saya akan pindah ke topik pembicaraan kami, yaitu pariwisata di Indonesia pada tahun 2020. Denny sebagai pegawai pariwisata Anda harus terpukul keras oleh pandemi, ya? Dapatkah Anda jelaskan kepada saya bagaimana situasi ini memengaruhi Anda? Menurut jawaban Anda saya meperkirakan bahkan selama tahun 2020 Anda masih bisa bekerja di bidang pariwisata, kan? Atau apakah Anda terpaksa menemukan pekerjaan lain pada tahun ini?

CZ: *Skvělé, páni, jsi docela zaneprázdněný, že? Přeju tedy k tématu našeho rozhovoru, konkrétně k cestovnímu ruchu v Indonésii v roce 2020. Denny jako zaměstnanec cestovního ruchu si musel být těžce zasažen pandemií, že? Můžeš mi povědět, jak na tě celá tato situace ovlivnila? Podle tvoji odpovědi odhaduji, že i v roce 2020 si mohl stále pracovat v cestovním ruchu, že? Nebo jsi byl nucen najít si jinou práci?*

Denny: Pekerjaan pada bidang pariwisata mayoritas terhenti karena pandemi. Terutama pada tahun 2020. Tapi masih bekerja untuk urusan manajemen program-program pariwisata di kantor. Khususnya untuk mempersiapkan langkah-langkah bagaimana ketika tourism udah mulai kembali normal. Kami harap kami dapat menjadi salah satu yang memulai dan lebih siap. Sementara 2020 masih pekerjaan luar ruang seperti pembuatan acara MICE, event organiser, tours dan juga kepemanduan wisata berhenti total. Karena airport juga ditutup terutama juga (**nesrozumitelné**) internasional. Tahun 2021 awal sempat membaik. Turis lokal dapat berkunjung dan ada pekerjaan konsultasi pariwisata untuk membangun desa wisata.

CZ: *Většina práce v odvětví cestovního ruchu se kvůli pandemii zastavila. Zejména v roce 2020. Stále však pracuji na řízení programů cestovního ruchu v kanceláři. Zejména připravujeme kroky, které je třeba podniknout, až se cestovní ruch začne vracet k normálu. Doufáme, že můžeme být jedni z prvních co začnou a budeme na to připravenější. Mezitím se v roce 2020 zcela zastavily práce v terénu, jako je vytváření akcí MICE, organizování akcí, výletů a také průvodcovství. Protože je také uzavřeno letiště, (**nesrozumitelné**). Na začátku roku 2021 se situace zlepšila. Domácí turisté mohou cestovat a také mám turistickou poradenskou práci k vybudování turistické vesnice.*

Tereza: Boleh Anda berbicara sedikit tentang langkah-langkah yang Anda menyiapkan untuk kembalinya pariwisata. Bagaimana langkah-langkah ini dipengaruhi oleh tindakan yang diambil untuk melawan penyebaran covid-19 di Indonesia?

CZ: *Můžeš mi povědět něco o krocích, které podnikáte v rámci přípravy na návrat cestovního ruchu. Jak jsou tyto kroky ovlivněny opatřeními přijatými k boji proti šíření COVID-19 v Indonésii?*

Denny: Langkah dari kami para penyedia tur atau biro perjalanan wisata ada beberapa dan masih cukup sederhana, ya? Seperti menyelankan protokol kesehatan, seperti selalu menggunakan masker di manapun, selalu sedia hand sanitazer, mebersihkan transportasi yang digunakan untuk tur sebelum dan sesudah dipergunakan. Kami juga bisa membatasi jumlah peserta tur, dan turis yang berwisata harus memiliki surat sehat dan sebagainya. Sedangkan dari langkah negara kami, Indonesia, contoh besarnya adalah sampai sejauh ini kami belum membuka akses pariwisata untuk masuk ke Indonesia. Dari **(nesrozumitelné)** internasional. Dan beberapa objek wisata masih diberi batasan jumlah pengunjung jauh dari pengunjung normal dan sebagainya.

CZ: *Je několik kroků, které jsme my poskytovatelé zájezdů nebo cestovní kanceláře zavedli, ale jsou stále poměrně jednoduché, ano? Například dodržování zdravotních protokolů, jako je nošení roušky vždy a všude, vždy mít k dispozici dezinfekci na ruce, a vyčistit dopravní prostředek zájezdu před a po jeho použití. Také jsme omezili počet účastníků zájezdů, a turisté vždy musí mít zdravotní osvědčení atd. Mezitím, co se týká kroků naší země, Indonésie, je velkým příkladem to, že jsme zatím neotevřeli přístup cestovnímu ruchu, aby mohl vstoupit do Indonésie. Od **(nesrozumitelné)**. A u některých turistických atrakcí je stále dán limit počtu návštěvníků daleko od běžného počtu atd.*

Tereza: Yaa, langkah-langkah ini sangat penting, ya? Jadi ketika kita berbicara tentang langkah-langkah yang diambil oleh pemerintah. Boleh Anda memberi tahu saya tindakan apa yang telah dilakukan oleh pemerintah di bidang pariwisata untuk mencegah penyebaran covid-19?

CZ: *Ano, tyto kroky jsou velmi důležité, že? Takže když mluvíme o krocích, které podnikla vláda. Můžeš mi říct, jaká opatření podnikla vláda v odvětví cestovního ruchu, aby zabránila šíření covid-19?*

Denny: Seperti yang saya telah jelaskan sebelumnya dari negara kami pemerintah Indonesia sampai sejauh ini kami belum mebuca akses pariwisata masuk ke Indonesia. Dari **(nesrozumitelné)** internasional. Atau pemerintah masih menutup airport untuk penerbangan yang masuk dari luar Indonesia ke dalam Indonesia. Dan beberapa objek wisata diberi batasan jumlah pengunjung dan sebagainya. Jadi tidak bisa seratus persen pengunjung biasa jadi mungkin dua puluh atau dua lima dan sebagainya. Lalu sebenarnya

pada saat ini kami sedang ada peningkatan lagi jumlah penyebaran covid-19 jadi kemungkinan besar bisa ada terjadi lockdown dan lagi secara besar-besaran di Indonesia.

CZ: *Jak už jsem vysvětlil, naše země, indonéská vláda, zatím neotevřela přístup cestovnímu ruchu do Indonésie. Pro (nesrozumitelné). Neboli od vlády je stále uzavřené letiště pro příchozí lety ze zemí mimo Indonésii do Indonésie. A některým turistickým místům je dán limit počtu návštěvníků atd. Takže to nemůže být sto procent pravidelných návštěvníků, možná dvacet nebo dvacet pět a tak dále. Ve skutečnosti v tuto chvíli aktuálně zažíváme nárůst počtu případů Covid-19, takže je velmi pravděpodobné, že v Indonésii dojde k lockdownu, a opět ve velkém měřítku.*

Tereza: Oke, saya mengerti ini langkah yang diambil untuk pariwisata mancanegara. Tapi ada langkah diambil untuk pariwisata lokal juga?

CZ: *Dobře, rozumím, toto jsou kroky podniknuté pro zahraniční cestovní ruch. Ale jsou nějaké kroky podniknuté i pro domácí cestovní ruch?*

Denny: Untuk pariwisata lokal saat ini pemerintah membatasi jumlah pengunjung. Dari sebelumnya mungkin sebelum pandemi, adalah seratus persen pengunjung. Sekarang contohnya untuk masuk ke tempat-tempat seperti gunung Bromo dan lain sebagainya itu dibatasi sekali jumlah pengunjungnya. Jadi lebih sedikit dibanding pada waktu normal. Dan semuanya dilakukan tiket semua dilakukan via pembelian online. Jadi kalau di online kuota sudah habis berarti tidak boleh, tidak ada untuk hari itu seperti itu salah satu contohnya.

CZ: *Pokud jde o místní cestovní ruch, vláda v současné době omezuje počet návštěvníků. Dříve, možná předtím, než byla pandemie, bylo sto procent návštěvníků. Nyní například pro vstup na místa, jako je hora Bromo a jiné, je počet návštěvníků velmi omezený. Takže méně než za normálních okolností. A vše se vyřizuje, všechny lístky se vydávají online výběrem. Pokud jsou tedy vyčerpaná online kvóta, znamená to, že nemůžete jít, pro tento den už není místo, to je jeden z příkladů.*

Denny: Terus yang jelas untuk program dan penerbangan transportasi dan lain sebagainya, turis diharuskan mempunyai PCR/antigen tes yang menyatakan kalau dia tidak terjangkit covid-19 sebelum dia diperbolehkan untuk berwisata ke Bali ke mana contohnya.

CZ: *Je jasné, že u programů a přepravních letů atd. se vyžaduje, aby turisté měli PCR/antigenní test, který uvádí, že nemají Covid-19, než jim bude umožněno cestovat například na Bali.*

Tereza: Ya, terima kasih banyak atas klarifikasinya. Sebelumnya Anda juga menyebutkan protokol kesehatan, ya? Saya ingin tanya menurut Anda seberapa banyak protokol kesehatan ini dipatuhi oleh wisatawan domestik atau asing? Saya bertanya karena misalnya dari pengalaman saya sendiri di republik Ceko banyak orang di tempat-tempat wisata tidak menjaga jarak atau memakai masker. Apakah itu terjadi di Indonesia juga?

CZ: Ano, děkuji mockrát za objasnění. Dříve jsi také zmínil zdravotní protokoly, že? Chtěla bych se zeptat, jak moc jsou tyto zdravotní protokoly dodržovány domácími nebo zahraničními turisty? Ptám se, protože například z mé vlastní zkušenosti, v České republice mnoho lidí na turistických místech nedodržuje rozestupy nebo nenosí masky. Stává se to také v Indonésii?

Denny: Baiklah, jadi pada dasar ya. Aturan itu kan dibuat oleh pemerintah, government, untuk membantu masyarakat atau turis. Sisanya adalah kesadaran dari masyarakat dan turis itu sendiri. Jadi bisa dibilang ..pasti, pasti ada yang longgar. Pasti ada yang tidak menggunakan protokol itu dengan baik. Jadi ada turis yang tidak pakai apa itu hal yang wajar. Seperti halnya di Indonesia, di Ceko, di German, negara-negara majupun juga sama. Karena tergantung pada setiap manusianya masing-masing. Jadi meskipun sudah diberi aturan yang jelas, health protokol, cuman tetap tidak bisa seratus persen menjamin. Jalannya itu akan tetap, dan terus-terus akan mematuhi semuanya tidak mungkin. Jadi pasti ada orang-orang yang lelai, yang tidak mengikuti aturan di manapun. Sisanya tergantung kesadaran manusia tadi, tapi kalau pemerintah mengetahui itu pasti ada akan teguran ada rekoman dan lain sebagainya kepada yang melanggar aturan tadi. Cuma sekali lagi, tidak bisa mengecek seluruhnya.

CZ: Dobře, takže v podstatě ano. Pravidla stanoví vláda, aby pomohla občanům nebo turistům. Zbytek tvoří povědomí veřejnosti a samotných turistů. Můžu tedy říci, že určitě, určitě tu musí být někdo nedbalý. Musí existovat někdo, kdo protokol nedodržuje správně. Existují tedy turisté, kteří nenosí to, co je rozumné. Stejně je to v Indonésii, v České republice i v Německu a dalších rozvinutých zemích. Protože to záleží na každém jednotlivci. Takže i když byla dána jasná pravidla, zdravotní protokoly, nemůžou být stoprocentně zajištěná. Cesta je jasně daná, a aby se jí všichni řídili je nemožné. Musí tedy existovat lidé, kteří jsou líní, a kteří nikde nedodržují pravidla. Zbytek závisí na lidském povědomí, ale pokud na to vláda přijde, budou existovat napomenutí, doporučení atd. pro ty, kteří porušují pravidla. Ještě jednou, není možné vše kontrolovat.

Tereza: Oke, jadi itu sama di mana-mana ya? Ayo beralih ke topik berikutnya. Topik ini tentang Anda dan semua pekerja pariwisata lainnya seperti karyawan biro perjalanan,

pelaku bisnis perhotelan, atau pemilik restoran. Saya mendengar bahwa pemerintah telah mengambil beberapa langkah untuk mendukung karyawan pariwisata dan membantu mereka keluar dari situasi sulit yang disebabkan oleh covid. Saya berbicara tentang hibah keuangan. Pernahkan Anda mendengar sesuatu tentang hibah-hibah itu?

CZ: Dobře, takže všude je to stejné, že? Pojdme k dalšímu tématu. Toto téma se týká tebe a všech ostatních pracovníků cestovního ruchu, jako jsou zaměstnanci cestovních kanceláří, hoteliéři nebo majitelé restaurací. Slyšela jsem, že vláda podnikla několik kroků na podporu zaměstnanců cestovního ruchu a na pomoci jim z obtížné situace způsobené covidem. Mluvíš o finančních grantech. Slyšel jsi něco o těchto grantech?

Denny: Okay, untuk hibah-hibah pariwisata ya. Sebenarnya kalau menurut saya lebih kepada bantuan langsung tunai untuk para pekerja atau karyawan terdampak sebelumnya. Tidak hanya pariwisata saja dulu sempat untuk pekerja-pekerja kreatif lain, pekerja pariwisata dan then sebagainya. Dan itu sifatnya kita mendaftarkan diri dulu pada saat awal-awal masa covid dulu. Kalau saya sa tidak mendaftarkan pada waktu itu karena saya merasa ada yang lebih membutuhkan. Dan untuk informasi sendiri aku rasa ini tidak seberapa menyeluruh informasi ini ada yang mendapatkan ada yang tidak ada yang... Jadi seperti itu ya. Informasi ada yang terkirim ada yang tidak, ada yang mendapatkan ada yang tidak. Karena kamu tahu sendiri ...republik Indonesia ini kami memiliki orang dua ratus enam puluh juta orang ya, totalnya. Jadi nggak susah untuk informasi sendiri pemerataan itu agak susah. Apalagi untuk pemberian dana pemberian hibah. Itu akan merata itu agak susah. Jadi seperti itu dan saya rasa awalnya dulu bantuan langsung tunai tidak hanya ke pariwisata tapi ada beberapa sektor-sektor lain. X pendaftaran dan X di data dulu oleh perangkat desa atau yang mengurusinya itu. Jadi di data dulu kalau ada dapat baru bisa diajukan secara kolektif.

CZ: Dobře, ohledně grantů cestovního ruchu, ano? Ve skutečnosti se dle mého názoru jedná spíše o přímou hotovostní pomoc pro pracovníky nebo zaměstnance, kteří byli již dříve zasaženi. Není to jen pro cestovní ruch, ale také pro ostatní kreativní pracovníky, pracovníky cestovního ruchu a tak dále. A podstatou toho je registrace, která proběhla na začátku období covidu. Já jsem se v té době nezaregistroval, protože jsem cítil, že to někdo potřebuje víc. A pokud jde o samotné informace, nemyslím si, že jsou tyto informace tak komplexní, někdo je získá, někdo ne ... Takže tak, jo. Některé informace jsou odesílány, jiné ne, některé přijímány, jiné nikoli. Protože jak víš ... v indonéské republice máme celkem 260 milionů lidí, ano, celkem. Samotná informace není tedy obtížná, ale jejich distribuce je trochu obtížná. Zvláště pokud jde o granty. To bude trochu obtížné distribuovat. Takže je to tak a myslím, že zpočátku nebyla přímá hotovostní pomoc určena pouze

pro cestovní ruch, ale existovalo i několik dalších odvětví. Registrace X a X v datech byla nejprve vesnickým aparátem nebo těmi, kteří se o něj starají. Pokud jsou tedy údaje k dispozici, lze je předkládat pouze hromadně.

Tereza: Oke, berbicara tentang dukungan keuangan dari pemerintah. Ada satu hibah lain yang saya pernah dengar. Saya berbicara tentang diskon paket wisata bagi wisatawan nusantara. Sepengetahuan saya, diskon paket pariwisata ini sebesar dua juta tiga ratus limapuluh ribu rupiah per nomor induk kependudukan atau kartu tanda penduduk. Uang ini seharusnya diberikan kepada seluruh warga untuk pengembangan pariwisata dalam negeri pascapandemi covid-19. Pernahkan Anda mendengar tentang dukungan keuangan untuk pariwisata domestik di Indonesia ini? Saya membaca tentang dukungan keuangan ini di internet, misalnya di situs berita kompas.com.

CZ: Dobře, když mluvíme o finanční podpoře od vlády. Je tu ještě jeden grant, o kterém jsem slyšela. Mluvíme o slevových balíčcích na zájezdy pro domácí turisty. Pokud vím, sleva na tento zájezdový balíček je dva miliony tři sta padesát tisíc rupií na identifikační číslo populace nebo občanský průkaz. Tyto peníze by měly být poskytnuty všem obyvatelům pro rozvoj domácího cestovního ruchu po pandemii Covid-19. Slyšel jsi o této finanční podpoře domácího cestovního ruchu v Indonésii? Já jsem o této finanční podpoře četla na internetu, například na zpravodajském webu kompas.com.

Denny: Untuk yang terakhir ini, saya juga baru melihat dari beberapa kanal berita yang ... contohnya kamu sebutkan kompas. Kompas itu adalah media nasional Indonesia jadi bisa dibilang cukup terpercaya. Namun sejauh ini yang saya lihat di berita kompas itu juga malis belum ada kejelasan kapan dana-dana hibah itu akan dibagikan. Khususnya kepada sektor-sektor pariwisata, perhotelan dan lain sebagainya.

CZ: K tomu poslednímu, taky jsem teď nově viděl na několika zpravodajských kanálech, které... například jak jsi zmínila kompas. Kompas je indonéské národní zpravodajství, takže lze říci, že je docela důvěryhodné. Ale zatím, co jsem viděl ve zprávách Kompas, ještě není jasné, kdy budou prostředky z tohoto grantu rozděleny. Platí to zejména pro cestovní ruch, hotelnictví a další odvětví.

Tereza: Oke, terima kasih atas semua informasinya dan penjelasan masalah ini. Sejauh pertanyaan-pertanyaan saya semua sudah dijawab. Mungkin Denny, sebagai seorang pegawai pariwisata Anda dapat melihat lebih dalam ke problematik ini. Oleh karena itu, sebagai kesimpulan, saya ingin bertanya jika Anda memiliki pernyataan penting tentang topik ini yang harus disebutkan? Apa saja tentang pariwisata mancanegara atau domestik

di Indonesia pada tahun 2020, atau tentang tindakan pemerintah yang dilakukan untuk melindungi masyarakat dan perekonomian, atau tentang dampak pandemi di Indonesia. Jika tidak, itu saja dari saya, dan saya berterima kasih banyak atas wawancara ini.

CZ: Dobře, děkuji za všechny informace a vysvětlení problému. Co se týká mých otázek, všechny byly již zodpovězeny. Možná Denny, jako zaměstnanec cestovního ruchu vidíš do tohoto problému hlouběji. Na závěr bych se proto chtěla zeptat, zda máš k tomuto tématu nějaké důležité prohlášení, které by mělo být zmíněno? Cokoli o zahraničním nebo domácím cestovním ruchu v Indonésii v roce 2020, o vládních opatřeních přijatých k ochraně společnosti a ekonomiky nebo o dopadu pandemie v Indonésii. Pokud ne, je to ode mě vše a mockrát ti děkuji za tento rozhovor.

Denny: Okey mungkin sebagai kesimpulan dampak pandemi di Indonesia terutama untuk sektor pariwisata itu sangat sangat berat. Contohnya, ya, pada pulau Bali itu sendiri yang bergantung dan bertahan hidup dari pariwisata. Hampir saja ... hampir dua tahun ini tidak ada pemasukan yang berarti dan mengalami sangat sangat sangat kerugian. Dan juga beberapa daerah lain. Dan banyak sekali dari kolega-kolega saya yang menjual aset dan lain sebagainya. Intinya untuk pariwisata ini sendiri sangat sangat menyebalkan, ya, sektor kepariwisata dan hospitaliti pandemii ini sangat sangat berat. Dan ini ditambah kurang baiknya, ... masyarakat Indonesia secara mayoritas dalam menghadapi pandemi ini. Yang susah sekali untuk berkoordinasi dengan pemerintah karena mungkin agak bandele. Agak susah untuk dibilang dikasih tahu untuk menjalankan protokol kesehatan dan lain sebagainya. Jadi bisa dibilang pandemi ini akan masih sedikit lebih lama di Indonesia daripada daerah-daerah lain atau negeri lain seperti benua lain Eropa dan lain sebagainya. Amerika... Yang saya lihat sudah mulai membuka masker dan menjalankan aktifitas sedikit seperti biasa. Yang di mana di Indonesia itu masih akan sangat jauh karena saat ini kita sedang menghadapi gelombang lainnya. Yang akan kemungkinan akan menutup lagi, lockdown lagi dan lain sebagainya. Jadi begitulah kondisi Indonesia dan pariwisata untuk saat ini sejauh ini di tahun 2021 kami belum membaik ... dan kami dan saya harap bisa dibantu doa dengan Tereza dan juga orang lain yang nggak tahui. Jadi terima kasih atas interviewnya. Semoga berhasil. Salam.

CZ: Dobře, možná na závěr, dopad pandemie v Indonésii, zejména pro odvětví cestovního ruchu, je velmi, velmi silný. Například na samotném ostrově Bali, který závisí a přežívá na cestovním ruchu. Už je to téměř ... téměř dva roky co tam nedošlo k žádnému významnému příjmu a došlo k velmi, velmi, velmi velkým ztrátám. A také v některých dalších oblastech. A mnoho mých kolegů prodává majetek atd. Jde o to, že pro samotný cestovní ruch je to velmi nepříjemné, ano, pro

odvětví cestovního ruchu a pohostinství je tato pandemie je velmi, velmi těžká. A to přidává k nedostatku dobra ... kterému většina Indonésanů čelí v této pandemii. Což je velmi obtížné koordinovat s vládou, protože ta může být trochu tvrdohlavá. Je trochu obtížné říci, že je třeba dodržovat zdravotní protokoly atd. Dalo by se tedy říci, že tato pandemie bude v Indonésii trvat o něco déle než v jiných regionech nebo jiných zemích, jako jsou jiné kontinenty, Evropa atd. Amerika... Kde vidím, že si začali sundávat masky a provádět své činnosti alespoň trochu jako obvykle. Což je něco, co je v Indonésii ještě velmi daleko, protože v této době čelíme další vlně, která nás pravděpodobně znovu zavře, bude znovu lockdown atd. Což je důvod, proč se kondice Indonésie a cestovního ruchu zatím v roce 2021 nezlepšila ... a my všichni a já doufáme, že nám pomůže modlitba s Terezou a také s dalšími lidmi, kteří to nevědí. Takže děkuji za rozhovor. Hodně štěstí. Zdravím.